

सिंघी जैन ग्रन्थ माला

*****[ग्रन्थांक २७]*****

प्राकृतभाषाग्रथित

जिनदत्ताख्यान द्वय

SINGHI JAIN SERIES

*****[NUMBER 27]*****

TWO JINADATTĀKHYĀNA

IN PRĀKRITA

क ल क त्ता नि वा सी
साधुचरित-श्रेष्ठिवर्य श्रीमद् डालचन्दजी सिंघी पुण्यस्मृतिनिमित्त
प्रतिष्ठापित एवं प्रकाशित

सिंघी जैन ग्रन्थ माला

[जैन आंगमिक, दार्शनिक, साहित्यिक, ऐतिहासिक, वैज्ञानिक, कथात्मक-इत्यादि विविधविषयगुम्फित;
प्राकृत, संस्कृत, अपभ्रंश, प्राचीनगूर्जर-राजस्थानी आदि नानाभाषानिवद्ध; मार्वेजनीन पुरातन
वाङ्मय तथा नूतन संगोघनात्मक साहित्य प्रकाशिनी सर्वश्रेष्ठ जैन ग्रन्थावलि.]

प्रतिष्ठाता

श्रीमद्-डालचन्दजी-सिंघीसत्पुत्र

स्व० दानशील-साहित्यरसिक-संस्कृतिप्रिय

श्रीमद् बहादुर सिंहजी सिंघी

प्रधान सम्पादक तथा संचालक

आचार्य जिनविजय मुनि

ऑनररी मेंबर, जर्मन ओरिएण्टल सोसाइटी

(सम्मान्य नियामक-भारतीय विद्या भवन)

सर्वप्रकार संरक्षक

श्री राजेन्द्र सिंहजी सिंघी तथा श्री नरेन्द्र सिंहजी सिंघी

*

प्रकाशक

सिंघी जैन शास्त्र शिक्षा पीठ

भारतीय विद्या भवन, वंदई

प्रकाशक-जयन्तकृष्ण, ह दवे, ऑनररी रजिष्ट्रार, भारतीय विद्या भवन, चौपाटी रोड, वंदई. नं. ७
मुद्रक-लक्ष्मीबाई नारायण चौवरी, निर्णयसागर प्रेस, २६-२८ कोलमाट स्ट्रीट, वंदई

सुमतिसूरिकृत तथा अज्ञातविद्वत् कर्तृक
प्राकृतभाषा ग्रथित

जिनदत्ताख्यान द्वय

*
* *

संपादक

पं. अमृतलाल मोहनलाल, भोजक

प्रकाशक

मुंबईनगरस्थ

भारतीय विद्या भवन

प्रतिष्ठित

सिंघी जैनशास्त्रशिक्षापीठ

विक्रमाब्द २००९]

प्रथमावृत्ति, पंचशत प्रति

[ख्रिस्ताब्द १९५३]

ग्रन्थांक २७]

सर्वाधिकार संरक्षक भा. वि. भ.

[मूल्य रु. २-८-०]

सिंधी जैन ग्रन्थमाला

ॐ अद्यावधि मुद्रितग्रन्थनामावलि ॐ

- १ मेरुतुङ्गाचार्यरचित प्रबन्धचिन्तामणि
मूल संस्कृत ग्रन्थ.
- २ पुरातनप्रबन्धसंग्रह बहुविध ऐतिह्यतथ्यपरिपूर्ण
अनेक निबन्ध संचय.
- ३ राजशेखरसूरिरचित प्रबन्धकोश.
- ४ जिनप्रभसूरिकृत विविधनीयकल्प.
- ५ मेघविजयोपाध्यायकृत देवानन्दमहाकाव्य.
- ६ यशोविजयोपाध्यायकृत जैनतर्कभाषा.
- ७ हेमचन्द्राचार्यकृत प्रमाणमीमांसा.
- ८ भट्टाकलङ्कदेवकृत अकलङ्कग्रन्थत्रयी.
- ९ प्रबन्धचिन्तामणि - हिन्दी भाषान्तर.
- १० प्रभाचन्द्रसूरिरचित प्रभावकचरित.
- ११ सिद्धिचन्द्रोपाध्यायरचित भानुचन्द्रगणिकरित.
- १२ यशोविजयोपाध्यायविरचित ज्ञानविन्दुप्रकरण.
- १३ हरिपेणाचार्यकृत बृहत्कथाकोश.

- १४ जैनपुस्तकप्रशस्तिसंग्रह, प्रथम भाग.
- १५ हरिभद्रसूरिविरचित धूर्ताख्यान. (प्राकृत)
- १६ दुर्गेदेवकृत रिष्टसमुच्चय. "
- १७ मेघविजयोपाध्यायकृत दिग्विजयमहाकाव्य.
- १८ कवि अन्दुल रहमानकृत सन्देशरासक.
- १९ भर्तृहरिकृत शतकत्रयादि सुभाषितसंग्रह.
- २० शान्त्याचार्यकृत न्यायावतारवार्तिकचूति.
- २१ कवि घाहिलरचित पडमसिरीचरित. (अप०)
- २२ महेश्वरसूरिकृत नाणपंचमीकहा. (प्राकृत)
- २३ भद्रबाहुसंहिता.
- २४ जिनेश्वरसूरिकृत कथाकोषप्रकरण. (प्रा०)
- २५ उदयप्रभसूरिकृत धर्माभ्युदयमहाकाव्य.
- २६ जयसिंहसूरिकृत धर्मोपदेशमाला.
- २७ वोस्त्रहलविरचित लीलावती कथा.
- २८ जिनदत्ताख्यानद्वय.

ॐ संप्रति मुद्रमाणग्रन्थनामावलि ॐ

- १ खरतरगच्छवृहद्गुर्वावलि.
- २ कुमारपालचरित्रसंग्रह.
- ३ विविधगच्छीयपट्टावलिसंग्रह.
- ४ जैनपुस्तक प्रशस्तिसंग्रह, भाग २.
- ५ विज्ञप्तिसंग्रह - विज्ञप्ति महालेख - विज्ञप्ति त्रिवेणी
आदि अनेक विज्ञप्तिलेख समुच्चय
- ६ उद्योतनसूरिकृत कुवलयमालाकथा.
- ७ कीर्तिकौमुदी आदि वस्तुपालप्रशस्तिसंग्रह.

- ८ दामोदरकृत उक्तिव्यक्ति प्रकरण.
- ९ महामुनिगुणपालविरचित जंजूचरित्र (प्राकृत)
- १० जयपाहुडनाम निमित्तगात्र. (प्राकृत)
- ११ गुणचन्द्रविरचित मंत्रीकर्मचन्द्रवंशप्रबन्ध.
- १२ नयचन्द्रविरचित हम्मीरमहाकाव्य.
- १३ महेश्वरसूरिकृत नर्मदासुन्दरीकथा. (प्रा०)
- १४ स्वयंभूविरचित पडमचरित (अपभ्रंश)
- १५ सिद्धिचन्द्रकृत काव्यप्रकाशखण्डन.
- १६ कौटिल्यकृत अर्थशास्त्र - सटीक.

ॐ मुद्रणार्थ निर्धारित एवं सजीकृतग्रन्थनामावलि ॐ

- १ भानुचन्द्रगणिकृत विवेकविलासटीका.
- २ पुरातन राम-भासादिसंग्रह.
- ३ प्रकीर्ण वाङ्मय प्रकाश.
- ४ सिद्धिचन्द्रोपाध्यायविरचित वासवदत्ताटीका.
- ५ देवचन्द्रसूरिकृत मूलशुद्धिप्रकरणवृत्ति.
- ६ रत्नप्रभाचार्यकृत उपदेशमाला टीका
- ७ यशोविजयोपाध्यायकृत अनेकान्तव्यवस्था.
- ८ जिनेश्वराचार्यकृत प्रमालक्षण.
- ९ महा-निगीयसूत्र
- १० नरगप्रभाचार्यकृत आवश्यकवालावबोध.
- ११ राठोडवंशावलि.
- १२ उपदेशगच्छप्रबन्ध.
- १३ वर्द्धमानाचार्यकृत गगरबमहोदधि
- १४ प्रतिष्ठासोमकृत सोमसौभाग्यकाव्य.
- १५ नेमिचन्द्रकृत पृथीगतक (पृथक् पृथक् ३ वालावबोधयुक्त).
- १६ शीलकाचार्य विरचित महापुरुषचरित्र (प्राकृत महाग्रन्थ).
- १७ चंदप्पहचरिय (प्राकृत).
- १८ नेमिनाहचरित्र (अपभ्रंशमहाग्रन्थ).
- १९ उपदेशखण्डटीका (वर्द्धमानाचार्यकृत).
- २० निर्वाण-लीलावती कथा (नं. कथा ग्रन्थ).
- २१ मनलुम्मारचरित्र (संस्कृत काव्यग्रन्थ).
- २२ राजवद्वम पाठककृत भोजचरित्र.
- २३ प्रमोदमाणिक्यकृत वाग्भट्टालंकारवृत्ति.
- २४ सोमदेवादिहृत विदग्धमुखमण्डनवृत्ति.
- २५ समयसुन्दरादिहृत वृत्तरत्नाकरवृत्ति.
- २६ पाण्डित्यदर्पण.
- २७ पुरातनप्रबन्धसंग्रह - हिन्दी भाषान्तर.
- २८ भुवनभानुचरित्र वालावबोध.
- २९ भुवनसुन्दरी चरित्र (प्राकृतकथा) इत्यादि, इत्यादि.

॥ सिंधीजैनग्रन्थमालासंस्थापकप्रशस्तिः ॥

अस्ति ब्रह्माभिधे देशे सुप्रसिद्धा मनोरमा । मुर्शिदाबाद इत्याख्या पुरी वैभवशालिनी ॥	१
बहवो निवसन्त्यत्र जैना उक्तेशवंशजाः । धनाढ्या नृपसम्मान्या धर्मकर्मपरायणाः ॥	२
श्रीढालचन्द्र इत्यासीत् तेजको बहुभाग्यवान् । साधुवत् सचरित्रो यः सिंधीकुलप्रभाकरः ॥	३
बाह्य एवागतो यश्च कर्तुं व्यापारविस्तृतिम् । कलिकातामहापुर्यां धृतधर्मार्थनिश्चयः ॥	४
कुशाग्रीयस्वबुद्धैव सद्गत्या च सुनिष्ठया । उपार्ज्य विपुलां लक्ष्मीं कोट्यधिपोऽजनिष्ट सः ॥	५
तस्य मल्लकुमारीति सञ्चारीकुलमण्डना । अभूत् पतिव्रता पत्नी शीलसौभाग्यभूषणा ॥	६
श्रीवहादुरसिंहाख्यो गुणवोत्तमस्तयोः । अभवत् सुकृती दानी धर्मप्रियश्च धीनिधिः ॥	७
प्राप्ता पुण्यवता तेन पत्नी तिलकसुन्दरी । यस्याः सौभाग्यचन्द्रेण भासितं तत्कुलाम्बरम् ॥	८
श्रीमान् राजेन्द्रसिंहोऽस्य ज्येष्ठपुत्रः सुशिक्षितः । यः सर्वकार्यदक्षत्वात् दक्षिणबाहुवत् पितुः ॥	९
नरेन्द्रसिंह इत्याख्यस्तेजस्वी मध्यमः सुतः । सुनुर्वीरेन्द्रसिंहश्च कनिष्ठः सौम्यदर्शनः ॥	१०
मन्ति त्रयोऽपि सत्पुत्रा आत्मभक्तिपरायणाः । विनीताः सरला भव्याः पितुर्मार्गानुगामिनः ॥	११
अन्येऽपि बहवस्तस्याभवन् स्वन्नादिवान्धवाः । धनैर्जनैः समृद्धः सन् स राजेव व्यराजत ॥	१२

अन्यच्च -

सरस्वत्यां सदासक्तो भूत्वा लक्ष्मीप्रियोऽप्ययम् । तत्राप्यासीत् सदाचारी तच्चित्रं विदुषां खलु ॥	१३
नाहंकारो न दुर्भावो न विलासो न दुर्ग्ययः । दृष्टः कदापि तद्गोहे सतां तद् विस्मयास्पदम् ॥	१४
भक्तो गुरुजनानां स विनीतः सज्जनान् प्रति । वन्धुजनेऽनुरक्तोऽभूत् प्रीतः पोष्यगणेष्वपि ॥	१५
देश-कालस्थितिज्ञोऽसौ विद्या-विज्ञानपूजकः । इतिहासादि-साहित्य-संस्कृति-सत्कलाप्रियः ॥	१६
समुन्नत्यै समाजस्य धर्मस्योत्कर्षहेतवे । प्रचाराय च शिक्षाया दत्तं तेन धनं धनम् ॥	१७
गत्वा सभा-समित्यादौ भूत्वाऽध्यक्षपदान्वितः । दत्त्वा दानं यथायोग्यं प्रोत्साहिताश्च कर्मठाः ॥	१८
एवं धनेन देहेन ज्ञानेन शुभनिष्ठया । अकरोत् स यथाशक्ति सत्कर्माणि सदाशयः ॥	१९
अथान्यदा प्रसङ्गेन स्वपितुः स्मृतिहेतवे । कर्तुं किञ्चिद् विशिष्टं स कार्यं मनस्यचिन्तयत् ॥	२०
पूज्यः पिता सदैवासीत् सम्यग्-ज्ञानरुचिः स्वयम् । तस्मात् तज्ज्ञानवृद्धयर्थं यतनीयं मयाऽप्ययम् ॥	२१
विचार्यैवं स्वयं चित्ते पुनः प्राप्य सुयममतिम् । श्रद्धास्पदस्वमित्राणां विदुषां चापि तादृशाम् ॥	२२
जैनज्ञानप्रसारार्थं स्थाने शान्तिं निकेतने । सिंधीपदाङ्कितं जैनज्ञानपीठं मतीष्टिपत् ॥	२३
श्रीजिनविजयः प्राज्ञो मुनिनाम्ना च विश्रुतः । स्वीकर्तुं प्रार्थितस्तेन तस्याधिष्ठायकं पदम् ॥	२४
तस्य सौजन्य-सौहार्द-स्थैर्यौदार्यादिसद्गुणैः । वशीभूय मुदा येनस्वीकृतं तत्पदं वरम् ॥	२५
कवीन्द्रेण रवीन्द्रेण स्वीयपावनपाणिना । रस-नागाङ्क-चन्द्राब्दे तत्प्रतिष्ठा व्यधीयत ॥	२६
प्रारब्धं मुनिना चापि कार्यं तदुपयोगिकम् । पठनं ज्ञानलिप्सूनां ग्रन्थानां ग्रथनं तथा ॥	२७
तस्यैव प्रेरणां प्राप्य श्रीसिंधीकुलकेतुना । स्वपितृश्रेयसे चैषा प्रारब्धा ग्रन्थमालिका ॥	२८
उदारचेतसा तेन धर्मशीलेन दानिना । व्ययितं पुष्कलं द्रव्यं तत्तत्कार्यसुसिद्धये ॥	२९
छात्राणां वृत्तिदानेन नैकेषां विदुषां तथा । ज्ञानाभ्यासाय निष्कामसाहाय्यं स प्रदत्तवान् ॥	३०
जलवाय्वादिकानां तु प्रातिकूल्यादसौ मुनिः । कार्यं त्रिवार्षिकं तत्र समाप्यान्यत्र चास्थितः ॥	३१
तत्रापि सततं सर्वं साहाय्यं तेन यच्छता । ग्रन्थमालाप्रकाशाय महोत्साहः प्रदर्शितः ॥	३२
नन्द-निर्भय-चन्द्राब्दे जाता पुनः सुयोजना । ग्रन्थावल्याः स्थिरत्वाय विस्तराय च नूतना ॥	३३
ततः सुहृत्परामर्शात् सिंधीवंशनभस्वता । भाविद्याभवना येयं ग्रन्थमाला समर्पिता ॥	३४
आसीत्तस्य मनोवाञ्छाऽपूर्वा ग्रन्थप्रकाशने । तदर्थं व्ययितं तेन लक्षावधि हि रूप्यकम् ॥	३५
हुर्विलासाद् विवेर्हन्त ! दौर्भाग्याच्चात्मवन्धूनाम् । स्वल्पेनैवाथ कालेन स्वर्गं स सुकृती ययौ ॥	३६
इन्दु-खं-ग्रन्थ-नेत्रेन्द्रे मासे आषाढसञ्ज्ञके । कलिकाताख्यपुर्यां स प्राप्तवान् परमां गतिम् ॥	३७
पितृभक्तैश्च तत्पुत्रैः प्रेयसे पितुरात्मनः । तथैव प्रपितुः स्मृत्यै प्रकाश्यतेऽधुना पुनः ॥	३८
इयं ग्रन्थावलिः श्रेष्ठा प्रेष्ठा प्रज्ञावतां प्रया । भूयाद् भूत्यै सतां सिंधीकुलकीर्तिप्रकाशिका ॥	३९
विद्वज्जनकृताह्लादा सच्चिदानन्ददा सदा । चिरं नन्दत्विष्यं लोके श्रीसिंधी ग्रन्थपद्धतिः ॥	४०

॥ सिंधीजैनग्रन्थमालासम्पादकप्रशस्तिः ॥

स्वस्ति श्रीमेदपाटाल्यो देशो भारतविश्रुतः । रूपाहेलीति सन्नानी पुरिका तत्र सुस्थिता ॥	१
सदाचार-विचारभ्यां प्राचीननृपतेः संमः । श्रीमच्चतुरसिंहोऽत्र राटोढान्वयभूमिपः ॥	२
तत्र श्रीवृद्धिसिंहोऽभूद् राजपुत्रः प्रसिद्धिभाक् । क्षात्रधर्मधनो यश्च परमारकुलाग्रणीः ॥	३
सुज्ञ-भोजमुखा भूपा जाता यस्मिन् महाकुले । किं वर्णने कुलीनत्वं तत्कुलजातजन्मनः ॥	४
पत्नी राजकुमारीति तस्याभूद् गुणसंहिता । चातुर्य-रूप-लावण्य-सुवाक् सौजन्यभूषिता ॥	५
क्षत्रियाणीप्रभापूर्णा गौर्योदीसमुखाकृतिम् । यां दृष्ट्वैव जनो मेने राजन्यकुलजा वियम् ॥	६
पुत्रं किसनसिंहाख्यो जातस्तयोरतिप्रियः । रणमल्ल इति चान्यद् यन्नाम जननीकृतम् ॥	७
श्रीदेवीहंसनामाऽत्र राजपूज्यो यतीश्वरः । ज्योतिर्मैपज्यविद्यानां पारगामी जनप्रियः ॥	८
आगतो मरुदेशाद् यो अमन् जनपदान् बहून् । जातः श्रीवृद्धिसिंहस्य प्रीति-श्रद्धास्पदं परम् ॥	९
तेनाथाप्रतिमप्रेरणा स तत्सुनुः स्वसन्निधौ । रक्षितः शिक्षितः सम्यक्, कृतो जैनमतानुगः ॥	१०
दौर्भाग्यात् तच्छिरोर्वाल्ये गुरु-तार्ता दिवंगतौ । विमूढः स्वगृहात् सोऽथ यदृच्छया विनिर्गतः ॥	११

तथा च-

आन्त्वा नैकेषु देशेषु सेवित्वा च बहून् नरान् । दीक्षितो मुण्डितो भूत्वा जातो जैनमुनिस्ततः ॥	१२
ज्ञातान्यनेकगच्छाणि नानाधर्ममतानि च । मध्यस्थवृत्तिना तेन तत्त्वातत्त्वगवेपिणा ॥	१३
अधीता त्रिविधा भाषा भारतीया युरोपजा । अनेका लिपयोप्येवं प्रल-नूतनकालिका ॥	१४
येन प्रकाशिता नैके ग्रन्था विद्वत्प्रशंसिताः । लिखिता बहवो लेखा ऐतिह्यतथ्यगुम्फिताः ॥	१५
स बहुभिः सुविद्वद्भिस्तन्मण्डलैश्च सत्कृतः । जिनविजयनाम्नाऽसौ ख्यातोऽभवद् मनीषिषु ॥	१६
यस्य तां विश्रुतिं ज्ञात्वा श्रीमद्गान्धीमहात्मना । आहूतः सादरं पुण्यपत्तनात् स्वयमन्यदा ॥	१७
पुरे चाहम्मदावादे राष्ट्रीयः शिक्षणालयः । विद्यापीठ इति ख्यात्या प्रतिष्ठितो यदाऽभवत् ॥	१८
आचार्यत्वेन तत्रोच्चैर्नियुक्तः स महात्मना । रसं मुनिं निर्धीन्द्रन्दे पुरा तत्त्वा ख्य मन्दिरे ॥	१९
वर्षाणामष्टकं यावत् सम्भूष्य तत् पदं ततः । गत्वा जर्मनराष्ट्रे स तत्संस्कृतिमधीतवान् ॥	२०
तत आगत्य सैलश्री राष्ट्रकार्ये च सक्रियम् । कारावासोऽपि सम्प्राप्तो येन स्वराज्यपर्वणि ॥	२१
क्रमात् ततो विनिर्मुक्तः स्थितः शान्तिनिकेतने । विश्ववन्द्यकवीन्द्रश्रीरधीन्द्रनाथभूषिते ॥	२२
सिंधीपदयुतं जैनज्ञानपीठं तदाश्रितम् । स्थापितं तत्र सिंधीश्रीडालचन्द्रस्य सूनुना ॥	२३
श्रीबहादुरसिंहेन दानवीरेण धीमता । स्मृत्यर्थं निजतातस्य जैनज्ञानप्रसारकम् ॥	२४
प्रतिष्ठितश्च तस्यासौ पदेऽधिष्ठातृसञ्ज्ञके । अध्यापयन् वरान् शिष्यान् ग्रन्थयन् जैनवाङ्मयम् ॥	२५
तस्यैव प्रेरणां प्राप्य श्रीसिंधीकुलवैतुना । स्वपितृश्रेयसे ह्येषा प्रारब्धा ग्रन्थमालिका ॥	२६
अथैवं विगतं यस्य वर्षाणामष्टकं पुनः । ग्रन्थमालाविकासार्थिप्रवृत्तिषु प्रयस्यतः ॥	२७
वार्ण-रत्न-नवेन्द्रन्दे सुवाङ्मनगरीस्थितः । सुंशीति विरुद्ध्यातः कन्हैयालालधीसखः ॥	२८
प्रवृत्तो भारतीयानां विद्यानां पीठनिर्मितः । कर्मनिष्ठस्य तस्याभूत् प्रयत्नः सफलोऽचिरात् ॥	२९
विदुषां श्रीमतां योगात् संस्था जाता प्रतिष्ठिता । भारतीय पदोपेत विद्याभवनसञ्ज्ञया ॥	३०
आहूतः सहकार्यार्थं स मुनिस्त्रेण सुहृदा । ततः प्रभृति तत्रापि सहयोगं प्रदत्तवान् ॥	३१
तद्भवनेऽन्यदा तस्य सेवाऽङ्गिका ह्यपेक्षिता । स्वीकृता नम्रभावेन साऽप्याचार्यपदाश्रिता ॥	३२
नन्द-तिथ्यङ्क-चन्द्रान्दे वैक्रमे विहिता पुनः । एतद्ग्रन्थावलीस्यैर्यकृन् तेन नन्ययोजना ॥	३३
परामर्शात् तत्तन्मस्य श्रीसिंधीकुलभास्वता । भाविद्याभवनायेयं ग्रन्थमाला समर्पिता ॥	३४
प्रदत्ता दशसाहस्री पुनस्तस्योपदेशतः । स्वपितृस्मृतिमन्दिरकरणाय सुकीर्तिना ॥	३५
देवादरूपे गते काले सिंधीवर्यो दिवंगतः । यस्तस्य ज्ञानसेवायां साहाय्यमकरोत् महत् ॥	३६
पितृकार्यप्रगत्यर्थं यत्नशीलैस्तदात्मजैः । राजेन्द्रसिंहसुख्यैश्च सत्कृतं तदवचस्ततः ॥	३७
पुण्यश्लोकपितुर्नाम्ना ग्रन्थागारकृते पुनः । बन्धुज्येष्ठो गुणश्रेष्ठो ह्यर्द्धलक्षं प्रदत्तवान् ॥	३८
ग्रन्थमालाप्रसिद्धयर्थं पितृवत् तस्य कांक्षितम् । श्रीसिंधीवर्यभूमिः सर्वं तद्गिराऽनुविधीयते ॥	३९
विद्वज्जनकृताह्लादा सच्चिदानन्ददा सदा । चिरं नन्दत्वियं लोके जिनविजयभारती ॥	४०

समर्पण

संसोहणकोसल्लं लद्धं किंचि वि मए विणीएणं ।
जाण सयासे ताणं चारुचरित्ताण ताणाणं ॥ १
संपाययाण सकय-पायय-ऽववभंसऽणेयगंथाणं ।
सिरिकंतिविजयसिस्साण पुण्णसिस्साण चउराणं ॥ २
सिरिचतुरविजयवइवरवसहाणं वरयहतथपोम्मम्मि ।
अप्पिज्जइ पारोक्खं जिणयत्तकहेस अमएणं ॥ ३

કિંચિત્ પ્રાસ્તાવિક

*

સિંધી જૈન ગ્રંથમાલામા ગુપ્તિત કરવા માટે પાટણના જૈન મળ્હારોમાંથી જે કૈટલાંક ગ્રંથરૂપ પુષ્પો મેં સન્ ૧૯૩૨-૩૩ માં ચૂંટી કાઢ્યાં હતાં તેમાંની જ પ્રસ્તુત ગ્રંથાંકમાં પ્રકટ થતી 'જિનદત્તાહ્યાન' નામની વે પુષ્પકલિકાઓ પળ છે. માત્ર પાટણ અને જેસલમેરના મળ્હારોમાં પ્રાચીન તાડપત્ર ઉપર જ લિખિતરૂપે ઉપલબ્ધ થતી આ વંને કૃતિઓની પ્રતિલિપિ કરવાનું કામ માઈ અમૃતલાલ પળિડતને સોપ્યું. તાડપત્રીય લિપિના વાચનમાં નિષ્ણાત વનેલા અને સાથે સાથે પ્રાકૃત માપાના અમ્યાસમાં પળ સુપ્રવિષ્ટ થણા પં. અમૃતલાલની સુવાચ્ય અને સુપાઠ્ય પ્રતિલિપિઓ જોઈ, પ્રસ્તુત કૃતિઓનું સંપાદનકાર્ય પળ ઇમના જ દ્વારા કરાવવાનો મેં વિચાર કર્યો અને પ્રેસકોપી પ્રેસમાં છાપવા આપી. પરંતુ ગ્રંથમાલાના વીજા અનેકાનેક ગ્રંથોનું સંશોધન-સંપાદન-મુદ્રણ કાર્ય આદિ ઇક સાથે ચાલતું રહેતું હોવાથી તેમ જ વિશ્વવ્યાપી દ્વિતીય મહાયુદ્ધ અને ભારતવ્યાપી સ્વરાજ્ય પ્રાસિવિપયક આન્તરિક અહિસક-વિગ્રહ આદિના વ્યાઘાતોને લીધે, ગ્રંથમાલાના પ્રસ્તુત ગ્રંથાંકનું મુદ્રણકાર્ય વહુ જ અનિયમિત અને અવ્યવસ્થિતરૂપે ચાલતું રહુ. યુદ્ધજન્ય પરિસ્થિતિને લઈને પ્રેસની કાર્યશિથિલતા તેમ જ કાગલોની દુર્લભતાને લીધે ૬-૮ મહિનામાં ઇકાઘ ફાર્મ છપાઈને તૈયાર થતો. આ રીતે સન્ ૧૯૪૦ માં પ્રારંભેલા આ નાનકડા ગ્રંથાંકનું મુદ્રણકાર્ય ૧૯૫૦ માં લગભગ પૂર્ણ થયું અને આજે હવે ૧૯૫૩ ના જૂન માસમાં આ ગ્રંથ આ રીતે પૂર્ણ થઈ-મુદ્રિત થઈને, વિજ્ઞ વાચકોના કરકમલમાં ઉપસ્થિત થાય છે.

સિંધી જૈન ગ્રંથમાલામાં પ્રકાશિત કરવા માટે ગ્રંથોનું ચયન અને નિર્ધારણ ઇક સ્વાસ આદર્શને લક્ષ્યમાં રાખીને કરવામાં આવે છે. જે પ્રકારના ગ્રંથોના પ્રકાશનથી જૈન સંપ્રદાય અને જૈન સંસ્કારની વિદ્વત્સમાજમાં વિશેષ પ્રતિષ્ઠા થાય અને જૈન વિદ્વાનોં ભારતીય સંસ્કૃતિના સાત્ત્વિક સ્વરૂપને સુસંસ્કૃત, સર્વોપયોગી અને સુસમૃદ્ધ વનાવવા માટે કેવી જાતની સાહિત્યિક સુન્દર રચનાઓ કરી છે અને ઇ રીતે ભારતીય વાઙ્મયની કેવી આદર્શભૂત ઉપાસના કરી છે તેનું ઉત્તમ ચિત્ર, સંસ્કારપ્રિય શિક્ષિત સમાજને દૃષ્ટિગોચર થાય ઇવા વિશિષ્ટ હેતુને લક્ષ્યમાં રાખીને ગ્રંથોનું ગુપ્તન કરવામાં આવે છે.

પ્રસ્તુત જિનદત્તાહ્યાન નામક કૃતિ વે દૃષ્ટિં વિશેષત્વવાલી છે. ઇક તો જૈનકથાનકની દૃષ્ટિં અને વીજું પ્રાકૃત ભાષા સાહિત્યની દૃષ્ટિં.

કથાનકગત વસ્તુનો સંક્ષિપ્ત સાર, પં. અમૃતલાલે પોતાની પ્રસ્તાવનામાં આપ્યો છે, તે પરથી કથા ઘટનાનું સ્વરૂપ વાચકોના લક્ષ્યમાં સરલતાથી આવી શકશે.

પ્રાકૃત માપાના અમ્યાસિઓની દૃષ્ટિં આ વંને કૃતિઓ વહુ જ સરલ અને સુવોધ રીતે રચાણી છે તેથી ઇ માપાનો સામાન્ય પરિચય ધરાવનાર વ્યક્તિ પળ, ઇ કથાઓ સારી પેઠે સમજી શકે તેમ છે. તુલનાત્મક માપા વિજ્ઞાનના અમ્યાસિઓને પળ ઇમાંથી અનેક નવા શબ્દો

અને શબ્દપ્રયોગો મઠી શકે તેમ છે. સમયાભાવને લીધે એ વિષે વિશેષ વિવેચન કરવાનું મારા માટે શક્ય નથી વન્યું.

આ વંને કૃતિઓની પ્રતિઓ માત્ર તાલપત્ર ઉપર જ લખેલી જોવામાં આવી છે જેનો પરિચય સંપાદક પંડિતે આપેલો છે. પ્રાચીન પ્રતિઓના આકાર-પ્રકારાદિની કલ્પના અને સ્મૃતિ વની રહે તે દૃષ્ટિથી એના અન્તિમ પત્રોનાં હાફટોન બ્લૉક વનાવી તેનાં ચિત્રો પણ આ સાથે આપવામાં આવ્યાં છે.

ભારતીય વિદ્યા ભવન, બંબઈ. }
જ્યેષ્ઠ શુક્લા ૧ સં. ૨૦૦૯. ૧૨, ૬, ૧૯૫૩ }

—મુનિ જિનવિજય

પ્રસ્તાવના

પ્રસ્તુત પ્રકાશનમાં પ્રાકૃત ભાષામાં રચાયેલી જિનદત્તાધ્યાન નામક કથાનકની વે કૃતિ-ઓનો સમાવેશ થાય છે. આ વન્ને કથાઓની પહેલાં પળ જિનદત્તવિષયક અન્ય કૃતિઓ રચાયેલી હતી. આ હકીકત પ્રથમ કથાની ગાથા ૫, ૩૬૪ અને ૩૬૫ તેમ જ વીજી કથાની વીજી ગાથા ઉપરથી જાણી શકાય તેમ છે. તેમ જ આ વન્ને કથાઓ પછી પળ પૂર્ણિમાપક્ષીય શ્રીગુણ-સાગરજીના શિષ્ય શ્રીમાન્ ગુણસમુદ્ર સૂરિજીએ સંયમસિંહ ગણિના આપ્રહથી સં. ૧૪૭૪ માં જિન-દત્તકથા સંસ્કૃતમાં રેચી છે. ઉપરાંત ડેક્કનકોલેજના સંપ્રહમાંની ભદ્રાચાર્યકૃત ‘જિનદત્તકથા-સમુદ્ધય’ નામની ૧૦૩ પાનામાં લખાયેલી પ્રતિ ‘જૈન ગ્રંથાવલી’ના પત્ર ૨૫૨ મા નોંધાઈ છે. તેના નામ ઉપરથી તેમાં વિવિધ જિનદત્તકથાઓ હોય તેમ લાગે છે. તે પ્રતિ મેં જોઈ નથી તેથી વિશેષ માહિતી આપી શકતો નથી.

નામ

પ્રાચીન જૈન કથાગ્રંથોના રચનાર વિદ્વાનોએ આંતરજીવનનો વિકાસ સાધનાર આદર્શજીવી સ્ત્રી કે પુરુષની પ્રધાનતા જણાવવા માટે, તે તે કથાગ્રંથને, તે તે ધર્મપુરુષ કે સ્ત્રીના નામથી પ્રસિદ્ધિ આપી છે. દા. ત. સમરાઈચ્ચકહા, અરિદુનેમિચરિડ, શાંતિનાથચરિત્ર, નમ્મયાકહા, સુરસુંદરિચરિત્ર, પડમસિરિ-ચરિડ વિ.તેમ જ ઉપર જણાવ્યા પ્રમાણેની ધર્મકથાઓનો સંગ્રહ જે ગ્રંથોમા ગૂંથ્યો હોય તેવા ગ્રંથોનો નામમાત્રથી જ જ્યાં આવે તે સારું ગ્રંથકારોએ તેને અનુરૂપ સંગ્રહસૂચક નામથી અંકિત કર્યા છે. દા. ત. ચતુષ્પત્તમહાપુરિસચરિયં, કહાવલી, ત્રિષ્ટિશલાકાપુરુષચરિત્ર, કહારયણકોસો વિગેરે. નાળપંચમીકહા, હોલીરજ:પર્વકથા, મૌનૈકાદશીકથા, મેરુત્રયોદશીકથા વિગેરે કથાઓમાં તેના પ્રણેતાઓએ તેના નામાભિધાનદ્વારા સાધક અને સાધનોનું નિરૂપણ કરેલું છે.

પ્રસ્તુત કથામાં મુખ્ય પુરુષ જિનદત્ત હોઈ તેના કર્તાએ તેને ‘જિનદત્તકલાણ’ (જિનદત્તાધ્યાનમ્) ‘જિનયત્તકહા’ (જિનદત્તકથા) વિગેરે નામોથી પ્રસિદ્ધિ આપી છે.

કથાવસ્તુ

ભારતીય કથાસાહિત્યનું આલેખન ધર્મ અને નીતિના શિક્ષણ ઉપરાંત પોતપોતાના સંગ્ર-દાયની પુષ્ટિ માટે થયું છે. આ કથાઓ પૈકી કેટલીક કથાઓ વાસ્તવિક વનેલી ઘટનારૂપ હોય છે, જ્યારે તેમાંનો મોટો ભાગ આજની નવલકથાઓ જેવો લાગે છે. આ વન્ને ય જાતની

૧ એતા શ્રીજિનદત્તભૂપતિકથાં શ્રીપૂર્ણિમાપક્ષસન્મુખ્યશ્રીગુણસાગરાધ્યસુગુરો. શિષ્યેણ સંક્ષેપતઃ ।

વેદોર્વાધરવિશ્વ(૧૪૭૪)વર્ષવિહિતા પુણ્યપ્રભાવાદ્ભુતા શૃણ્વન્તુ શ્રમણામૃતં(તા) શિવકૃતે ભવ્યા ભવન્તશ્ચિરમ્ ॥

સયમસિંહગણેરાપ્રહતઃ શ્રીગુણસમુદ્રસૂરિવરૈઃ । મુગ્ધાનુગ્રહલુચ્છા કૃતા કથેયં ચિર જીયાત્ ॥

કથાઓના આલેખનમાં તેના લેખકોની પ્રતિભા વાસ્તવદર્શી કે સંપ્રદાયવદ્ધ અમુક પ્રકારના રૂઢ વિચારવશવર્તી અથવા જે જાતના વિચારોને અનુસરતી હોય તે પ્રકારનું એ કથાગ્રંથમાં વસ્તુ-રચનાનું સૌષ્ઠ્ય કે શૈથિલ્ય દૃષ્ટિગોચર થાય છે. આ દૃષ્ટિએ વિચાર કરીએ તો પ્રસ્તુત કથા એ વનેલી હકીકત નહિ પણ તે જમાનાના જૈનસમાજને અનુલક્ષીને રચાયેલી એક નવલિકા જેવી કલ્પિત-કથા લાગે છે. આ કથા કલ્પિત હોવાનું અનુમાન નિમ્નલિખિત હકીકતથી થઈ શકે છે —

કથામાં મુખ્યતઃ સ્ત્રીપ્રાપ્તિને લગતા ચાર પ્રસંગો આ પ્રમાણે છે — જિનદત્ત નામનો વણિક-પુત્ર (૧) દેવમંદિરમાં પૂતળીને જોઈને મુગ્ધ થતાં વિમલમતિને, (૨) પેટમાં રહેલા સર્પને મારવાથી શ્રીમતિને, (૩) રૂપલાવણ્ય અને સાહસથી આકર્ષી અંગારવતીને, અને (૪) મદોન્મત્ત હસ્તીને વશ કરવાથી રતિસુંદરીને પરણી, અલંત વૈભવ ભોગવી, અંતે ત્યાગી વની આયુઃક્ષયે મરણ પામી દેવલોકમાં ઉત્પન્ન થાય છે.

(૧) કન્યાલાભના આ ચાર પ્રસંગો પૈકી એક કે તેથી વધુ પ્રસંગ પણ અન્યત્ર વીજી જૈન કથાઓમાં અલ્પાધિક વર્ણનયુક્ત મળી આવે છે, (૨) દ્યૂતનો પ્રસંગ પણ તેવી જ રીતે સમજી શકાય, (૩) પૂર્વભવમાં દરિદ્રાવસ્થામાં મુનિદાનાદિનો પ્રસંગ શાલિભદ્રકથાની સાથે તદ્દન સામ્ય ધરાવે છે. (૪) ઉપરાંત આ આખી કથા શ્રીભદ્રેશ્વરસૂરિકૃત કહાવલીમાંથી લેવામાં આવી હોય તેમ પણ લાગે છે.

ટુંકમાં — આ આખી કથા કહાવલીમાંથી લઈ પાત્રોના નામોમાં ફેરફાર કરી તેને રસમય વનાવવા તેમાં એકાદ પ્રસંગ વધારી રચાયેલી હોઈ આ કથા કાલ્પનિક છે, એમ કહી શકાય.

રચનાનો હેતુ

સુપાત્રને દાન આપવાથી ऐहिक અને આમુષ્મિક લાભ થાય છે એ વતાવવા માટે આ કથા રચવામાં આવેલી છે. જુઓ પ્રથમ કથાની ગાથા ૧૪ મી અને વીજી કથાની વીજી ગાથા.

કથાની ઉપયોગિતા

ભારતીય પ્રાચીન સંસ્કૃતિના અભ્યાસ માટે સાહિત્ય, સ્થાપત્ય, લિપિકળા, ચિત્રકળા વિગેરેના જે પ્રૌઢ નમૂનાઓ અને અવશેષો મળે છે તેમાં જૈન સંસ્કૃતિનો હિસ્સો ધારવા કરતાં ય ઘણો મોટો છે. અને એ નિર્માણના મૂલમાં નિર્ધિક્ષન અનગારી શ્રમણોનો શ્રમ, રસવૃત્તિ અને ઉપદેશ એ પ્રધાન-વસ્તુ છે. ત્યાગ-તપ-સંયમપ્રધાન જૈન શ્રમણોના પ્રેરણાદાયી ઉપદેશને શીલી તે તે યુગનો જૈન ગૃહસ્થવર્ગ, જે વસ્તુઓ પોતે કરવા જેવી હોય તે પોતે જ કરતો અને જે વસ્તુઓ જૈન શ્રમણો દ્વારા સાધ્ય હોય તેમાં તે તે કાર્યને લગતી દરેક આવશ્યકતાઓને પૂરી પાડતો, જેના પરિણામે

૧ કહાવલીમાં શ્રીગાતિનાથમહાવાનની કથામાં વીરભદ્રની કથા આવે છે. પૂર્વભવમાં વીરભદ્રનું નામ જિનદત્ત જણાવેલું છે પ્રસ્તુત કથા અને આ વીરભદ્રની કથાના પ્રસંગોમાં ઘણું સામ્ય છે. આ કથામાં જે કંઈ વધારે જગાય છે તે તેની પશ્ચાદ્ધાવિતા પુરવાર કરવા ઉપયુક્ત થઈ શકે

જૈન સંસ્કૃતિએ સાહિત્ય, સ્થાપત્ય આદિ કલાનાં વિવિધ ક્ષેત્રોમાં અનેક સિદ્ધિઓ પ્રાપ્ત કરી છે અને પોતાની એ અપૂર્વ સિદ્ધિઓનો લાભ જગતને પણ છૂટે હાથે આપ્યો છે.

ઉપર જણાવ્યું તેમ શ્રમણોપાસકો શ્રમણોની આવશ્યકતાઓ પૂરી પાડતા તેના મૂલ્યમાં જૈન શ્રમણોના ત્યાગ તપ સંયમ અને વિદ્વત્તાદિ ગુણોનો પ્રભાવ તો હતો જ, પણ તે ઉપરાંત કેટલાક વર્ગને ઓછે વસ્તુ અંશે આવી કથાઓ પણ દાનાદિ કાર્યોમાં પ્રેરણાપ્રદ બનેલી હોવી જોઈએ, એ પણ એક હકીકત છે. ઇટલે પ્રાચીન ભારતીય સંસ્કૃતિના એક પ્રધાન અંગભૂત જૈન-સંસ્કૃતિના નિર્માણ અને વિકાસમાં પ્રેરક બનેલી આવી સુપાત્રદાન આદિનો મહિમા દર્શાવતી અનેક કથાઓ કાલ્પનિક હોવા છતાં નિરર્થક છે, એમ ન જ કહી શકાય. આથી ઉલટું ઘણી વાર તો આવા સાહિત્યની મહત્તા સમજવા માટે તે તે યુગની પરિસ્થિતિ અને જનસમાજની અભિરુચિનો આપણે વિચાર કરવો એ પણ આવશ્યક વસ્તુ છે. આપણા ભારતીય કથાસાહિત્યના નિર્માણમાં માત્ર એક વીજા સંપ્રદાયની જ નહિ પણ દેશ-વિદેશના કથાસાહિત્યની પણ અસરો આવી છે. જો તે તે યુગને લંગતી આવી વિવિધ પરિસ્થિતિઓનો આપણે વિચાર કરીશું તો આવી કથાઓનું નિર્માણ શાને આભારી છે અને કેટલું મહત્ત્વનું છે એ આપણા ધ્યાનમાં આવી શકશે.

લોકમાનસ હંમેશાં મોટે ભાગે વિનિમય વૃત્તિવાળું જ હોય છે. અને તેમાં ય વ્યાપારકુશલ વણિકોનું સ્થાન મોખરે જ હોય. વણિક જેમ વ્યાપારમાં વ્યય કરતા લાભની માત્રા વિશેષ ઇચ્છે તેમ અહિં પણ વિવિધ પ્રકારના દાનાદિ પ્રસંગે જે કોઈ વદલાવૃત્તિ ધરાવતા હોય તે પણ, આવી કથાઓમાંથી પ્રોત્સાહન મેળવી ધાર્મિક અને સામાજિક જરૂરીયાતો પ્રત્યે વેદરકાર ન રહે, એ કારણથી પણ કદાચ રચાયેલી આવી કથાઓ જે વર્ગ પારલૌકિક લાભમાં સંદિગ્ધ છે તેને પણ નિઃશંકિત કરવા મદદરૂપ થાય એ સ્વાભાવિક છે.

કથાના સ્વામી જિનદત્તના શૌર્ય, સાહસ, સહિષ્ણુતા, પરગજુપણું, ઔદાર્ય, આયુર્વેદસંગીતાદિ-શાસ્ત્રોમાં નૈપુણ્ય, તેમ જ જૈન જૈનેતર ગ્રંથોનું ઝંઙું જ્ઞાન અને ત્યાગ વિગેરે ગુણો આલેખી ગ્રંથકારે વણિક પુત્ર કેવો હોવો જોઈએ તેની હિમાયત કરી છે. હકીકત પણ સાચી છે. જો સંસારવાસ અનિવાર્ય માન્યો તો પછી તેમાં માયકાંગલી મનોદશા રહે તેવું શરીરસ્વાસ્થ્ય તે પણ એક શાપરૂપ છે. જો આમાંથી વણિકપુત્રોને પ્રેરણા આપવી ન જ હોત અને કેવળ ધર્મકથારૂપે જ આ કથા લખવી હોત તો, ગ્રંથકાર કથાનાયકને ક્ષત્રિય કે એવી વીજી કોઈ લડાયક જાતનો જ બતાવત.

પ્રાચીન જૈનાચાર્યોએ તે તે યુગને અનુરૂપ વિશાલ અને વિવિધ પ્રકારના કથાસાહિત્યનું સર્જન કરી પ્રજામાનસના વિકાસમાટે જેવો ગૌરવપૂર્ણ પ્રયત્ન કર્યો છે તેવો પ્રયત્ન આજના યુગને લક્ષીને જૈન પ્રજાએ શ્રદ્ધા કરી જૈનાચાર્યોએ અને જૈન મુનિવર્ગે અવશ્ય કરવો જોઈએ. જો જૈન મુનિવર્ગ આજે આવી નક્કર પ્રવૃત્તિઓમાં પોતાના કીમતી સમયનો સદુપયોગ કરે તો આજના મુનિવર્ગની કેટલીક ક્ષિપ્ર પ્રવૃત્તિઓનો અંત આવવા સાથે જૈનધર્મ અને જૈનપ્રજા ઉન્નતિના માર્ગે અનાબાધપણે ગતિ કરે. અને ફલતઃ વિશ્વની સમગ્ર પ્રજાને જૈનસંસ્કૃતિની વાસ્તવિકતાનું દર્શન થાય.

કથાગત ઉપયોગી શબ્દો વિગેરે

આહત્તિગા } પત્ર ૧૭-૨૪-૫૧-૫૬
આહત્તિયા } = આહતીયા.

સિમ્વલિગા } પત્ર ૨૩-૫૪-૫૫
સમલિગા } = સુંહી, કાંડિઓ.
સામલિગા }

વક્કરો = વાકરો. પત્ર ૨૪-૫૬

મરં = વેડામૂલ્ય. પત્ર ૨૬ ટિપ્પણી ત્રીજી.

एकाद प्रसंगे छंदोभंग न थाय ते माटे प्राचीन छान्दसिक नियमने अनुसार 'वराई = वराकी' ने बदले 'वरई' शब्द मूक्यो छे. जुओ पत्र ८ गाथा ६८ मी.

विदर्भराजे (वीतभयनगरना स्वामीए) दशपुर (आधुनिक मंदसोर) बसाव्युं हतुं. जुओ पत्र २ गाथा १८ मी.

वनेय कथाओमां प्राकृत तथा अपभ्रंश सुभाषितोनो संग्रह आकर्षक छे.

ग्रંથકાર અને સમય

પ્રથમ કથાના પ્રણેતા આચાર્ય શ્રીસુમતિસૂરિ છે. તેમનો વિશિષ્ટ પરિચય કે રચના-સમયને જાણવાનું સાધન કથાના અંતની પ્રશસ્તિ સિવાય વીજું કશું જ જાણવામાં આવ્યું નથી. દશવૈકાલિકટીકાના કર્તા શ્રીસુમતિસૂરિ અને આ સુમતિસૂરિ અભિન્ન નથી. પ્રસ્તુત આચાર્યાનના પ્રણેતા આચાર્ય શ્રીસુમતિસૂરિ પાઢિચ્છય ગચ્છીય આચાર્ય શ્રીસર્વદેવસૂરિના શિષ્ય છે. પાઢિચ્છય ગચ્છ વિષેની વિશેષ માહિતી તે અંગેના સાધનના અભાવે આપવી શક્ય નથી. પાઢિચ્છય ગચ્છની ઉત્પત્તિનું કોઈ સ્વતંત્ર મહત્ત્વનું કારણ નથી લાગતું પરંતુ આ ગચ્છના આચાર્યોં જ્ઞાનાદિની વૃદ્ધિનિમિત્તે વીજા ગચ્છના આચાર્યોંનું ગુરુત્વ પ્રતીચ્છેલ = સ્વીકારેલ હોઈ તેમને પાઢિચ્છયગચ્છીય કહેવામાં આવતા હોવા જોઈએ એમ મને લાગે છે. આ સિવાય આ વિષેની વીજી કશી હકીકત મારી સામે હાજર નથી.

વીજી કથાના ગ્રંથકારનું નામ પ્રશસ્તિ આદિ નહિં હોવાથી જાણી શકાયું નથી. છતાં પ્રથમ કથા કરતાં વીજી કથાની રચના પહેલાં થઈ હોય તેમ લાગે છે. આ કથાની એક પ્રતિ મુદ્રણ થયા પછી પૂજ્યપાદ સાક્ષરવર્ય શ્રીપુણ્યવિજયજી દ્વારા વડોદરાના શ્રીઆત્માનંદ જ્ઞાનમંદિરમાંથી મળી આવી. જે પ્રતિ ઉપરથી મુદ્રણ થયું છે તે પ્રતિ અશુદ્ધ; ઉપરાત કેટલેક સ્થળે તાહપત્રો खरी जवाथी त्रुटित पाठवाली; તેમ જ અંતમાં વે ત્રણ પત્રોના અભાવે અપૂર્ણ હોવાથી વડોદરાવાલી પ્રતિનો ઉપયોગ કરવો આવશ્યક વન્યો. પ્રથમના અંતે વડોદરાવાલી પ્રતિના પાઠોની નોંધ આપી છે.

પ્રતિપરિચય

પ્રથમ કથાની પ્રતિ જૈસલમેરના મોટા મંડારની છે. શુદ્ધિ ઠીક ઠીક છે. લંબાઈ પહોળાઈ ૩૨ × ૨૧ ઇંચ પ્રમાણ છે. સ્થિતિ સારી છે. આ પ્રતિમાં વે કૃતિઓ લખાયેલી છે. તે આ પ્રમાણે (૧) પત્ર ૧ થી ૨૫૫ સુધીમાં મલધારી હેમચંદ્રવિરચિત ભવભાવનાવૃત્ત્યન્તર્ગત-અરિષ્ટ-નેમિચરિત, (૨) પત્ર ૨૫૬ થી ૨૯૪ સુધીમાં જિનદત્તાલ્યાન. સંવત્ ૧૨૪૬ માં આ પ્રતિ લખાણેલી છે. તેની પુષ્પિકા કથાના અંતમાં સાથે જ પત્ર ૪૦ માં મૂકી છે.

વીજી કથાની પ્રતિ પાટણના શ્રીહેમચંદ્રાચાર્ય જૈન જ્ઞાનમંદિરમાં રહેલા શ્રીસંઘના મંડારની તાલપત્રીય પ્રતિ છે. ઘણે સ્થળે અશુદ્ધિઓ જોવા મળે છે. અંતનું ૩૧ મું પત્ર તથા ૨૭, ૨૮, ૨૯ મળી ચાર પત્રો નથી. અન્ય પત્ર ન હોવાથી લેખનકાલ વિ. મળી શક્યું નથી. છતાં અનુમાને વિક્રમના ચારમા શતકમાં લખાયેલી નિશ્ચિત લાગે છે. પ્રતિનાં પત્ર ૩૦ છે. લંબાઈ પહોળાઈ ૧૩ ૧/૨ × ૧ ૩/૪ ઇંચ પ્રમાણ છે. પ્રત્યેક પત્રની પ્રત્યેક પૃષ્ઠિમાં વધુમા વધુ છ અને ઓછામાં ઓછી ચાર પંક્તિઓ છે. કેટલેક સ્થળે તો પ્રતિ અતિ અશુદ્ધ કહેવાય.

વીજી કથાનું પ્રત્યંતર, મુદ્રણકાર્ય થયા પછી મળેલું અને તે અતિ ઉપયોગી લાગવાથી પાટલ પરિશિષ્ટમાં તેના પાઠભેદો આપ્યા છે, અને પ્રતિની સંજ્ઞા 'વ' દર્શાવી છે. અન્તમાં પુષ્પિકા આ પ્રમાણે છે—“જિનદત્તાલ્યાનં સમાપ્તમ્ ॥ સંવત્ ૧૧૮૬ અધેહ શ્રીચિત્રકૂટે ॥ લિખિતેયં માણિભદ્રેણ યતિના યતિહેતવે સાધવે વરનાગાય । સ્વસ્ય ચ શ્રેયકારણમ્ ॥ મંગલમસ્તુ વાચકજનાનામ્ ॥” પ્રતિની લંબાઈ પહોળાઈ ૧૦ × ૧ ૩/૪ ઇંચ પ્રમાણ છે. પત્ર સંખ્યા ૬૯ છે. પ્રત્યેક પત્રમાં પાંચ પંક્તિઓ છે, કેટલાંક પત્રોમાં ચાર પણ છે. ઉપર પ્રમાણે પ્રથમ કથાની એક પ્રતિ અને વીજી કથાની વે પ્રતિઓ ઉપરથી આ પ્રકાશન થયું છે.

સંશોધન

પ્રસ્તુત વસ્તુ ય કથાઓની નકલ માત્ર જ મારે કરવાની છે એમ સમજી મેં કૉપી તૈયાર કરી પૂજ્યપાદ, પુરાતત્ત્વાચાર્ય મુનિશ્રી જિનવિજયજીને સોંપેલી. તેઓશ્રીએ ‘અનું સંપાદન મારે કરવાનું છે’ એ સ્વાલથી કૉપી પ્રેસમાં આપી. હું દૂર પ્રદેશમાં રહેતો હોવાથી મુખો વિગેરે નિયમિત રીતે ન જોઈ શક્યો. તેથી સરવાળે શુદ્ધિપત્રક વધ્યું. વાચકોને શુદ્ધિપત્રકનો ઉપયોગ કરવા મારપૂર્વક મલામળ કરું છું.

સંક્ષિપ્ત કથાસાર

આદિમાં ગ્રન્થકાર ભગવાન મહાવીરને તથા સરસ્વતીને નમસ્કાર કરીને તેમ જ પાઠકગણગત સજન-દુર્જનનું પૃથક્કરણ કરીને મુનિદાનના પ્રભાવથી જિનદત્ત કેવી રીતે સદ્ગતિ પામ્યો તે જણાવે છે.

જિનદત્તનો પૂર્વભવ

વિક્રમવર્મ શાસિત અવંતી દેશમાં *પુરા કાઠમાં પ્રધોતરાજવિજેતા વિદર્ભ (વીતમય)ના રાજા [ઉદાયને] વસાવેલા* દંડપુર નગરમાં શિવધન નામનો વણિક પોતાની યશોમતી નામક પત્નીની સાથે રહે છે. કાઠક્રમે તેમને પુત્ર થતાં તેનું નામ શિવદેવ પાડે છે.

શિવદેવ આઠ વર્ષનો થતાં શિવધન મરણ પામે છે. તેના મરણ પછી અરૂપ સમયમાં જ સમૃદ્ધિનો પળ નાંજ થતાં યશોમતી પોતાની મૂતકાઠની જાહોજલાલીનું સ્મરણ કરી, જ્યાં પરિચિત માણસો ન હોય ત્યાં દાસકર્મ કરવાનો વિચાર કરી, પુત્રને સાથે લઈ, ડજ્જયિનીમાં એક કુલીન વણિકને ત્યાં કામ કરવા માટે રહે છે. શિવદેવ રોજ વાઘરહાને જંગલમાં ચરાવવા લઈ જાય છે.

એક દિવસ વાઘરહાં ચરાવવા ગયેલા શિવદેવે ધર્મધ્યાનમાં સ્થિત એક તપસ્વીને જોતાં વહુમાન ઝૂપજવાથી તેમની વંદનાદિપૂર્વક પર્યુપાસના કરી. ઘેર આવી પોતાની માતાને પણ આ વાત કરી. ‘તે તપસ્વી ધન્ય છે, તેમને અન્ન-પાનાદિ આપનાર પણ ધન્ય છે, પુણ્યહીન આપણે તો તપ કે દાન વેમાંથી એક પણ કરી શક્તાં નથી, તો વત્સ ! તે તપસ્વીનું રોજ વંદન કરીને પણ તું આત્માને કૃતાર્થ કરજે’ આવી માતાની શીખ મેળવી શિવદેવ તે તપસ્વીની વંદનાદિ ઉપાસના કરે છે, અને વિચારે છે કે—આ મુનિ મ્હારે ઘેર આહાર લે તો ઠીક.

અન્યદા માઘ પૂર્ણિમાના તહેવારને દિવસે, એક વીજાને ત્યાં, ટાક પદાર્થોની મેટ આપવાની તે કાઠની પ્રથા હોવાથી વિધવા હોવાના કારણે યશોમતીને ત્યાં પણ ટાકની વાનીઓ આવે છે. શિવદેવ જમવા વેસે છે તેવામાં જ તપસ્વીની તે નિત્ય વંદના પર્યુપાસના કરતો હતો તે તપસ્વી ત્યાં આવતાં માણુક શિવદેવ અતિ પ્રસન્ન થઈ અત્યંત ભક્તિભાવપૂર્વક મુનિને આહાર આપે છે. આ સમયે ટાક વસ્તુઓ આપવા આવેલી ચાર વાલાઓ શિવદેવનો ભક્તિભાવ જોઈ ‘વયસ્ય ! આવા સુપાત્રને દાન આપીને તું ધન્ય થયો છે’ इत्यादि વચનોથી શિવદેવની પ્રશંસા કરીને સ્થાને જાય છે. શિવદેવ પણ પ્રસન્ન ચિત્તે ભોજન કરે છે.

ત્યાર પછી શિવદેવ પોતાની જીંદગી સુખે ગાળી આયુષ્ય પૂર્ણ થતાં મરણ પામે છે.

જિનદત્તનો જન્મ અને વાલ્ય-યુવાવસ્થા

મધ્ય દેશમાં વસંતપુર નગરમાં જૈનધર્મમાં સ્થિત જીવદેવ નામે શ્રેષ્ઠી રહે છે. તેમને જીવયશા નામે પત્ની છે. શિવદેવનો જીવ જીવયશાની કુશ્મીરે અવતરે છે. જીવદેવ શેઠ પોતાની સમૃદ્ધિને અનુરૂપ વધામણું સંવપૂજા તથા મંદિરોમાં ઉત્સવ વિગેરે કરાવી તેનું નામ જિનદત્ત પાડે છે.

૧ વીજી કથામાં વિક્રમવર્મની રાણી પદ્મશ્રી નામની જગાવી છે.

* * આ વે પુત્રીના મધ્યમા રહેલી હકીકત વીજી કથામાં નથી.

૨ આ સ્થળે વીજી કથામાં પદ્મપુર પત્તન જગાવી આગળ (સુદિતપત્ર-૭૧ માં) દંડપુર નગર જણાવેલું છે. આ ઉપરથી કાં તો પદ્મપુર અને દંડપુર અભિન્ન છે અથવા વીજી કથાના કર્તા પ્રથમ પદ્મપુર લખી અંત સુધી તેનો સંબંધ જાળવી શક્યા નથી.

આઠ વર્ષની વયે તેને લેખાચાર્ય પાસે શિક્ષણમાટે મૂકવામાં આવે છે. અનુક્રમે તે भाषા અને કલામાં પ્રાવીણ્ય મેળવ્યા બાદ પિતાની પ્રેરણાથી નિર્મળ્ય મુનિદ્વારા જૈન ધર્મના સિદ્ધાંતોનો પણ અભ્યાસ કરે છે.

વિમલમતિપરિણયન

લગ્ન કરવાની પોતાની અનિચ્છાને લીધે અનેક લક્ષ્મીપતિઓની કન્યાઓ મળતી હોવા છતાં જિનદત્ત સર્વથા નિષેધ કરતો હોવાથી, તેના પિતા તે સાંસારિક જીવનમાં મૂંઝાય એ માટે જેમના સહવાસથી વિલાસાદિ તરફ વૃત્તિઓ ઢલે તેવા મિત્રોનો જિનદત્તને સંપર્ક સધાવે છે.

જિનદત્ત તે મિત્રોની સાથે પ્રતિદિન વિલાસજનક સ્થળોએ ફરતાં ફરતાં એક દિવસ એક મંદિરના દ્વારની વાજુમાં બનાવેલા સ્ત્રીના રૂપને જોઈને, વાજુ ઉમેલા મિત્રોનો ચાલ પળ ભૂલીને, અત્યંત મુગ્ધ થઈ તહીન બની, દૃષ્ટરૂપના જેવી સહચરી મેળવવાની ચિંતામાં ગરકાવ થઈ ગયો.

ઘેર આવીને ચિંતામગ્ન બની એક વાજુ બેઠેલા જિનદત્તને જોઈ જિનદાસ શેઠે પૂછતાં સંતોષકારક પ્રત્યુત્તર ન મળતા તેના મિત્રો દ્વારા સર્વ હકીકત જાણી, જિનદત્તે જોયેલા તે સ્ત્રીસ્વરૂપના નિર્માતા કલાકાર દ્વારા આલેખિત સ્ત્રીસ્વરૂપ, અનુરૂપ કુમારની અપ્રાપ્તિથી અઘાવધિ કુંવારી રહેલી ચંપા નગરીવાસ્તવ્ય વિમલ શેઠની પુત્રી વિમલમતિનું છે એ જાણી, જિનદત્તની પ્રતિકૃતિ કરાવી માણસો મારફતે ચંપા નગરીમાં વિમલશેઠને ત્યાં મોકલી વિમલમતિનું મારું કર્યું.

વિમલ શેઠે જિનદત્તનું ચિત્ર જોઈ પ્રસન્ન થઈ આઢકતરી રીતે વિમલમતિનો અભિપ્રાય જાણી સંવંધ કઢવ્યું કર્યો.

જિનદત્ત શુભ દિવસે સ્વજનો સાથે પ્રયાણ કરી ચંપા નગરીમાં આવે છે. ત્યાં મહોત્સવપૂર્વક લગ્ન થયા પછી વિમલમતિની સાથે વસંતપુર આવે છે.

જિનદત્તની દ્યૂતાસક્તિ અને પરદેશગમન

એકદા ઉપચાર કરવા છતાં પોતાની શિરોવેદના ન મટવાથી સમય વીતાવવા માટે, જિનદત્તે દ્યૂત રમવું શરૂ કર્યું. દૈવવશાત્ તે જેમ હારતો ગયો તેમ વધારે રમવા માંડ્યો. ડ્યારે વધુ દ્રવ્ય આપ્યા પછી પિતા અને પત્નીના સ્વજાનનીઓએ દ્રવ્ય આપવા નિષેધ કર્યો ત્યારે માનભંગથી જિનદત્તને વધુ જ દુઃખ થયું. ઘેર આવીને ઉદાસ રહે છે. જિનદાસ અને વિમલમતિને સ્વપ્ન પડતાં તેઓ પોતપોતાના સ્વજાનનીઓને ઠપકો આપે છે.

એક દિવસ જિનદાસ શેઠે જિનદત્તને કહ્યું — પુત્ર ! લક્ષ્મીની કંઈ ખોટ નથી, વીજા સારે માર્ગે યથેષ્ટ દ્રવ્ય વ્યય કર, દ્યૂતવ્યસન પુરુષાર્થવાદ્ય કહેવાય છે. જિનદત્ત ‘પિતાજી !-હવે તે માર્ગે નહિ જાઉં’ એમ કહી ગુમાવેલા દ્રવ્યથી વધુ ઉપાર્જન કરવાના વિચારોથી ચિંતાગ્રસ્ત બને છે.

વિમલમતિ પોતાના પતિની સંચિત અવસ્થા જોઈને ‘મારા પિતાને ત્યાં થોડો વખત રહેવાથી તેમની માનસિક પરિસ્થિતિ સુધરશે’ એમ વિચારી જિનદાસ શેઠની રજા લઈ જિનદત્તને વિનંતિ કરીને સાથે લઈ ચંપા નગરી જાય છે. ત્યાં જિનદત્તને પ્રસન્ન રાખવા વિમલમતિ પ્રતિદિન પ્રયત્ન કરે છે.

જિનદત્ત પરદેશ જવાની અનુકૂલતા સાધવામાટે જ વિમલમતિની સાથે આવેલો હોઈ પ્રસંગ મેળવવાની પ્રતીક્ષા કરે છે. એક દિવસ જિનદત્ત અને વિમલમતિ ઉદ્યાનમાં ફરવા ગયાં. ત્યાં પ્રસંગ જોઈ જિનદત્તે વિમલમતિની નજર ચૂકવી નજીકમાં જઈ વર્ણપરાવર્તિની ગુટિકાથી પોતાનું રૂપ વદલી દક્ષિણ દિશા તરફ પ્રયાણ કર્યું.

થોડા સમયમાં જ પોતાના પતિને ન જોવાથી વિહ્વલ બનીને મૂર્છિત થઈ ગઈ વિમલમતિને જોઈ, સખીઓ તેને સ્વસ્થ કરે છે, તેમ જ તેનાં માતા-પિતાને સ્વરૂપે છે. વધાં જિનદત્તની શોધ કરે છે પણ ક્યાંઈ પત્તો લાગતો નથી. માતા-પિતાના સાન્નિધ્યથી વિમલમતિ કંઈક દૃઢ થઈ ભોજન સિવાયનો પોતાનો સર્વ સમય સાધ્વીઓની વસતિમાં ધર્માનુષ્ઠાનમાં ગાળે છે.

જિનદત્તનું પર્યટન તથા શ્રીમતીપરિણયન

જિનદત્ત ચાલતાં ચાલતાં દધિપુર નગરની બહાર એક દરિદ્ર સાર્થવાહના સુકાયેલા વગીચામાં વેસે છે. વિશિષ્ટ આકૃતિવાળા જિનદત્તને જોઈને દરિદ્ર સાર્થવાહે વિનંતિ કરતાં વનસ્પત્યાયુ-વેદના જ્ઞાનથી જિનદત્તે તે વાગ ફલ-ફૂલયુક્ત-નવપલ્લવિત કર્યો. દરિદ્ર સાર્થવાહ પોતાને પુત્ર ન હોવાથી જિનદત્તને પુત્રવત્ માની સ્વગૃહે લઈ જાય છે. થોડા દિવસ પછી 'તાત ! સમુદ્ર પાસે હોવા છતાં આવી દરિદ્ર અવસ્થા શામાટે ભોગવવી ?' વિગેરે જિનદત્તના વચનોથી પ્રેરાઈ દરિદ્ર સાર્થવાહ વ્યાપાર માટે જિનદત્તની સાથે વહાણ ભરી સિંહલદ્વીપ ગયો. ત્યાંના પૃથ્વીશેખર રાજાને મળી તે વચ્ચે એક કુલપુત્રને ત્યાં રહ્યા. તે કુલપુત્રની માતા જિનદત્તને પુત્રની પેઠે જ રાખે છે.

એક દિવસ વૃદ્ધાને રહતી જોઈ જિનદત્તે રોદનનું કારણ પૂછતાં વૃદ્ધાએ કહ્યું—'આ નગરના રાજાની શ્રીમતી નામની કન્યા મહાવ્યાધિથી પીડિત છે. તેની પાસે રાત્રીએ સુનાર માણસનું મરણ થતું હોવાથી રાજાએ નગરમાંથી પ્રતિદિન એક માણસ કુમારી પાસે સુવા માટે મોકલવા આજ્ઞા કરી છે. આજે મારા પુત્રનો વારો આવવાથી હું અસહાય રહું છું.'

વૃદ્ધાની આનાકાની હોવા છતાં તેના પુત્રની રક્ષા કરવા માટે જિનદત્ત સંધ્યાસમયે સ્નાન-વિલેપનાદિ કરી હાથમાં ધણી લઈ રાજા-પ્રજાને વિપાદ પમાડતો વૃદ્ધાપુત્રની વદલીમાં સુવા માટે રાજકુમારીના મહેલે જાય છે.

ક્યાંથી ભય હશે ? એનું અન્વેષણ કરવા માટે ભોંયતળીયું ચોકસાઈથી તપાસી મેઢા ઉપર જઈ ઉદરવ્યાધિથી પીડિત રાજકન્યાને વિશ્વસ્તચિત્તે જોઈ જિનદત્તે મધુરવાણીથી પૂછ્યું—'સુંદરિ ! તને કયા પ્રકારની પીડા છે ?' શ્રીમતીએ પોતાનું ઉદર વતાવી 'મારે આવા તેજસ્વી પુરુષને વચાવવો જોઈએ' એમ વિચારી કહ્યું—'તમે રાજાનો આદેશ પાળ્યો, જરા અંધકાર થાય એટલે આ મહેલની નજીકમાં ક્યાંક સૂઈ રહેજો, કારણ હંધ્યા પછી જ્યારે હું જાગું છું ત્યારે નજીકમાં સુનાર માણસને મરણ પામેલો જોઉં છું.' જિનદત્ત તેના સૌમ્ય સ્વભાવથી આકર્ષાઈ 'સુંદરિ ! તને એકાન્તી છોડીને મારે જીવ વચાવવો નથી' એમ કહી તેની નજીકના પલંગમાં વેસે છે.

પોતાની ચિંતાથી રાજકુમારી ડંઘતી નથી એમ જાણી જિનદત્ત એક વાર્તા કહી પૂર્વ કર્મથી મળતાં સુખ-દુઃખમાં હર્ષ-વિષાદ ન કરવા શ્રીમતીને કહે છે. ‘આવા પ્રતિભાશાળી પુરુષથી મારું દુઃખ દૂર થશે’ એવી શ્રદ્ધાથી શ્રીમતીને નિદ્રા આવે છે.

શ્રીમતીને નિદ્રાઘીન જાણી જિનદત્ત ઘીમેથી ઊઠીને એક મોટું લાકડું લાવી પોતાને સુવાના પલંગમાં મૂકી, તેના ઉપર કપડું ઢાંકી, દીવામાં પૂરતું તેલ પૂરી, ખડ્ગ લઈને થાંભલા પાછલ સંતાઈને ઊભો રહે છે. થોડી વાર પછી રાજકન્યાના મોઢામાં વે નાની જીમો જુવે છે. ‘આ શું હશે?’ એમ વિચાર કરતાં રાજકન્યાના મુખમાંથી કાઠો સર્પ નીકળે છે. ‘આનાથી ભય છે’ એમ જિનદત્ત ચિંતવે છે. એટલામાં તે સર્પ શ્રીમતીની પથારીમાંથી જિનદત્તના પલંગમાં જઈને મસ્તકના સ્થળે રહેલા તે કાઠને ડંખ મારે છે. કુમાર પણ સાવધાન થઈ સર્પના સ્વાં જ ટુકડા કરી વાજુમાં પહેલા કરંડીયામાં નાંખે છે.

પેટ નાનું થવાથી સંપૂર્ણ નિદ્રા લઈ પ્રભાતે રાજદ્વારનાં વાજિત્રોના નાદથી જાગેલી શ્રીમતીએ જિનદત્તને તેના પલંગમાં વેઠેલો જોઈ, આશ્ચર્યમુગ્ધ બની, સવિનય પૂછતાં જિનદત્તે સર્પની હકીકત કહી.

પ્રતિદિન પ્રભાતે મૃતક લેવા આવનાર માણસો દ્વારા જિનદત્તનું કુશલ સાંભળી રાજા સ્વાં આવી, શ્રીમતીના મુખે રાત્રીની ઘટના જાણી, જિનદત્તને ધન્યવાદ આપી, ઔષધાદિના ઉપચારથી શ્રીમતીને સ્વસ્થ કરી, હાવભાવથી શ્રીમતીનો અભિપ્રાય જાણી ધામધૂમથી જિનદત્ત અને શ્રીમતીનું લગ્ન કરે છે. જિનદત્ત પ્રસંગે પ્રસંગે શ્રીમતીને ચિત્રપટમાં જૈનમંદિર-સાધુ-સાધ્વી વિગેરે આલેખી જૈન ધર્મનાં તત્ત્વો સમજાવી જૈનદર્શનાનુયાયિની બનાવે છે.

અન્યદા પોતાના વ્યાપારને લગતું કાર્ય પૂર્ણ થતાં રાજાની રજા લઈ, શ્રીમતીને સાથે લઈ, જિનદત્ત તથા દરિદ્ર સાર્થવાહે સ્વદેશ જવા વહાણ ભરી પ્રયાણ કર્યું.

ઉપાર્જિત દ્રવ્યમાં અને વિશેષે શ્રીમતીમાં આસક્ત થવાથી દરિદ્ર સાર્થવાહે નોકરોને સંકેત કરી ‘જિનદત્ત જીવતો હશે સ્વાં સુધી શ્રીમતી મને નહિં ઇચ્છે’ એમ વિચારી રાત્રીના સમયમાં અવાજ થાય એવી રીતે દરિયામાં કઈ વસ્તુ ફેંકી. જ્યારે કહેવા છતાં કોઈ પણ માણસ પહેલી વસ્તુ લેવા માટે પાણીમાં નથી ઊતરતો ત્યારે જિનદત્ત દોરડું બાંધીને સાગરમાં ઊતરે છે. સાર્થવાહ તે દોરડું કપાવી નાચી વહાણ હકારી જાય છે.

સાર્થવાહ વિલાપ કરતી શ્રીમતીને પોતાની પત્ની થવા માટે અનેક પ્રકારે સમજાવીને કહે છે—‘જિનદત્ત મારો પુત્ર નથી, વાળીથી જ પુત્ર તરીકે સ્વીકાર્યો હતો.’ સાર્થવાહને ઘણો ઉપદેશ આપવા છતાં નિષ્ફળતા મળતાં, શ્રીમતીએ ‘પોતાને આજીવન વૈધવ્ય નથી’ એવા નૈમિત્તિકના વચનનું સ્મરણ થતાં ફરી જિનદત્તને મળવાની સંભાવનાથી સામનીતિથી શીયલરક્ષા કરવા માટે, છ માસની મુદત માગતાં સાર્થવાહ સહર્ષ કવૂલ કરે છે. છ માસ પૂર્ણ થતા કિનારો પણ આવે છે. અવધિ-પૂર્ણ થયો જાણી શ્રીમતી ‘પોતે રજસ્વલા છે’ એમ જણાવે છે. કાઠો આવતા સાર્થવાહ વહાણમાંથી ઊતરી તે નગરના રાજાને મળ્યા જાય છે.

સમય જાણી શ્રીમતી પળ નીહાર કરવાને વહાને પોતાની દાસીઓ સાથે જાય છે. આગલ ઉતાવળે ચાલતાં, ચંપાપુરી તરફ જતા સાર્થને જોઈ તે સાર્થના પ્રધાન પુરુષની અનુજ્ઞા લઈ તેની સાથે ચાલતાં, અનુક્રમે ચંપા નગરીનું સામીપ્ય જણાતાં, અનેક વિચારોથી મુંઝાયેલી શ્રીમતીએ વે સાધ્વીઓને જોતાં ‘આર્યપુત્રે ચિત્રપટમાં દર્શાવેલી આ ગુરુણીઓ દયાલુ હોય છે’ એમ વિચારી તેમની પાછલ પાછલ ચાલવા માંડ્યું. ઉપાશ્રય આવતાં ‘નિસિહી’ કથનપૂર્વક પ્રવેશ કરતી શ્રીમતીને જોઈ ત્યાં વેઠેલી વિમલમતિએ અજાણી સમધર્મિણી જાણી પૂછ્યું—‘ક્યાંથી આવો છો?’ મનઃસંતાપથી પીડિત શ્રીમતી ગ્યારે કશું બોલી શકતી નથી, ત્યારે વિમલમતિએ તેની દાસીઓ દ્વારા સર્વ હકીકત જાણી, શ્રીમતીને આશ્વાસન આપી શાંત કરી વિશેષ હકીકત પૂછી. શ્રીમતીએ પોતાનો સવિસ્તર હેવાલ કહ્યો. વિમલમતિ વર્ણમેદ વિના પોતાના પતિનું સામ્ય જણાતાં ‘વહુરત્તા વસુંધરા’ એ કહેવતથી સમાધાન પામે છે. ત્યાર પછી વઢે સાથે જ રહે છે.

અંગારવતી પરિણયન

જિનદત્તે સાગરમાં ઝતર્યા પછી દોરહું કપાયેલું જાણી અનેક તર્ક વિતર્ક કરી મનને દૃઢ બનાવી સાગરમાં તરવા માંડ્યું. થોડા સમયમા કોઈ માંગેલા વહાણનું લાકહું તેના હાથમાં આવે છે. પ્રભાત થતા દિશાવિભાગ જાણી જિનદત્ત ઉત્તર તરફ જવા લાગ્યો.

જિનદત્તને સાગરમાં તરતો જોઈ આકાશમાં જતા વે સ્વેચરોએ તેના ધૈર્યની ખાત્રી થતા કહ્યું—‘અમારે આપનું કામ છે, જો અનુજ્ઞા આપો તો આપને સાગરમાથી વહાર કાઢીને કહીએ.’ જિનદત્તની સમ્મતિ મળતાં તેને વહાર કાઢી, સ્નાન કરાવી, વઢો પહેરાવીને સ્વેચરોએ કહ્યું—‘વૈતાલ્ય પર્વતમાં રથનૂપુરચક્રવાલ નગરના રાજા અશોકશ્રીને વૈગવતી રાણીથી થયેલી અંગારવતી નામની કન્યા પૂર્ણ યુવાનીમા આવવાથી અને વિદ્યાધર કુમારોમાંથી તેને અનુરૂપ વર ન મળવાથી રાજાજ્ઞાથી અમે યોગ્ય વરની શોધ માટે નીકળી ચારે તરફ ફરતા ફરતાં આપને સમુદ્રમાં તરતા જોયા, તમારાથી અમારા રાજાની ચિંતા ટલશે, જો આજ્ઞા હોય તો આપને લઈ જઈએ.’

વૈતાલ્ય જોવાના કુતૂહલથી જિનદત્તે સમ્મતિ આપ્યા પછી તરત જ તે વિદ્યાધરો તેને અશોકશ્રી પાસે લઈ ગયા. જિનદત્તને જોઈને રાજા પ્રસન્ન થયો. —અંગારવતીના હાવમાવથી તેની સમ્મતિ જાણી શુભ દિવસે અશોકશ્રીએ વઢેનું લગ્ન કરી, જિનદત્તને અનેક વિદ્યાઓ શિખવાડી.

અહિં જિનદત્ત ચુસ્ત જૈન હોવા છતાં કુતૂહલથી પોતે વૌદ્ધ છે એમ વતાવે છે. અંગારવતી જૈન હોવાથી જિનદત્તને યુક્તિપ્રયુક્તિથી જૈન દર્શનની મહત્તા એવી રીતે સમજાવે છે કે જેથી જિનદત્ત પ્રમુદિત થઈ તેને કહે છે કે—‘પ્રિયે ! કુલક્રમથી આવતા વૌદ્ધ ધર્મને છોડીને મેં તારો ધર્મ સ્વીકાર્યો છે.’

એક દિવસ જિનદત્ત શ્રીમતીની સ્મૃતિ થતા દક્ષિણસમુદ્ર તરફ ક્રીડા કરવાને વહાને અંગારવતીને લઈને વિમાનમા વેસી દધિપુર જવા નીકળે છે. માર્ગમા ચંપા નગરી આવતાં ઉદ્યાનમા સાધ્વીપાસે અભ્યાસ કરતી વિમલમતિ અને શ્રીમતીને વિમાનમા વેઠા વેઠાં જોઈને જિનદત્તને હર્ષ થયો.

જિનદત્તે અંગારવતીની સાથે સમુદ્રતીરે ક્રીડા કરી વલ્લતા શેષ રાત્રી તીર્થભૂમિ ચંપા-નગરીમા ગાઝવા માટે અંગારવતીની અનુમતિ મેળવી જે ઉદ્યાનમાં વિમલમતિ અને શ્રીમતી સાધ્વીઓની

સાથે રહે છે તે જ ઉદ્યાનમાં વિમાન ઉતાર્યું. ત્યાં વિશ્વસ્તપને અંગારવતી નિદ્રાધીન થાય છે. જિનદત્ત 'બધી પત્નીઓ એકત્રિત થઈ તે સારું થયું, અંગારવતીને પણ અહિં મૂકી રૂપ બદલી આ નગરીમાં જ રહી પ્રસંગોપાત્ત પ્રકટ થવું ઠીક છે, આ ત્રણ સરખા દુઃખવાળી હોવાથી પરસ્પર પ્રેમપૂર્વક વર્તતી થશે, એટલે ભવિષ્યમાં ગૃહકલહ નહિં થાય' આમ વિચારી અંગારવતીને છોડી પ્રયોગથી વામનરૂપ ધારણ કરી નજીકમાં સંતાઈ રહે છે.

રાત્રીના અંતભાગમાં જાગૃત થયેલી અંગારવતી જિનદત્તને ન જોવાથી વિલાપ કરે છે. તેનો વિલાપ સાંભળી વિમલમતિ અને શ્રીમતી 'આ કોઈ અમારા જેવી જ દુઃખી છે, તેને શાન્ત કરીએ' એમ વિચારી તેની પાસે જઈને હકીકત પૂછે છે. અંગારવતી સર્વ વીના કહે છે. શ્રીમતીએ કહ્યું— 'મારા પતિની સાથે સર્વ હકીકત મળતી આવે છે, ફક્ત તેઓ જૈન હતા એટલું જ નહિં પણ તેમણે મને જૈનધર્મિણી બનાવી હતી અને આનો પતિ બૌદ્ધ હતો એટલો જ તફાવત છે. 'વિમલમતિએ 'હશે કોઈ' એમ કહી અંગારવતીને કહ્યું—'તું પણ અમારી સાથે જ રહી ધર્માનુષ્ઠાન કર.' 'એકલી કન્યાએ પિતાને ઘેર જવું ઠીક નહિં' એમ વિચારી અંગારવતી ત્યાં જ રહે છે.

જિનદત્ત વામનક વનીને ગીત-વાદના વિનોદથી ચંપા નગરીના માણસોને દિન-પ્રતિદિન મુગ્ધ કરે છે. ત્યાંનો રાજા તેના વિજ્ઞાનથી રંજિત થઈ તેને રોજના સો દ્રમ્મ આપે છે.

એક દિવસ રાજસભામાં 'વિમલમતિ શ્રીમતી અને અંગારવતી આ ત્રણેય મહાસતીવ્રત પાળે છે અને કોઈ પણ પુરુષની સાથે હસતી બોલતી નથી' એવી પ્રશંસા સાંભળી રાજાની આજ્ઞા લઈ વામનક ત્યાં જઈને પહેલે દિવસે પોતાની જ કથા આરંભથી વિમલમતિના ત્યાગ પર્યંત, બીજે દિવસે સમુદ્રાવતરણપર્યંત અને ત્રીજે દિવસે અંગારવતીપરિહારપર્યંત કહી, તે ત્રણેની સાથે સહાસ્ય વાર્તાલાપ કરી સર્વને વિશેષ મુગ્ધ કરે છે.

રતિસુંદરી પરિણયન

એકદા રાજાનો હાથી મદોન્મત્ત બની આલાનસ્તંભ તોડીને આઘી ચંપાનગરીને ભયગ્રસ્ત કરે છે. તે હાથીને કોઈ પણ કાબુમાં લઈ શકતું નથી. જ્યારે રાજાએ અર્ધ રાજ્ય અને કન્યા આપવાની જાહેરાત કરવા છતાં તેને વશ કરવા કોઈ તૈયાર ન થયું ત્યારે વામનક રાજાની આજ્ઞા લઈ તેને વશ કરી ફરી તેના સ્થાને બાધે છે.

આવા ગુણી છતાં કુરૂપને પોતાની પુત્રી આપવા માટે રાજાને ચિંતા થતાં તેણે 'કદાચ મૂલરૂપ છૂપાવનાર કોઈ વિદ્યાસિદ્ધ પુરુષ હોય' એમ ચિંતવી વામનકને કહ્યું—'હું તમારા બહિલના સ્થાને છું, માટે મારી સમક્ષ તમારે સત્ય છૂપાવવું ન જોઈએ, તમે તમારા ચરિત્રથી કોઈ સિદ્ધપુત્ર લાગો છો. તો સાચી હકીકત જણાવો.' વામનકે અવસર જાણી પોતાનું સર્વ ચરિત્ર કહ્યું. પછી રાજાની પ્રેરણાથી વિમલમતિ, શ્રીમતી અને અંગારવતીને બોલાવી તેમ જ અશોકશ્રી અને પૃથ્વી શેખરને તેમના નગરમાંથી લાવી વામનક પોતાનું યથાસ્થિત સ્વરૂપ યથાવિધિ પ્રકટ કરે છે. ત્યાર બાદ જિનદત્ત અને રતિસુંદરીનું ઉત્સવપૂર્વક લગ્ન થાય છે. અશોકશ્રી અને પૃથ્વીશેખરને સ્વસ્થાને પહોંચાડવામાં આવે છે.

અર્ધરાજ્ય અને ચારપત્નીઓનું સુખ ભોગવતા એક દિવસ જિનદત્ત વસંતપુરમાં પોતાના પિતાજીને ત્યાં માણસો દ્વારા છપ્પન કરોડ દ્રવ્ય મોકલી પોતાની કુશલ્કાર્તા જણાવે છે. તે માણસોએ પાછા આવીને માતા-પિતાના પુત્રવિયોગના દુઃખની જાણ કરતા જિનદત્ત ચંપાનગરીના

રાજાની રજા લઈ ચાર પત્ની અને પરિવાર સાથે અતિવૈભવથી વસંતપુર જાય છે. ત્યાં જઈ પિતાજીને પાયવંદન કરી, ચાર પત્નીઓ સાથે હર્પાશ્રુવાળી માતાને પગે પડી, સ્વજનોને સન્માન આપી, દેવમંદિરોમા પૂજા કરાવી, કાયમ માટે ત્યાં જ રહે છે. કાઝકમે ચારે સ્ત્રીઓને પુત્ર થાય છે.

જિનદત્તનો ત્યાગ અને સદ્ગતિ

અન્યદા વસંતપુર નગરના ઉદ્યાનમાં શુભંકર નામના અતિજ્ઞાની આચાર્ય આવતાં નગરજનોનાં સાથે જિનદત્ત પણ પોતાની પત્નીઓ અને મિત્રોનાં સાથે તેમનું વંદન કરવા જાય છે. ત્યાં જઈ વંદન કરી ધર્મકથા સાંભળી ‘મને વૈભવપ્રાપ્તિ કેમ થઈ ?’ એમ જિનદત્તે પૂછતાં આચાર્યશ્રીએ તેનો પૂર્વભવ કહી, ‘ચાર પત્નીઓ તે, પૂર્વભવનાં તારા દાનની પ્રશંસા કરનાર ચાર કન્યાઓનાં જીવ છે’ એવો નિર્દેશ કર્યો. આ સાંભળી જિનદત્ત અને તેની સ્ત્રીઓને પૂર્વ ભવનું જ્ઞાન થયું. ત્યાંથી ઘેર જઈ માતા-પિતાની રજા લઈ પોતાના મિત્રો અને પત્નીઓ સાથે જિનદત્તે શ્રમણદીક્ષા લીધી.

જિનદત્ત શ્રમણ થયા પછી વિવિધશાસ્ત્રાભ્યાસ કરી અનેક પ્રકારના તપની આરાધના કરી અનુક્રમે આયુષ્ય પૂર્ણ થતાં દેવગતિ પામે છે. ભવિષ્યમા ત્યાંથી મૃત્યુ પામી મહાવિદેહ ક્ષેત્રમાં સારા કુઝમાં જન્મી મોક્ષ પામશે.

ઋણસ્વીકાર

પૂર્વાચાર્યોએ સંક્ષેપ અને વિસ્તારથી જિનદત્ત ચરિત્ર કહ્યું છે તેને મેં મ્હારી બુદ્ધીએ કહ્યું છે. પૂર્વની કથાઓથી મ્હારી કથામા કઈ વિશેષ હોય તો તે પ્રાચીન કથાના ભાવને મેં વિસ્તારથી પ્રકાશ્યો છે એમ જાણવું. અથવા અલ્પબુદ્ધિના કારણે કંઈ પણ ઓછું વ્યવતું કહ્યું હોય તો તે નિપુણ જનોએ દરગુજર કરવું જોઈએ.

*

પૂજ્યપાદ મુનિ શ્રીજિનવિજયજીએ સિંઘી જૈન ગ્રંથમાલામાં પ્રકાશિત કરવા માટે જે અનેકાનેક સંસ્કૃત પ્રાકૃત અપભ્રંશ ભાષા પ્રચિત પ્રાચીન ગ્રંથરત્નો નિર્ધારિત કર્યાં છે અને જેમાંના અનેક અપૂર્વ રત્નોએ અત્યારસુધીમાં પ્રકટ થઈને વિદ્વજગત્ને આનન્દિત અને અનુપ્રેરિત કર્યું છે, તેમાંનાં કેટલાંક નાના મોટાં ગ્રંથરત્નોની પ્રતિલિપિઓ કે પ્રેસકૉપિઓ વિગેરે કરવા રૂપ દ્રવ્ય અને ભાવ વગેરે રીતિએ લાભદાયક, એવું સાહિત્યિક પુણ્ય કાર્ય કરવાનું મને પણ સદ્-ભાગ્ય પ્રાપ્ત થતું રહ્યું છે. પરંતુ આ ગ્રંથમાલામાં આ રીતે એક પ્રાચીન સુંદર જૈન કથાનક ગ્રંથનું સ્વતંત્ર સંપાદન કાર્ય કરવાનું અહોભાગ્ય પણ મને ક્યારેક પ્રાપ્ત થશે એની તો કલ્પના પણ ક્યારેય ન હોતી થઈ. ગ્રંથનાલાના પ્રધાન સંપાદક, પ્રતિષ્ઠાપક અને પ્રાણદાયક પૂજ્ય શ્રી જિનવિજયજીએ આ રીતે પોતાની આ વિશ્વવિદ્યાત જૈન ગ્રંથમાલામાં આવા એક સ્વરૂપ શ્રમને સ્થાન આપી મારા જેવા અલ્પજ્ઞ જન ઉપર જે વત્સલભાવ પ્રદર્શિત કર્યો છે તે માટે હું તેમના પ્રત્યે કયા શબ્દોમા અલ્પ-સ્વરૂપ પણ હૃદયનો આભારભાવ પ્રદર્શિત કરું ?

પ્રસ્તુત સંપાદનકાર્યમા ઉદ્ભવેલી કેટલીક શંકાઓનું નિરાકરણ કરવા માટે, વિદ્વદ્વિ-મૂળે પૂજ્યપાદ શ્રીપુણ્યવિજયજી મહારાજે જે અનુગ્રહ વતાવ્યો છે તે વદલ હું અહિં તેઓશ્રીપ્રત્યે પણ મારો વિનમ્ર કૃતજ્ઞભાવ પ્રકટ કરું છું.

વાગોળનો પાડો-પાટણ, ળણહિલપુર
વૈગાસી પૂર્ણિમા વિ સ. ૨૦૦૧

વિદ્વજ્જનવિનેય
અમૃતલાલ મોહનલાલ

जिनदत्तचरित्रगतप्रसङ्गानुक्रमः ।

- १,४१ मङ्गलम्
 २,४१ जिनदत्तपूर्वजन्मवर्णना । सा चेत्यम्—शिवधनेभ्यपत्नीयशोमल्याः शिवदेवाभिधानपुत्रत्वेन जन्म, शिवधनमरणानन्तरं गृहदारिद्र्यम्, ततः शिवदेवसहिताया यशोमल्या दशपुरा-
 दुज्जयिनी गत्वा दासित्वकरणम्, वत्सपालननियुक्तस्य शिवदेवस्य वहिस्तपस्वीदर्शनं वन्दनादिपर्युपासना च, कन्याचतुष्कानुमोदनासहितं तपस्विने आहारदानम्, काल-
 क्रमेणोपार्जितशुभकर्मणः शिवदेवस्य पञ्चत्वम् ।
- ५,४५ जिनदत्तजन्मवर्णना
 ६,४६ दृष्टपुत्तलिकारूपोत्पन्नानुरागस्य जिनदत्तस्य विमलमतिपरिणयनवर्णना ।
 ९,४७ जिनदत्तद्यूतप्रसक्तिवर्णना ।
 १०,४८ द्यूतमग्नस्य प्रभूतद्रव्यहानेरनन्तरं कोशाध्यक्षनिषेधितद्रव्यादानप्रेषितपुरुषस्य जिनदत्तस्य मानहानेरुद्देशः ।
 ११,४९ जिनदत्तोद्देशगनिवारणार्थं विमलमतिविचारणा, वसन्तपुरे स्वपितृगृहे जिनदत्तसहिताया विमलमल्याः प्रस्थानं, तत्रैवावस्थानं च ।
 १२ जिनदत्तविमलमल्योः प्रहेलिकाविनोदः ।
 १४,४९ द्यूतहारितद्रव्याधिकवित्तोपार्जनचिन्तायुतो जिनदत्तस्य वर्णपरावर्तेन परदेशगमनम्, दधिपुरनिवासिनोऽपुत्रस्य दरिद्रसार्थवाहस्य गृहे पुत्रत्वेनावस्थानं च ।
 १६,५१ दरिद्रसार्थवाहसहितस्य जिनदत्तस्य सिंहलद्वीपं प्रति प्रयाणम्, तत्र सपुत्रवृद्धागृहनिवासश्च
 १७,५३ सिंहलद्वीपस्वामिपृथ्वीशेखरनृपपुत्र्याः श्रीमतीनाम्न्या उदरस्थसर्पमारणोपकाराद् जिनदत्त-
 स्योपर्यनुरागः, तयोः पाणिग्रहणं च । अन्तरे जिनदत्तकथिता विजयकुमारकथा ।
 २४,५६ श्रीमतीसहितयोजिनदत्त—दरिद्रसार्थवाहयोः सिंहलद्वीपात् प्रतिक्रमणम्, श्रीमल्योपरि-
 सञ्जातानुरागदरिद्रसार्थवाहरचितछद्मेन जिनदत्तस्य मध्यरात्रौ समुद्रान्तराले पातनम् ।
 २६,५७ श्रीमल्याः कौशल्येन शीलरक्षा, चम्पानगरीस्थविमलमल्या सह वसनं च ।
 २७,५८ उदधिपतितस्य जिनदत्तस्य विद्याधराभ्यां समुद्रान्निष्काशनम्, रथनूपुरनामविद्याधर-
 नगराधिपस्य पुरो नयनम्, तत्कुमार्या अङ्गारवल्याः सहोद्वाहश्च ।
 ३०,६२ श्रीमल्यन्वेषणार्थं जिनदत्तस्याङ्गारवल्याः सार्धं कीलाप्रवासः, मार्गे चम्पायां भार्याद्वय-
 निरीक्षणात् तत्रैवाङ्गारवतीं छद्मेन त्यक्त्वा वामनकरूपेणावस्थितिः ।
 ३३,६५ मदोन्मत्तराजहस्तिनिग्रहणरञ्जितचम्पानृपाम्यर्थनानिराकृतवर्णपरावर्त—वामनकत्वस्य जि-
 नदत्तस्य नृपकुमारीरतिसुन्दरीपरिणयनम् ।
 ३५,६७ भार्याचतुष्कसन्नाहस्य जिनदत्तस्य पितृगृहे गमनम्, तत्रैव वासश्च ।
 ३७,६८ " " धर्मोपदेशश्रवणम् ।
 ३९,७४ " " दीक्षाग्रहणम् ।

३९ ७४ जिनदत्तस्य स्वर्गमनम् ।

४० ग्रन्थकारप्रशस्तिः ।

४०, ७४ ग्रन्थलेखकप्रशस्तिः ।

जिनदत्तचरित्रगतविशेषनाम्नामनुक्रमः ।

२, ६, ४१, ४५	जिणयत्तो	श्रेष्ठिपुत्रः	१९	विजओ	राजकुमारः
२	जंबुद्वीवो	द्वीपः	२८	वेयङ्गो	पर्वतः
२, १९, ४१	अवतिदेसो	देशः	२९	रहनेउरचक्रा-	विद्याधरनगरम्
२	वियव्भ (यभय)	विदर्भः= देशः, वीतभयं=नगरम्	"	लगुरं	
२	पज्जोओ	राजा	"	असोगसिरी	विद्याधरराज
२	दसपुर	नगरम्	"	वेगवई	विद्याधरराज्ञी
२	विक्रमवम्भो	अवंतिराजा	"	अंगारवई	विद्याधरराजकु-
२, ४१	सिवधणो	श्रेष्ठी	३५	इसुंदरी	राजकुमारी
२, ४१	जसमई	श्रेष्ठिपत्नी	३७	सुटंकरो	आचार्यः
२, ४१	सिवदेवो	श्रेष्ठिपुत्रः	४०	नेमिचंदसूरी	" (प्रशन्तौ)
३, १९, ४१	उज्जेणी	नगरी	"	सव्यदेवसूरी	" "
५, ४५	वसंतउरं	नगरम्	"	सुमइगणी	मुनिमहत्तमः "
" "	जीवदेवो	श्रेष्ठी	"	अणहिन्पाटक	नगरम् (लेखक-
" "	जीवजसा	श्रेष्ठिभार्या	"		पुष्पिकायान्)
७, ४६	चंपाउरी	नगरी	"	रांवदेव	श्रावकः "
" "	विमलसेट्ठी	श्रेष्ठी	"	अरिष्टनेमिचरित	तन्नामा ग्रन्थः "
७, ४८	विमलमई	श्रेष्ठिपुत्री	४१	पउमसिरी	राज्ञी
१६, ५०	दहिपुरं	नगरम्	"	पउमपुरं	पत्तनम्
१७, ५१	सिंघलदीवो	द्वीपः	७३	चित्रकूट	दुर्गः (लेखक-
१७	पुहईसेहर	राजा			पुष्पिकायान्)
"	सिरिमई	राजकुमारी	"	माणिमद्रः	यतिः "
१९	जयतुग	राजा	"	वरनाग	श्रावकः "
"	चंदवई	राज्ञी	"		

जिनदत्ताख्यानकम् ।

नमो वीतरागाय ।

जयउ विणिज्जियदुज्जयदुरंतकंदप्पदप्पमाहप्पो ।
दुड्डुक्कम्मदोवड्डुकेसरी जिणवरो वीरो ॥ १ ॥
काळण पंचपरमेद्धिसंथवं तिविहकरणजोएण ।
अण्णाणतिभिरहरिणिं, नमिळण सरस्सइं सिरसा ॥ २ ॥
वोच्छं सूरिपरंपरसमागयं सुप्पसन्नवन्धेण ।
जिणयत्तचरियमिच्छिं, धम्मकहं तं निसामेह ॥ ३ ॥
धम्मो चउप्पयारो, दाणाई जिणमयम्मि सुपसिद्धो ।
भन्निही (नीहि) जहावसरं, भवियाणुग्गहकए एत्थ ॥ ४ ॥
सुपसिद्धं चरियमिणं, तह वि हु वोच्छामि जेण सुयणाणं ।
चरियाणुकित्तणेणं, सुक्कयं अणुमोइयं होइ ॥ ५ ॥

भणियं च -

चउसरणगमणदुक्कडगरिहा सुकडाणुमोयणं चेव ।
एस गणो अणवरयं, कायवो कुसलहेउ त्ति ॥ ६ ॥
जी(जा)वीह विरह-संगम-सिंगाराईण वन्नणा का वि ।
तं मोहविलसियं ति य, दुक्कडगरिहा सुणेयवा ॥ ७ ॥

अलं वित्थरेण ।

केसिंचि पियं गज्जं, पज्जं केसिंचि वल्लहं होइ ।
विरएमि गज्ज-पज्जं, तम्हा मज्झत्थविच्चीए ॥ ८ ॥
वीहेमि दुज्जणाणं, सुयणाण वि तह य सुट्ठु वीहामि ।
एगे दूसिंति गुणे, इयरे दोसे वि छायंति ॥ ९ ॥

अओ दुवेण्हं पि पसायणत्थं आसीवायं देमि -

कवत्थच्चित्तणपरो, जं लहइ कई मणम्मि सुहदुक्खं ।
तं लहउ सज्जणो दुज्जणो उ लद्धे जमत्थम्मि ॥ १० ॥

अहवा -

अत्थेण व सत्थेण व, परस्स तोसो बुहेण कायवो ।
दोसग्गहणेण खलो, जइ तूसइ तूसउ वराओ ॥ ११ ॥

दूसिहिइ खलो कवं, सलहिस्सइ सज्जणो निसग्गेण ।
 ता होउ जारिसं तारिसं पि किं किर पयत्तेण ॥ १२ ॥
 इचाइओ पसंगो, सप्पासंगम्मि जुज्जइ पवंधे ।
 मडहं च इमं चरियं, भणामि ता पत्थुयं इण्हि ॥ १३ ॥
 मुणिदाणपभावेणं, कल्लाणपरंपरं लहेऊण ।
 जह संपत्तो सुगइं, जिणयत्तो तह निसामेह ॥ १४ ॥ छ ॥

— जिनदत्तपूर्वभवकथावर्णना —

अत्थि इह जंबुदी(दी)वे, दाहिणभरहद्धमज्झखंडम्मि ।
 देसो अवंतिनामो, गामागरपट्टणाइन्नो ॥ १५ ॥
 जत्थ य तुंगसुवंसा, गिरिणो सुयण व थिरसहावा य ।
 रमणीओ व सरीओ, फुरंतकडुयालयच्छीओ ॥ १६ ॥
 दुब्बिक्ख-चोर-मारी-भयमवगासं न जत्थ पावेइ ।
 कमलकोसे व महुयरपडलं दूरेण तो भमइ ॥ १७ ॥
 तम्मि य वियब्भ(यभय?)पहुणा, निवेसियं गेण्हिऊण पज्जोयं ।
 वच्चंतेण सदेसं, अत्थि पुरं दसपुरं नाम ॥ १८ ॥
 बहुविच्छित्तिविणिम्मियमंदिर-पासायसेणिकयसोहं ।
 उज्जाणवाविसंठियकलहंसुल्लावसुइसुहयं ॥ १९ ॥
 पायारोरमणीओ, रमणीओ भूरिभासुरमणीओ ।
 विमलं चिय सुयनाणं, सुयनाणं जत्थ सुयनाणं ॥ २० ॥
 तं पुण अवंतिनाहो, विक्कमवरमो त्ति पायडो तइया ।
 दरियारिवारमहणो, भुंजेइ पयावगुणकलिओ ॥ २१ ॥
 अह तत्थ पुरे निवसइ, विण्णाण-कलाकलावसंपन्नो ।
 सिवधणनामो वणिओ, गिग्घिट्ठो वणियकिरियासु ॥ २२ ॥
 भज्जा य जसमई से, समजोवणरूवसीलसंपन्ना ।
 पुवज्जियपुन्नफलं, दोन्नि वि ताइं अणुहवंति ॥ २३ ॥
 जाओ य ताण पुत्तो, अवच्चविच्छट्ठकोट्टियमईणं ।
 सिवदेवो से नामं, पइट्ठियं तेहिं तुट्ठेहिं ॥ २४ ॥

तओ जाव सो अट्ठवरिसो संवुत्तो ताव खणभंगुरयाए सरीरस्स, चंचलयाए जीवियस्स, आसावल्लिविच्छेयदच्छत्तणओ कयंतस्स, महईए सिरवेणाए समभि-
 भूओ पाविओ पंचत्तं सिवधणो । जसमई तविओयानलपलित्तहियया विविहक-
 रुणपलावपरायणा तस्स मयकिच्चाइं काऊण चित्तियं(उं) पयत्ता ।

अवो किं नाम मए, विच्छोहो कस्सई पुरा रइओ ।
 पडिया जेणायंडे, दुक्खचडका मह सिरम्मि ॥ २५ ॥
 वयभंगो किं व कओ, रंडी होसु त्ति किं व परिसविया ।
 हा हा केरिसपावस्स एरिसं घोरमाहप्पं ॥ २६ ॥
 किं वा कयंत निग्घिण !, अवरद्धं किं पि तुज्झ मे पुवं ।
 इय दुस्सहाइं जेणं, कोवफलाइं पयंसेसि ॥ २७ ॥

तओ एवं ज्ञायमाणी विलवमाणी य कहकह वि कारुणियपुरपुरंधीहिं संठविया
 संती तं बालयं परिबालिउं पयत्त त्ति ।

एत्थंतरम्मि तीसे विहवो विहवो अहं ति भीओ व ।
 थेवदिवसाण मज्झे न हि नज्जइ कत्थइ पय(उ)त्थो ॥ २८ ॥

तओ तीए चितियं -

दिणमिव पच्चूहेणं, नट्टं धणिण्ण सह धणं मज्झ ।
 दालिहेण तमेण व, अहयं रयणि व ओसत्ता ॥ २९ ॥
 पुन्नेहिं होइ अत्थो, ताइं दइएण सह पउत्थाइं ।
 ता मह निवभग्गाए, को संपइ जीवणोवाओ ॥ ३० ॥
 नत्थि परकम्मकरणं, मोत्तुं अन्नो त्ति निच्छियं एयं ।
 ता पेच्छ केरिसं किर, माहप्पं विहिविलासाणं ॥ ३१ ॥
 जे चिय जोडियहत्था, कम्मंकरियाइया मह गिहम्मि ।
 तेसिं चेव गिहेसुं, कम्मं काहामि कहमहयं ॥ ३२ ॥
 को वा वि एत्थ माणो, कयंतदंतग्गभग्गमाणाए ।
 जह जह वाएइ विही, तह तह निचेमि एत्ताहे ॥ ३३ ॥
 तह वि हु न एत्थ जुज्जइ, ठाउं सल्लितपुव्ववत्थाए ।
 वच्चामि तत्थ कत्थ य, जत्थ न पेच्छामि नियलोयं ॥ ३४ ॥

एवं संपहारिऊण सिवदेवेण सहिया निग्गया दसपुराओ । 'कहाणयविसेसेण
 य संपत्ता उज्जेणिं । समासइया एगं कुलप्पसूयं वाणियगं । तेणावि भइणिपडि-
 वत्तिपुवं दिननिलया किंचि निव्वुयमणा खंडण-कत्तणाइणा वड्डिउं पयत्ता । सिव-
 देवो वि निउत्तो वच्छवालत्ते । एवमइकंतो कोइ कालो । अण्णया वच्छरूयाणं
 गएण दिट्ठो णेण धम्मज्झाणड्डिओ एगो महातवस्सी । लहुकम्मयाए समुप्पन्न-
 बहुमाणेण वंदिओ गंतूण, सम्मदियाओ जंघाओ, परिओसनिव्वभरो ठिओ कंचि
 कालं तस्समीवे । आगएण सिट्ठं जणणीए । बहुमन्निओ तीए । भणियं च - 'वच्छ !
 धन्नो सो महाणुभावो परलोयकजे तवं तप्पेइ । सो वि धन्नो जो तस्स अन्न-

पाणाइगं देइ । अम्हं पुण पुन्नरहियाणं न तवो न दाणं । ता तुमं पि तस्स पइदि-
णवंदणेणावि ताव अत्ताणं कयत्थीकरेज्जसु'त्ति । तओ सिवदेवो वि विसिद्धयर-
भत्तिसंजुओ पइदिणं वच्छरुयाणं तयभिमुहो गंतूण तं वंदइ पज्जुवासेइ । चिंतइ य-
सुंदरं होइ जइ एस म[म] गिहे पारणगं करेइ । अहवा कुओ मायंगस्स नरव-
इअद्धासणं ति । अण्णं च -

पत्ते पियपाहुणए, किं काही दुग्गओ दुरंतो वि ।

अंधो मलिएहि वि लोयणेहि अंधो चिय वराओ ॥ ३५ ॥

सवहा नत्थि मे भागधेयाणि त्ति चित्तयंतस्स समागया माहपुत्तिमा । तम्मिं
य दिणे भामेइ लोगो पहेणयाइं । आगओ सिवदेवो भोयणसमए गिहं । ताव
य सोवासिणि त्ति काळं समागयाइं जसमईए वि पहेणयाइं । उवविट्ठो भुंजिउं
सिवदेवो । एत्थंतरम्मि सिवदेवसद्धासमुप्पन्नपुन्नचोइओ व गोयरचरियाक्रमेण
समागओ रिसी सिवदेवभवनंगणं । तं च दड्डूण रहसवसुच्छलंतरोमकूवेण चित्तियं
सिवदेवेण -

एयाइं ताइं चिरचित्तियाइं तिन्नि वि क्रमेण पत्ताइं ।

साहूण य आगमणं, संतं (भत्तं ?) च मणप्पसाओ य ॥ ३६ ॥

सवहा पुन्नवंतो हं । एयलाभसंभवे णत्थि येव झीणा मे रिद्धि त्ति भाव-
यंतेण समू(म्मु)हं गंतूण वंदिओ रिसी । तओ गहिज्जण कूरस्स मल्लयं दिनमद्धं ।
'मा जणणी अंवाडिस्सइ'त्ति संकाए न दिण्णं सवं । पुणो गहियं पायसमल्लयं
तस्स वि तहेव दिनमद्धं । पुणो दिन्ना खंडसकरगब्भा दुवे मंडया । एत्थंतरे
समागया सवसरसंपत्ता ('पुन्ना ?) थाली । ताव भणिओ जणणीए - 'वच्छ एयं
पि देहि महाणुभावस्स महरिसिणो ।' तओ पवड्डुमाणसुहज्जवसाएण ढोइया
रिसिणो । तेणावि सद्धाविद्धिं दड्डूण गहियं कवलमेत्तं । भणियं च - 'धम्मसील !
पज्जत्तमियाणि मा निव्वंथं कुणसु त्ति ।' तओ भत्ति-बहुमाणपुवं पहड्डुमुहपंकएणं
कयक्किच्चमप्पाणं मन्नमाणेण सिवदेवेण कयवंदणाणुवयणो निग्गओ साहू ।
एत्थंतरे अहिणंदिओ सिवदेवो पहेणयहत्थाहिं चउहिं कन्नगाहिं - 'वयंस ! धन्नो
तुमं जेणेरिसे सुपत्ते वियरियं'त्ति । अवि य -

दिण्णं तस्स गणिज्जइ, अपहुप्पंतो वि धणसमिद्धीए ।

जो देइ इड्डमिद्धं, चिरपत्तं भत्तिसंजुत्तो ॥ ३७ ॥

दाणोवभोगपरिवज्जिएण दवेण किं व किवणस्स ।

लद्धेण वि नत्थि गुणो, पक्कविट्ठेण कायस्स ॥ ३८ ॥

तहा - जे पूइंति कयत्था, साहुजणं नियविठत्तद्वेण ।

ताण सुलद्धो जम्मो, सफला ताणं च धणरिद्धी ॥ ३९ ॥

देविंद-चक्कि-केसव-हलहर-मंडलियपमुहरिद्धीओ ।

जे वियरंति सुपत्ते, तेसिं करपल्लवत्थाओ ॥ ४० ॥

एवमुववूहिऊण गयाओ कण्णयाओ । इयरो वि तुट्ठचित्तो पभुत्तो भोयणं ।
तप्पभिइं च सुहजीवियाए जीविऊण आउक्खए मओ समानो कत्थ उववन्नो ? ति ।

— जिनदत्तजन्मकथावर्णना —

अत्थि सरसपंडुच्छुवाडपउरपुहइवीढे मज्झदेसे धवलमंदिरसुंदरं पि कैसिणायारं
असुरसासणवज्जियं पि देवरायसंगयं वसंतपुरं नाम नयरं ।

जत्थ य सप्पागारे, सप्पागारेहिं वज्जिया भवणा ।

मत्तकरिरायवयणा, वयणामयसंदिणो मणुया ॥ ४१ ॥

तत्थ य नयरे निवसइ, सेट्ठी नामेण जीवदेवो ति ।

विण्णाण-नाण-धण-रिद्धि-लद्धकित्ती महासत्तो ॥ ४२ ॥

निम्मलसम्मत्तधरो, जीवाइपयत्थसत्थविन्नाया ।

जिणइंद-साहु-साहुणिवंदणपूयासमुज्जुत्तो ॥ ४३ ॥

समरूव-धम्मसीला, जीवजसा नाम भारिया तस्स ।

उववन्नो कयपुन्नो, तीसे गवभम्मि सिवदेवो ॥ ४४ ॥

तओ सा

अवभाहरइ न उण्हं, न य सीयं छुह-तिसा वि नो सहइ ।

चंकमइ नेव हुंलियं गवभायासाउ वीहंती ॥ ४५ ॥

एवं सुहं सुहेणं, नवण्ह मासाण साइरेगाणं ।

संपुन्नलक्खणधरो, जाओ तणओ जणाणंदो ॥ ४६ ॥

ताव य पत्ता वियसियवत्ता, अक्खयहत्था सुंदरिसत्था ।

वज्जइ तूरं नच्चणिसारं, दिज्जइ दाणं सब्बजणाणं ॥ ४७ ॥

तओ वि

तुट्ठया सज्जणा, दुम्मिया दुज्जणा ।

तित्तपुरमग्गणं, वित्तयं वद्धणं ॥ ४८ ॥

वद्धावणयविरामे, जिणवरभवणेसु अट्ठ दिवसाइं ।

महिमा महामहंती, पयट्ठिया जीवदेवेण ॥ ४९ ॥

ततो वि संवपूयं, काऊणं सयलसंवपचक्खं ।

जिणयत्तो त्ति पवित्तं, वालस्स पइड्डियं नामं ॥ ५० ॥

किं बहुणा ?

चंदो व सेयपक्खे, अकलंको वड्डिऊण जिणयत्तो ।

अहुसमापज्जेते, लेहायरियस्म उवणीओ ॥ ५१ ॥

वावत्तरी कलाओ, गहिऊणं निययनामपयडाओ ।

अच्छइ परियट्ठतो, ताओ एगग्गचित्तेण ॥ ५२ ॥

तओ सेट्ठिणा चित्तिर्यं -

वावत्तरीकलापंडिया वि पुरिस्सा अर्पडिया चैव ।

सवकलाणं पवरं, जे धम्मकलं न याणंति ॥ ५३ ॥

एवं संपहारिऊण नीओ साहुसमीवं । तओ सोऊण धम्मं साहु-सावगसामा-
यारीकुसलो सावगो संवुत्तो ।

— जिनदत्तपरिणयनकथा —

एत्थंतरे पयच्छंति सेट्ठिसत्थवाहाइणो नियक्कनयाओ । न ताओ जिणयत्तो
परिणेउमिच्छइ । वला वि पयच्छंताणं भइणीओ पडिवज्जइ । तओ मायामोह-
वसओ वृ(छ)ढो जीवदेवेण दुल्ललियगोटीए । तओ ते दुल्ललिया सविलास-
वेसाभवणपेच्छणाईसु तं हिंडाविति । भणंति य -

समसुहसुहियं समदुक्खदुक्खियं समसिणेहसवभावं ।

एकं पि माणुसं जस्स नत्थि सो किं न पवइओ ? ॥ ५४ ॥

लडहा भउया छंदाणुवित्तिणी विणयसीलसंपन्ना ।

पियभासिणी अरोसा, भज्जा रज्जं विसेसेइ ॥ ५५ ॥

तहा कहंति अणेगाओ सिंगारकहाओ, दंसंति सविलासिणीयणंगाईं ति ।
अण्णया एगं अहिणवदेवउलं गएण जिणयत्तेण दिट्ठा दुवारदेससंठिया चित्त-
पुत्तलिया । कैरिसा ? -

भोत्तण मयणदेहं, मसिणं मुसुमूरिऊण अमएण ।

सवकलाकुसलेणं, लिहिया नृणं पयावइणा ॥ ५६ ॥

ईसी(सि)सिइसियकडक्कियअंगावयवाइं लीलठाणेहिं ।

सज्जीवा इव वाला, नज्जइ सा लेहयगुणेण ॥ ५७ ॥

जाव य तं जिणयत्तो, एगग्गो पुलइउं समाहत्तो ।

मयणेण ताव सहस त्ति ताडिओ पंचहिं सरेहिं ॥ ५८ ॥

तओ तं तदंसणोगगं दडूण मुणियतयहिप्पाया अन्नत्थ गंतूण चिरस्स
समागया वयंसया, दिट्ठो तहेव जिणयत्तो । तओ संपुन्नमणोरहेहिं नीओ गिहं ।
सो वि चिंताभारनीसहो णुवन्नो गिहेगदेससंठिए पल्लंके चित्तिउं च पयत्तो ।

अमयमयाइं मन्ने, तीसे नयणाइं पंकयच्छीए ।

जाइं पलोयमाणं, हिययं न हु पावए तित्तिं ॥ ५९ ॥

तव्वाहुलयावद्धो, धणवट्ठे को वि धन्नओ रमिही ।

पाही को वि सउन्नो, अहररसं विट्ठमच्छायं ॥ ६० ॥

किं बहुणा ? जइ कलत्तेण अप्पा विनडिजइ ता तारिसेण चेव । अओ कत्थ
जामि ? कं पुच्छामि ? कं पेच्छेमि ? कस्स साहेमि ? कहिं तारिसं वालियार-
यणं लहिस्सामि ? त्ति चित्तयंतो गरुयं गरुययरं विरहवियणं अणुभविउमा-
रद्धो । अवि य -

पढमं महरासायं, पच्छा हिययं रसेण भावेति ।

मारेइ विसं वि णु ओसहेण पेमं परायत्तं ॥ ६१ ॥

एत्थंतरे भोयणसमओ त्ति गविट्ठो सेट्ठिणा, दिट्ठो तहावत्थो । तओ पुच्छिओ -
'वच्छ ! किं ते वाहइ ?' तेण भणियं - 'न किंचि' । 'कहं न किंचि ?' 'आमं' ।
एमाइसु(प)ण्डुत्तरेहि मुणिओ अभिप्पाओ सेट्ठिणा । तह वि गंतूण पुच्छिया वयं-
सया । कहिया तेहिं दिट्ठवत्ता । तओ परितुट्ठेण सेट्ठिणा - अहो सुंदरं जायं, ताहे
पेच्छामि ताव केरिसे आलम्बणे विलग्गो त्ति । अहवा होउ केरिसं पि, मए ताव
संपाडेयव - त्ति संपहारिऊण भणिया वयंसया - 'कारेह कुमारं पाणवित्तिं, जेणाहं
विसत्थचित्तो समीहियं संपाएमि' त्ति । तेहि वि तहेव कए भोयणानंतरमेव
उवायमग्गणसयण्हो गओ तमेव देवयाययणं जीवदेवो । पलोइया पुत्तलिया,
चित्तियं च - अहो सुंदरं आलंबणं, ता कहिं पुण एरिसरूवा कण्णया अत्थि ?
तमेव चित्तयरं पुच्छेमि - त्ति संपहारयंतो गओ चित्तगरसमीवं । तेण वि
ससंभमं कयविणयपडिवत्तिणा विहियासणपरिग्गहो भणियो - 'अणुग्गिहीओ
मिह भवंतेहि नियपयपंतीए पंगणमकमंतेहिं, ता आणवेह पओयणं' त्ति ।
सेट्ठिणा भणियं - 'अमुगम्मि देवयाययणे तुम्ह विन्नाणपरिसेण दढ-
मावज्जियं मे हिययं, विसेसओ दुवारदेसट्ठिएण देवयारूवेण । ता कहेहि मे
किंनामधेया सा परमेसरि' त्ति । सिप्पिएण भणियं - 'ताय ! न होइ सा देवया,
अवि य माणुसी ।' कहं ? त्ति सुण - 'मए हि चंपाउरिं गएणं विमलसेट्ठिधूया
विमलमई नाम कन्नया दिट्ठा, सा कोउयमेत्तमिहालिहिया, न उणो तीए

रूवस्तु सहस्संसो वि सच्चविउं पारिओ' ति । तओ सेट्ठिणा परितुट्ठेण भणियं—
 'किं अणुरूवो तीए मम नंदणो ?' इयरेण भणियं— 'अवस्साणुरूवो, लच्छि-
 नंदणो रईए । किंतु निसुयं मए जहा सा परिणेउं नेच्छइ' ति । तओ तस्स किं
 पि पारिओसियं दाऊण समागओ सभवणं जीवदेवो । चित्तियं(उं) च पयत्तो—
 सा मग्गिया ताव नियमेण लब्भइ. परं न याणिमो कंहं परिणयमिच्छ(च्छि)-
 स्सइ ? ति । अहवा मंचयस्स एगम्मि पासे वुए वीओ वुओ चेव । ता
 पेसेमि तीए कुमारपडिच्छंदयं' ति । 'हत्थट्ठियं कज्जं' ति तुट्ठेण कहिओ वुत्तंतो
 जीवजसाए । आणंदिया एसा । तओ लिहिऊणं जिणदत्तपडिच्छंदयं तं चेव लेहं
 च समप्पिऊण पेसिया वरगा. पत्ता य चंपाउरिं, तत्थ वि विमलसेट्ठिमंदिरं ।
 दंसिओ लेहो विमलस्स । पुणोऽवहारियलेहस्स समप्पिओ पडिच्छंदओ ।
 तओ तमणिमिसाए दिट्ठीए सुइरं पुलइऊण चित्तियं विमलेण—अहो रूवाइसओ
 कुमारस्स. परं न याणिमो वालियाचित्तं ति । अवि य—

जइ एरिसरूवं पि हु, न इच्छए मज्झ नंदणी मुट्ठा ।
 ता नूण वीयरगा, अहवा वि अयाणया एसा ॥ ६२ ॥
 एत्थंतरम्मि दिट्ठी, विमलमईए वि तम्मि संपत्ता ।
 जाया य तक्खणेणं, तओ वि सा केरिसा सुणसु ॥ ६३ ॥
 उप्फुल्लनयणजुयला, एगग्गा तं पलोयए रूवं ।
 आलत्ताऽऽलिजणेणं, सुन्नं हुंकारमुच्चरइ ॥ ६४ ॥

अवि य—

तदंसणाउलं तं, दट्ठुं ईसालुउ व सहस ति ।
 धम्मेल्लमल्लनियरो, ऊसरिउं नवरमारद्धो ॥ ६५ ॥
 दट्ठूणमन्नचित्तं, वालं वाहो व वम्महो तीए ।
 नजइ सरेहि तोडेइ कंचुयं तडयडरवेण ॥ ६६ ॥
 अम्हाण नूणमेसो, पीडं काउं समुज्जओ को वि ।
 इय कुविया इव सहसा, थणया कट्ठिणत्तणं पत्ता ॥ ६७ ॥
 वेल्लहलंगी वाला, डज्झउ मयणानलेण मा वरई ।
 इय चित्तिउं व अंगेसु पसरिओ सेयजलनिवहो ॥ ६८ ॥
 तं च तारिसं दट्ठूण पटियमेगाए वयंसियाए—
 पेच्छेइ अट्ठलक्खं, दीहं नीससइ सुन्नयं हसइ ।
 जह जंपइ अफुडत्थं, तह हियए संठियं किं पि ॥ ६९ ॥

अन्नाए भणियं -

लग्गो वि य को वि गहो, ऊसलियंगि त्ति किं न लक्खेह ।

मा विलवउ अनिवद्धं, वेज्जघरे निज्जउ वराई ॥ ७० ॥

तओ विमलेणावि वियाणियहिययाहिप्पाएण दिन्ना सा तेसिं । ते वि तल्ला-
भपमुइया लद्धसम्माणा पडिगया वसंतउरं । वद्धाविओ जीवदेवो जिणयत्तो य ।
तओ वि पसत्थे मुहुत्ते बहुसयणपरिवुडो गओ चंपाउरिं जिणदत्तो । सम्माणिओ
विमलेण । तओ वि -

संचारिया पओगा, साउल्ले वड्डिए बहु-वराणं ।

आसण्णं पि हु किच्छेण आगयं पाणिगहलग्गं ॥ ७१ ॥

तत्तो पमक्खणाई, मंगलकोऊहलेसु रइएसु ।

पत्तो विवाहमंडवमुकंठियमाणसो कुमरो ॥ ७२ ॥

किं बहुणा ?

विलसिरहारतालसुवियक्खणनचिरजुवइसत्थयं,

वज्जिरसंख-तूरसदाउलमंगलज्झुणिपसत्थयं ।

बहुविहगंधपुप्फ-तंवोल-विलेवणदाणसोहणं,

वित्तं पाणिगहणमुद्दामकुऊहलहिययमोहणं ॥ ७३ ॥

वित्ते पाणिग्गहणे, संपुण्णमणोरहो तओ कुमरो ।

ठाऊण के वि दियहे, दइयं मिच्छावए विहिणा ॥ ७४ ॥

विमलेण विमलमाणिकमुत्तपमुहं धणं बहुं दाउं ।

मुक्का वाला तत्तो, जिणयत्तो पडिगओ नयरं ॥ ७५ ॥

तत्थ वि मंगलपउरे, वद्धावणयम्मि कारिए पिउणा ।

देवो व देवलोए, निच्चित्तो भुंजए भोए ॥ ७६ ॥

ॐ

— जिनदत्तद्यूतप्रसक्तिवर्णना । —

इय सोक्खसमुदएणं, समइकंतेसु केसु वि दिणेषु ।

दारुणसिरवियणाए, गहिओ सहस त्ति जिणयत्तो ॥ ७७ ॥

मंतोसहिपडियारा, जाहे अच्चंतनिप्फला जाया ।

सारीज्जयविणोओ, पारद्वो ताव मेत्तेहि ॥ ७८ ॥

परियाणियजूयरसो, जाओ तत्थेव निच्चमुज्जुत्तो ।

खेल्लइ य सइच्छाए, अंधिय-नल्लच्चमाईणि ॥ ७९ ॥

तओ जीवदेवेण चितियं -

जूयं अत्थविणासो, जूयं जस-कित्तिनासणं भणियं ।

जूयं जीयंतकरं, सरीरखेयावहं जूयं ॥ ८० ॥

जूयपसत्तो पाणी, लोहकसाओवओगजोगाओ ।

संचिणइ कम्मरासिं, अहोसुहं वच्चे जेण ॥ ८१ ॥

वंचेइ जणणि-जणए, भित्तदोहं करेइ तेयं च ।

कर-चरण-कन्न-नासाण छेयणं लहइ जूयरई ॥ ८२ ॥

जूएण नलसरिच्छा, रायाणो पाविया विवत्तीओ ।

ता नीयकम्ममेयं, छज्जइ नीयस्स लोयस्स ॥ ८३ ॥

एस उण मज्झ पुत्तो, विन्नायसमत्तसत्थपरमत्थो ।

जूयम्मि जं पसत्तो, न सुंदरं सवहा एयं ॥ ८४ ॥

अहिमाणधणो एसो, वारिजंतो वि परिभवं गणिही ।

ता रमउ थेवदिवसे, पच्छा दाहामि उवएसं ॥ ८५ ॥

वसणीणं पढमरसे, उवएसो निप्फलो हवइ पायं ।

रोगम्मि वि परिजिन्ने, कुणइ गुणं ओसहं सहसा ॥ ८६ ॥

जाव य जीवदेवो एयं वियप्पमाणो चिट्ठइ, ताव जिणयत्तेण अंधियं खेह्माणेण हारियाओ सत्त दविणकोडीओ । तओ पेसिया भंडागारियसमीवं जायगा । दिन्नाओ तेण तिन्नि कोडीओ । पुणो वि पेसिया, ताहे भंडारिएण 'पभूयद्ववएण सेट्ठी अंवाडिस्सइ' त्ति परिभंतचित्तेण किंचि मिसं काऊण निसिद्धं, कहियं तेण जिणयत्तस्स । तेणावि पेसिया विमलमईभंडागारियसमीवं । दिन्नाओ तेण । तओ सहिएण भणियं - 'सेट्ठिपुत्त ! इओ परं धणं काऊण खेह्छियवं, न उण अंगुद्वारीए ।' जओ वप्पेण ताव निवारियमिव लक्खिज्जइ । भज्जाए वि नीवी एत्तिया चेव संभावियइ त्ति । तओ कीस एत्तिय त्ति चित्तिऊण दविणहारणुप्पन्नमहंतामरिसुद्धुमायमाणमाणसेण जयमणोरहरहारुडेण जिणयत्तेण पुणो वि मग्गाविओ विमलमईभंडागारीओ । अवि य -

जह जह जायइ हारी, तह तह हिययम्मि वट्ठइ जयासा ।

हा पावकम्म ! जूयय !, विवरीयं तुज्झ माहप्पं ॥ ८७ ॥

तओ देवजोगाओ तेणावि सामिणीभयाओ निसिद्धं । तओ गहिओ माणेण जिणयत्तो, चितियं च पयत्तो - कित्तियं मए हारियं जेणेवं निवारिओम्हि ? को वा इच्छानिरोहसंचिएण धणेण गुणो ? त्ति । अवि य -

इच्छानिरोहदुक्खं, होइ जओ तेण महधणेणालं ।

सलहिज्जइ वणवासो, नूणं सच्छंदवित्तीओ ॥ ८८ ॥

तहा—

मलियम्मि माणकंदे, साहारो नत्थि सयणविडवेण ।
ता नरपायव संपइ, को हेऊ विद्धिबुद्धिए ॥ ८९ ॥

अन्नं च—

नियभुयविठत्तदवो, मणोरहे मग्गणाण पूरितो ।
विलसइ जो न जहिच्छं, चलंतथाणू न सो पुरिसो ॥ ९० ॥

ता सबहा भुयडंडसहाओ निग्गंतूण करेमि दवोवज्जणं, पराणेमि कुलहरं
विमलमइ त्ति, संपहारिज्जण उट्ठिओ जूयफराओ । गओ सभवणं । चिंताभारनि-
म्मरो दिट्ठो जणएण विमलमईए य । किमेयं ? ति गवेसमाणान दोण्हं पि
साहिओ वुत्तंतो भंडागारिएहिं दुवेहिं पि । [सेट्ठिणा ?] भणियं— 'न सुंदरं कयं,
इओ परं माऽवमाणेसह' त्ति । अण्णया भणिओ जिणयत्तो जणएण— 'वच्छ !
किमेइणा पुरिसत्थवाहिरेण जूयवसणेण ? जइ ता ते चाए कोउगमत्थि ता

कुणसु जिणसाहुपूयं, दीणाईणं जहिच्छियं देसु ।
वित्थरइ जेण कित्ती, पुण्णं पि हु अक्खयं होइ ॥ ९१ ॥
धण्णाण दाणधम्मे, लच्छी उवयरइ जा य पुरिसाण ।
इयरेसि पत्तविलया वारुणि-जूएसु सा जाइ ॥ ९२ ॥
इय जंपियम्मि पिउणा, जिणयत्तो भणइ एवमेयं ति ।
ता ताय ! इमं कम्मं, न मए पुणरवि हु कायव्वं ॥ ९३ ॥
इय तोसिऊण जणयं, जिणयत्तोऽमाणमाणपडहत्थो ।
दवोवज्जणकज्जे, चिट्ठइ चिंताउरो निच्चं ॥ ९४ ॥

— जिनदत्तोद्वेगानिवारणार्थं विमलमतिविचारणा । —

तं च तहा दट्ठूणं, विमलमई चिंतिउं समारद्धा ।
उट्ठिगो विय दइओ, लक्खिज्जइ एस किं कज्जं ? ॥ ९५ ॥

जओ—

तं चिय हसियं विरसं, रुक्खा ते चेव मंजुलुल्लावा ।
किं बहुणा सव्वं चिय, संपइ अन्नारिसं ललियं ॥ ९६ ॥
अहवा मन्नेमि अहं, मञ्जुइओ एस धणनिवाराए ।
न सहंति माणभंगं, थेवं पि हु माणिणो जम्हा ॥ ९७ ॥

भणियं च—

थेवं पि माणहाणिं, पेच्छंता माणिणो गुणमहग्घा ।
अत्थं पियं सएसं, सुसामियं झत्ति मुच्चंति ॥ ९८ ॥

किं च-

उज्झंति निययजीयं, तणं व माणंसिणो न उण माणं ।

लब्भइ पुणो वि जीयं, माणो पुण मइलिओ कत्तो ॥ ९९ ॥

ता कंहं चि नियनयरिगमणविकखेवेण वीसारेमि माणं ति, संपहारिऊण विमलमईए भणिया नियमहंतया-‘दढमुकंठिय म्हि नियअम्म-तायाणं ता अज्जउत्तसहियं मं विसज्जावेह’ ति । तेहि ‘एवं’ति पडिवन्ने, भणियो भत्ता-‘विन्नवेमि अज्जउत्तं जइ पत्थणावियत्थं न होइ ।’ इयरेण भणियं-‘विन्नत्तिं विणा वि मम संतियस्स जीवियस्सावि जइ पुण दूरत्थवत्थुणा केणइ पओयणं ता विन्नवेसु’ ति । तीए भणियं-‘अज्जउत्त ! उक्कंठिय म्हि दढं जणय-जणणीणं, न य सकुणोमि निमेसद्धमेत्तं पि तुहादंसणम्मि पाणे धारेउं, ता करेहि मे एगपत्थणं-वच्चाओ चंपाउरिंति ।’ तओ ‘मम मणोरहाणुरूवं जंपइ’ति हरिसिएण भणिया जिणयत्तेण-‘पिए ! तुह वयणेण दुक्करं पि कीरइ, किमंग पुण एत्तियं?’ ति । तओ किं बहुणा ? विमलमईमहंतएहि पडिवपब्भन्ने(?) कए, सेट्ठिणाऽणुण्णायाणि पत्ताणि दो वि चंपाउरिं । बहुमाणपुरस्सरं पविट्ठाणि विमलसेट्ठिमंदिरं । तत्थ वि उद्विग्गमाणसं दइयं दइण भणियं विमलमईए-‘अज्जउत्त ! करेमो कं पि विणोयं ।’ जिणयत्तेण भणियं-‘पढेहि कखाइपन्होत्तराणि ।’ तओ हरिसियमणाए पढियं विमलमईए-

किं मरुथलीसु दुलहं ?, का वा भवणस्स भूसणी भणिया ? ।

कं कामइ सेलसुया ?, कं पियइ जुवाणओ तुट्ठो ? ॥ १०० ॥

तं ता ततं ।

पढियाणंतरमेव लद्धं जिणयत्तेण ‘कं ता हरं’ ? पुणो ‘पिए ! पढसु’ ति बुत्ते भुज्जो वि पढियं-

संवोहिऊण वंभण चलणं चलणनिजियगइंद ।

किं जिणनाहस्स सिरे, आरूढं पावए सोहं ॥ १०१ ॥

त त तं, वद्धमाणयं-

लद्धं जिणयत्तेण ‘क म लं’ । तओ ‘अहो कोसल्लं पिययमस्स’ ति जंपिरीए भणियो ‘संपयं तुमं पढसु’ ति । पढियं जिणयत्तेण-

किं कारेइ अहंगं, पुरसामी ? का पुरी दहमुहस्स ? ।

का दुन्नएण लब्भइ ?, विरायए केरिसा तरुणी ? ॥ १०२ ॥

ता तं ता ता, गहियमुत्तयं ।

पदियाणंतरमेव लङ्गं विमलमईए 'सालंकारा' ।

पुणो जिणयत्तेण पदियं -

का विण्हुपिया ? रमणीणमप्पिओ को जुवा भण पहाणं ।

को नाम गिरं महरुं, पि जंपिरो पामरे तवइ ? ॥ १०३ ॥

ता त तो, वित्थवड्डमाणयं ।

पुणो पुणो चित्ति(त)यंतीए [लङ्गं ?] 'सारसो' । एवं विचित्तपण्हुत्तरेहिं
अक्खरच्चुएहिं विंदु-मत्ता-वंजणच्चुएहिं गूढकिरियाकारगुत्तरचउत्थपाएहिं, पहे-
लियाहिं, हियालियाहिं, विंदुमइअंतक्खरियाहिं, [चित्त]वंधक्खेहिं, पत्तच्छेज्जेण,
अनेहि विविहेहि कीलाविसेसेहि विमलमई तं विणोइउं पवत्त त्ति । अवि य-

सो जत्थ जत्थ वच्चइ, अणुसग्गं जाइ तत्थ तत्थेव ।

अगणिय विओयभीया, उवहसमाणं सहीसत्थं ॥ १०४ ॥

अह सरसचूयमंजरिमयरंदुम्मत्तभमरसंगीओ ।

कलयंठवंदिसंदोहघुड्डुद्वामजयसदो ॥ १०५ ॥

नवकिंसुयरत्तच्छो, दूमियलोयस्स सिसिरचरडस्स ।

उवरिं परिकुविओ इव, संपत्तो माहवनरिंदो ॥ १०६ ॥

पढमाइङ्गेण य मलयपवणजोहेण कंपियसरीरा ।

जाया झत्ति विवन्ना, तरुभिच्चा सिसिररायस्स ॥ १०७ ॥

काउं आणवडिच्छे, तरुभिच्चे पउरपत्तरिद्विछे ।

चच्चरिरासंदोलयरम्मं भुवणं महु कुणइ ॥ १०८ ॥

दइयासरणविमुच्छियपहियगणासासणत्थहेउं व ।

कारावेइ वसंतो, पए पए नीरसालाओ ॥ १०९ ॥

सुत्थम्मि कए महुपत्थिवेण भुवणम्मि पमुइओ लोगो ।

परिकीलिउमारद्वो, पवरुज्जाणेसु सच्छंदो ॥ ११० ॥

तओ जिणयत्तो वि निग्गमणोवायमग्गणमणो कीलानिमित्तमिव सद्धिं
विमलमईए गओ उज्जाणं । पवत्ता कीला । कहं ? -

खणं लयतालंगहारहारिविलासिणीजणारद्धमणहरचच्चरीपलोयणेणं, खणं सुह-
सुहयवंसवीणातंतितालसम्मिलियकायलीगेयाऽऽयन्नणेणं, खणं घणच्छायचूयसा-
हानिवद्धमंदंदोलणपणच्चमाणकणयमंजरीभमिरभमरमंडलीमहरुझंकाराभिरामहिं-
डोलयारोहणेणं, खणं विविहभंगुरतरंगरम्ममाणमाणिणीवहलकुंकुमुप्पं(प्पभ ?)-

१ प्रथमप्रश्नोत्तरः सालं=प्राकारम्, द्वितीयप्रश्नोत्तरः लंका=रावणराजधानी, तृतीय-
प्रश्नोत्तरः कारा=गुप्तिः, तूर्यप्रश्नोत्तरः सालंकारा=साभरणा ।

कटिविडिकियसलिलकीलासरसम्मज्जणेणं ति । एत्यंतरे सिणिद्वसहियणपव-
त्तियविचित्तवसंतकीलापमत्तं विमलमइं पलोइय चित्तिउं पवत्तो जिणयत्तो -

सव्भावनेहनिव्वभरहिययं लायण्णपुण्णसव्वंगं ।

थरथरइ मज्झ हिययं, दइयं परिचत्तुकामस्स ॥ १११ ॥

किं तु -

दो तिन्नि वासराइं, सासुरयं होइ सग्गसारिच्छं ।

पच्छा परिभवदावानलेण सव्वत्थ पज्जलइ ॥ ११२ ॥

तथा -

याणेण पिइघराओ, निग्गंतुं ससुरमंदिरे ठाइ ।

जो सो तविओ गिम्हायवेण संसेवए जलणं ॥ ११३ ॥

न य जामि निययगेहं, जावइयं हारियं माए रित्थं ।

तावइयं अड्डगुणं, न जाव कत्थइ विवत्तं ति ॥ ११४ ॥

— जिनदत्तस्य परदेशगमनवर्णनम् । —

एवं संपहारिऊण वंचियनीसेसपरियणदिट्ठिपसरो पुव्वसंगहियवण्णपराव-
त्तिणिं गुलियं सरीरमज्जे गोविऊण तुरियमेव निग्गओ उज्जाणाओ । चलिओ
दाहिणदिसाभिमुहं ।

वच्चइ दोन्नि पयाइं, पयमेगं पिट्ठओ पुणो वलइ ।

अच्छामि जामि जामि ति जाइ विगलन्तनयणं व ॥ ११५ ॥

चित्तेइ न जुत्तं चिय, चत्तुं अणुरत्तियं नियं दइयं ।

किं तु न तीए सद्धि, समीहियं सिज्झए मज्झ ॥ ११६ ॥

पभणइ - 'दइए ! मा होसु कायरा एस एमि तुरिओ हं ।

न तरामि खणं पि जओ, सोढुं तुह संतियं विरहं ॥ ११७ ॥

अहव किरियाविरुद्धेण एइणा जंपिएण किं सुयणु ! ।

परितप्पसु मा हु तुमं, निडुरहिययस्स मज्झ कए ॥ ११८ ॥

भुयडंडसहाएणं, अज्जेयव्वं धणं ति मह इच्छा ।

दट्ठवा य विसाला, नाणञ्चभुयभूमिया पुहई ॥ ११९ ॥

तं तुमए सह न वडइ, सुंदरि ! मुक्का सि तेण कजेण ।

ता परियावविमुक्का, कुणमाणी चिट्ठ जिणधम्मं ॥ १२० ॥

एवं विचित्तयंतो, ठावितो धीरिमं तथा हियए ।

संचल्लो सो तुरियं, लंघंतो गाम-नगराइं ॥ १२१ ॥

अह विमलमई वाला, कीलंती पिययमं अदडूणं ।
 नूणं गओ त्ति भीया, सहसा मुच्छं समणुपत्ता ॥ १२२ ॥
 हा हा ! किमियमयंडे, त्ति जंपिरो ताव सहियणो सव्वो ।
 सहस चिय संपत्तो, तीए पासं दुहऽकंतो ॥ १२३ ॥
 जलसेयण-संवाहण-सिसिरानिलदाणलद्धवेयन्ना ।
 पुट्ठा सहीहि सामिणि !, किं ते वाहइ सरीरम्मि ॥ १२४ ॥
 सा वि हु जूहविउत्ता, हरिणि व दिसोदिसिं पलोयंती ।
 पभणइ नूण पउत्थो, मह दइओ मं पमोत्तूण ॥ १२५ ॥
 नहि नहि खणं पि सामिणि !, जुज्जइ एयं ति विंति सहियाओ ।
 नूणं होज्ज निलुक्को, कत्थइ परिहासकजेण ॥ १२६ ॥
 अहवा पेच्छणयाइसु, अक्खित्तो कत्थई चिरावेइ ।
 इय जंपिरसहियाहिं, सहिया अन्निसिउमारद्धा ॥ १२७ ॥
 अन्नेसिओ समंता, न य दिट्ठो जाव कत्थई दइओ ।
 ता विरहानलतविया, पलविउमेवं समारद्धा ॥ १२८ ॥
 छिओ सि धम्मिओ बुद्धिमं च दक्खिन्नकरुणनिलओ सि ।
 ता न हु जुत्तमदोसं, मोत्तुं मं नाह ! एमेव ॥ १२९ ॥
 जाणामि न हु अजुत्तं, कुणसि तुमं मह अहन्नया एसा ।
 तह वि तुह दीणवच्छल !, करेमि लल्लि ति मा मुंच ॥ १३० ॥
 जइ किंचि वि अवरद्धं, दइयय ! अन्नाणओ मए तुज्झ ।
 तं खमसु पाणवच्छह !, खंतिपहाणा जओ सुयणा ॥ १३१ ॥
 पियसंगघोटियाईं सुहाईं अच्चंतमहुरसायाईं ।
 सकलाईं ताईं मन्ने, विरहकुसुंभोवमाणाईं ॥ १३२ ॥

तहा -

भत्ता महिलाण गई, भत्ता सरणं च जीवियं भत्ता ।
 भत्तारविरहियाओ, वसणसहस्साईं पावित्ति ॥ १३३ ॥
 इय विविहं पलवंती, लद्धोदंतैहिं जणणि-जणएहिं ।
 संठविज्जणं नीया, नियगेहं दुक्खतविएहि ॥ १३४ ॥
 भणिया - 'सुयण ! तए चिय, विच्छोहो कस्सई कओ होज्ज ।
 पुव्वभवे तेण इमं, संपइ वसणं समुप्पन्नं ॥ १३५ ॥
 सव्वो पुव्वकयाणं, कम्ममाणं पावए फलविवागं ।
 अवराहेसु गुणेसु य, निमित्तमेत्तं परो होइ ॥ १३६ ॥

ता धम्मकम्मनिरया, पढमाणी चिट्ठ साहुणिसमीवे ।

जाणियजिणवयणाए, अट्टज्झाणं न ते जुत्तं ॥ १३७ ॥

तओ एवं अम्म-ताएहि आसासिया सन्ती भोयणकज्जवज्जं विवज्जियगिहा-
गमणा साहुणीसमीवे सज्झायज्झाणपरायणा कालं गमिउमारद्धा विमलमई ।
चित्तइ य —

ताव चिय होइ सुहं, जाव न कीरइ पिओ जणो क्रोइ ।

पियसंगो जेहि कओ, दुक्खाण समप्पिओ अप्पा ॥ १३८ ॥

गयकण्णचला लच्छी, मुणालदलतंतुपेलवं जीयं ।

तारुन्नं विज्जुचलं, दप्पणछायासमं पेम्मं ॥ १३९ ॥

जर-वाहि-रोगरयमलकिलेसवहुलम्मि नवर संसारे ।

नत्थि सरणं जयम्मी, एकं सोत्तूण जिणधम्मं ॥ १४० ॥

इओ य जिणयत्तो पत्तो दहिपुरं । खेयावहारत्थं चोवविट्ठो एगम्मि उज्जाणे ।
ताव य दिट्ठो उज्जाणसामिणा दरिदसत्थवाहेण 'विसिट्ठागिई देसंतरिओ य'
त्ति सोवयारं संलत्तो णेण — 'भइ ! इममुज्जाणं पुप्फ-फलाइं न पयच्छेइ, 'किर
वहुरयणा वसुंधर'त्ति पुच्छेमि भवंतं मुणसि किं पि उवायं ?' ति । जिणयत्तेण
वि 'मुणामि गुरुपसाएणं' ति भणिज्जण आणावियं तदुवगरणं । तओ किं बहुणा ?
किं पि सिद्धत्थयखलेण, किं पि इयलच्चुत्तेण, किं पि सकामकामिणीसमुवगूहणेण,
किं पि चंदणपंकोवलेवेण, तओ किं बहुणा ? अन्नेहि वि एवमाइपगारेहि सहसा
चेव तमुज्जाणं फुट्ठावियं फलावियं च त्ति । तव्विन्नाणरंजिएण य 'एस को वि
महापुन्नवंतो' ति भावयंतेण सेट्ठिणा 'पुत्तय ! अपुत्तयस्स मम तुमं पुत्तो होसु'
त्ति भणमाणेण नीओ सगिहं । तत्थ वि कयभोयणाइमुवयारो सिणेहसारं च
उवचरिज्जमाणो पिइगिहे व सुहञ्छियाए अच्छिउं पयत्तो ।

— जिनदत्तस्य सिंहलदेशे प्रयाणम् । —

अण्णया भणिओ णेण सेट्ठी —

पचासन्नो जलही, पुत्तो हं तुज्झ तह वि दालिदं ।

इय पेच्छिरस्स मज्झं, उवेवो वट्टए ताय ! ॥ १४१ ॥

अण्णं च —

धम्मो अत्थो कामो, पुरिसत्था तिन्नि जीवलोगम्मि ।

अत्थो तत्थ पहाणो, न धम्म-कामा विणा तेण ॥ १४२ ॥

अत्थस्स पुण उवाया, दिसिगमणं होइ मित्तकरणं च ।

नरवरसेवाकुसलत्तणं च माणप्पमाणेसु ॥ १४३ ॥

धाउवाओ मंतं, देवयआराहणं च केसिं चि ।
 सायरतरणं तह रोहणं च विन्नाणविणयं च ॥ १४४ ॥
 नाणाविहं च कम्मं, विज्जा-सिप्पाइ णेगरूवाइं ।
 अत्थस्स साहणाइं, अनिंदियाइं च लोगम्मि ॥ १४५ ॥
 तं तुमएऽणुण्णाओ, दुल्लंघं लंघिउं लवणसिंधुं ।
 इच्छामि अहं तायय !, समज्जणं भूरिविहवस्स ॥ १४६ ॥

भणियं च -

जे चिय भमंति भमरा, ते चिय पावंति कुसुममयरंदं ।
 मंदपरिसिक्क(सकिं)राणं, होइ रई निंवकुसुमेसुं ॥ १४७ ॥

तं सोऊण 'अहो ववसायसाहसधणो पुन्नवंतो य एसो' त्ति तुट्ठेण भणियं
 सेट्ठिणा - 'पुत्त ! करेमो जं तुमं भणाहि ।' तओ पसत्थे तिहिमुहुत्ते संजत्तियं
 पवहणं, पउणीकया आडत्तिगा, गहियं सिंघलदीवोचियं भंडं । कयमंगलोवयारेहि
 विसज्जियं जाणवत्तं । तओऽणुकूलत्तणओ पवणस्स, कुसलत्तणओ आडत्तिगाणं,
 सुहंसुट्ठेण पत्ता सिंघलदीवं । जोकारिओ तस्सामी पुहइसेहरराया । उत्तारियं
 एगस्स कुलपुत्तयस्स गिहे भंडं । कया तेण उचियपडिवत्ति । चित्तियं च -

जेण न किंचि वि कज्जं, तस्स वि घरमागयस्स जे सुयणा ।
 नृणं पहट्ठवयणा, नियसीसं आसणं देंति ॥ १४८ ॥

तस्स माया वि जिणयत्तं पुत्तं पिव पेच्छेइ । करेइ सिणाणाइणा सुत्थं
 सरीरं । जिणयत्तो वि तग्गुणावज्जिओ 'किमेएसिं उवयरामि' त्ति परिभावयंतो
 चिद्धइ । अवि य -

उवयारो जो पढमं, तस्स हु मोल्लं न तीरए काउं ।
 उवयरिए उवयारो, वणिययकयविक्रओ एस ॥ १४९ ॥

जिनदत्तकृता सिंहलदेशीयराजकुमारीजीवितरक्षावर्णना ।

अण्णया विवणीओ गिहमागओ रुयमाणीं बुडुं पेच्छिय भणइ - 'अंब ! केण
 परिभूया सि ? किं वा ते नत्थि ? त्ति कहेहि मज्झ । सवहा मइ विज्जमाणे
 मा उव्वेवभायणं होसु' त्ति । तीए भणियं - 'पुत्त ! चिरं जीव, न विसरेमि
 तुम्ह पसाएण. किंतु सुण - इह राइणो सिरिमई नाम धूया महावाहिया अत्थि ।
 तीसे समीवे जो सुयइ सो नियमा मरइ । तओ राइणा नाइदूरत्थे पासाए
 ठाविया । नगरं च सेणिवद्धं कयं, वारएण सोवगा वच्चंति । तं अज्ज रत्तीए
 मम पुत्तस्स वारओ कहिओ गंडएण. तं असरणा अत्ताणा हा ! कत्थ जामि ?'

त्ति भणिऊण पुणो विपरुत्ता । भणिया जिणयत्तेण—‘अम्मो ! मा अद्धिइं करेहि, अहं तव पुत्तं रक्खिस्सामि ।’ चित्तिं च—

सयलम्मिं वि एत्थ जए, ते पुरिसा जे परं न पत्थंति ।

जे य पढुमेत्तकज्जे, तणं व मन्नंति नियजीयं ॥ १५० ॥

हुंति परकज्जनिरया, नियकज्जपरम्महा धुवं सुयणा ।

चंदो धवलेइ महीं, न कलंकं अत्तणो फुसइ ॥ १५१ ॥

तणलग्गविसमसंठियपवणाहयनीरविंदुसरिसेण ।

जीएण जइ विटप्पइ, थिरो जसो किं न पज्जत्तं ॥ १५२ ॥

तीए बुत्तं—‘तुमं पि पुत्तो चेव त्ति निविसेसं दुक्खं ।’ ‘कित्तिं ममेयं’ ति वित्तेण धीरविया णेण । तओ संज्ञासमए कयमज्जणविलेवणो तंवलवीडय-चंदहासभूसियकरो केसरिकिसोरड व भयविवज्जिओ, सलीलाए गईए दूमितो णेगपुरसुंदरीहिययाइं, विसायमउलियनयणेण पलोइज्जमाणो नायरगणेण, रायसहासमासन्नवत्तिणीए [रच्छाए ?] पत्थिओ कुमरीमंदिराभिमुहो जिणयत्तो । दिट्ठो राइणा. पुच्छियं च—‘को एस् ? किं निमित्तं वच्चइ ?’ ति । कहियं परियणेण—‘कुमारीभुवणवासुओ’ ति । तओ तस्स रुवाइसयं दट्ठूण विसन्नो राया. भणिउं पवत्तो—‘धिरत्थु पावपरिणईए मे, धिरत्थु कण्णगाए जत्थेरिसा महाणुभावा खयं वच्चंति ।’ एत्थंतरे छीयं वामपासट्ठिएण केणावि । तओ साउणिएण पठियं—

पडिसेहमजुत्तं वा, बुद्धी हाणी खयं असिद्धिं च ।

आरोगमत्थलाभं, छीयम्मि यदाहिणदिसासु ॥ १५३ ॥

तओ ‘महाणुभावो कोवि एस् नियपुन्नपहावेण चेव रक्खिज्जिहि’ ति मणम्मि समासत्थो राया । जिणयत्तो वि पविट्ठो कुमारिभवणं । ‘कत्तो किर भयं ?’ ति गवेसिऊण हेट्ठभूमीं, आरूढो वीयभूमियाए । दिट्ठा उयरवाहिपीडिया रायकन्ना, पलोइया विसत्थचित्तेण । संभासिया मडुरवाणीए । पुच्छिया—‘सुंदरि ! किं ते वाहइ ?’ ति । तीए वि उयरं दंसिऊण चित्तिं ‘अहो रूवं, अहो निवभयत्तं, अहो विसत्थया, अहो महाणुभावया एयस्स. अहो एरिसरूयाण विणासिगाए अकल्लाणभायणत्तं मम त्ति सब्बहा. होउ किं पि, निवारेमि एयं’ ति संपहारिऊण भणियं—‘भो महाभाग ! कयं तुमे रायसासणं, ता अंधयारीभूए मम जग्गमाणीए चेव नियजीयरक्खणत्थं पासायाओ नाइदूरे गंतूण सुविज्जसु’ ति । इयरेण भणियं—‘सुंदरि ! कस्स पुण

सयासाओ इह भयं ?' सा भणइ - 'न याणामि केवलं सुत्तविउद्धा पासवत्तिणं विगयजीयं पेच्छामि ।' जिणयत्तो वि 'अहो सोमसहावा एस' त्ति चिंतिऊण 'सुंदरि ! तुमं एगाणिणिं पमोत्तूण न मे जीवरक्खाए पओयणं' ति भणमाणो निविट्ठो तयासन्नपल्लंके । जाव तच्चिंताए सा निहं न पावइ ताहे णेण पारद्धं कहाणयं ।

— जिनदत्तकथिता विजयकुमारकथा । —

सुंदरि ! अवन्तिदेसे, उज्जेणी नाम पुरवरी रम्मा ।
 दरियारिदप्पदलणो, जयतुंगो तत्थ वरराया ॥ १५४ ॥
 चंदवई से भज्जा, विक्कम-अहिमाण-चायगुणनिलओ ।
 परकज्जसाहणरई, विजओ ताणं च वरपुत्तो ॥ १५५ ॥
 सो अण्णया कयाई, केणावि नरेण पंजलिउडेण ।
 अब्भत्थिओ किर म्हुं, कुण साहेजं वरकुमार ! ॥ १५६ ॥
 अज्ज कसिणद्धमीए, रत्तिं इच्छामि साहिउं मंतं ।
 अन्नेण सहाएणं, न तीरए साहिउं सो उ ॥ १५७ ॥

अवि य -

दो पुरिसे धरउ धरा, अहवा दोहिं पि धारिया एसा ।
 उवयारे जस्स मई, उवयरियं जो न पम्हुसइ ॥ १५८ ॥
 एवं ति तओ भणियं, संज्जाए खग्गपोरुससहाओ ।
 पत्तो तेषुद्धिं, मसाणभूमिं विजयकुमरो ॥ १५९ ॥
 जत्थ पिसाया दीसंति भीसणा मंसकत्तिया हत्था ।
 भीमद्वहासदुप्पेच्छमुत्तिणो रक्खसा तह य ॥ १६० ॥
 फेकंति सिवा सत्था, डाइणिओ किलिकिलिंति सवत्तो ।
 कीलंति कवालकरा, भूयसमूहा जहिं विविहा ॥ १६१ ॥
 अह साहगेण तुरियं, मंडलयं पूइयं अइविसालं ।
 काऊण वलिविहाणं, उवविट्ठो तस्स मज्झम्मि ॥ १६२ ॥
 भणिओ विजयकुमारो, अपमत्तेणं तु रक्खियवो हं ।
 उट्ठिस्संति सुभीमा, विभीसियाओ धुवं एत्थ ॥ १६३ ॥
 ता खग्गवग्गपाणी, चिट्ठइ एगग्गमाणसो कुमरो ।
 इयरो वि मंडलत्थो, पारद्धो साहिउं मंतं ॥ १६४ ॥
 अन्नो वि गयणचारी, कुमरं अह भणइ पायसंलग्गो ।
 किर अब्भत्थियसारो, सरणागयवच्छलो तं सि ॥ १६५ ॥

ता एसा पाणपिया, भज्जा जत्तेण रक्खियद्वा मे ।
 जेऊण वेरिखयरं, अहयं जा एमि अचिरेण ॥ १६६ ॥
 किं कायव्विमूढो, विजयकुमारो वि चिट्ठई जाव ।
 उप्पइऊणं खयरो, ताहे अदंसणं पत्तो ॥ १६७ ॥
 एत्थंतरम्मि कयवोरविग्गहो गरुयरोसदुप्पेच्छो ।
 उग्गीरियकरवालो, समुट्ठिओ रक्खसो घोरो ॥ १६८ ॥
 पभणइ रे रे तुम्हं, एत्थ महं संतिए मसाणम्मि ।
 को अहिगारो ठाउं, सबं रयणिं निरासंकं ॥ १६९ ॥
 ता भयह किं पि सरणं, अहवा तं कुमर ! निस्वराहो सि ।
 पहणेमि इमं खुदं, जंपंतो तम्मुहो चलिओ ॥ १७० ॥
 ताहे सुंदरि ! मा वीहसु त्ति भणिऊण धाविओ कुमरो ।
 पारद्धो तेण समं, जुज्जेउं साहसेकरसो ॥ १७१ ॥
 अन्नोन्नं पहणंता, अकोसंता य फरुसवयणेहिं ।
 संपत्ता जा दूरं, तिरोहिओ रक्खसो ताव ॥ १७२ ॥
 पडियागओ कुमारो, पिच्छइ तं साहगं विगयजीयं ।
 ताहे विसायविहुरो, पलोयए खेयरिं तेण ॥ १७३ ॥
 तं पि हु न जाव पेच्छइ, ताहे अत्ताणयं बहुपयारं ।
 निंदइ अहो अणत्थो, रइओ सरणागयाण मए ॥ १७४ ॥
 धी ! मज्झ वीरवित्ती, गिज्जइ पडिवन्नपालणं जं च ।
 हा हा कीसुववन्नो, अहयं कुलफंसणो पुत्तो ॥ १७५ ॥
 एत्थंतरम्मि सहसा, पत्तो विज्जाहरो भणइ कुमर ! ।
 अप्पिज्जउ मम दइया, कुलभूसण सुंदरसहाव ! ॥ १७६ ॥
 नत्थि परकज्जतिसिओ, तुह वीओ एत्थ जीवलोगम्मि ।
 जयतुंगरायवंसो, पयासिओ तुज्झ जम्मेण ॥ १७७ ॥
 जह जह धुवइ कुमरो, तह तह लज्जोणओ दढं होइ ।
 न तरइ उव्विग्गमणो, किंचि वि पडिउत्तरं दाउं ॥ १७८ ॥
 वारं वारं पुच्छंतयस्स कुमरो न जाव पडिभणइ ।
 सो आह तुज्झ कज्जं, तीए जइ जामि तो अहयं ॥ १७९ ॥
 तुम्हारिसस्स पुरिसस्स मह पिआ जइ वि जाइ उवओगं ।
 लद्धं जं लहियव्वं, मा कुणसु तुमं विसायं त्ति ॥ १८० ॥
 वोत्तूणं उप्पइओ, खयरो कुमरो वि चिंतए ताव ।
 हद्दी ! धिरत्थु पावो, निम्मलकुलदं(फं)सणो अहयं ॥ १८१ ॥

सरणागए न रक्खइ, विजयकुमारो त्ति किं न पज्जत्तं ।
 जुवईहरणकलंको, जेण कओ मज्झ रे देव ! ॥ १८२ ॥
 इय गुरुकलंकपंककियस्स को मज्झ पेच्छिही वयणं ।
 भमिही तहा जुगंतं, भमरउलसमप्पहो अयसो ॥ १८३ ॥
 अयसेण दूसिएणं, परिभवदङ्गेण पियविउत्तेण ।
 जं जीविज्जइ लोए, मरणं खु तओ वरं मन्ने ॥ १८४ ॥
 इय चित्तिरस्स सहसा, केणइ अदिस्समुत्तिणा भणियं ।
 तं विजय ! किं पि कीरइ, न होइ एयारिसं जेण ॥ १८५ ॥
 को एसो किं च तयं, जिन्नासाए तओ भमंतेणं ।
 सज्झायझाणनिरओ, दिट्ठो एगो मुणिवरो चि ॥ १८६ ॥
 गंतूण पणमिऊण य, उवविट्ठो तस्स पायमूलम्मि ।
 मुणिणा वि य तो भणियं, निसुणसु जिन्नासियं कुमर ! ॥ १८७ ॥
 वीरउरे जिणदासो, नामेणं सावगो मुणियतत्तो ।
 मित्तो य तस्स अच्चंतवल्लहो ईसरो वणिओ ॥ १८८ ॥
 सो अन्नया कयाई, निक्खंतो तावसाण मज्झम्मि ।
 ताहे जिणदासो वि हु, विचित्तिडं एवमारद्धो ॥ १८९ ॥
 अन्नाणिणो वि जइ ता, एवं उज्झंति विसयसोक्खाई ।
 विन्नायभवसरुवो, अहयं ता किं न उज्झामि ॥ १९० ॥
 इय चित्तिय पव्वइओ, सुवोसस्सरिस्स पायमूलम्मि ।
 परिवालियसामन्नो, सोहम्मे सुरवरो जाओ ॥ १९१ ॥
 मित्तो वि वंतरेसुं, उववन्नो तेण ओहिणा दिट्ठो ।
 गंतूण निययरिद्धी, निदंसिया वोहणत्थं से ॥ १९२ ॥
 चित्तेइ वंतरो सो, अब्बो लहिऊण माणुसं जम्मं ।
 जइ जिणधम्मं सेविज्जइहं तया तो सुही हुंतो ॥ १९३ ॥
 एमाइ बहुपयारं, परित्तप्पिय सुरवरस्स वयणेण ।
 पडिवन्नो सम्मत्तं, सिवसोक्खनिबंधणं परमं ॥ १९४ ॥
 दसवाससहस्साइं आउपमाणं च अप्पणो मुणिडं ।
 विन्नवइ सुरं मणुअत्तणम्मि वोहिज्ज मं मित्त ! ॥ १९५ ॥
 तियसेण वि पडिवन्ने, उव्वट्ठिय वंतरो तुमं जाओ ।
 एकंतवीररसिओ, न मुणसि नामं पि धम्मस्स ॥ १९६ ॥

तो तुज्झ बोहणत्थं, माया तियसेण निम्मिया एसा ।
 'ओहावणं अपत्ता, सुहिणो जम्हा न बुज्झंति ॥ १९७ ॥
 अहयं च एत्थ धरिओ, तेणं चिय तुज्झ बोहणट्ठाए ।
 ता कुमर ! कुणंसु धम्मं, जेण सुही होइ निच्चं पि ॥ १९८ ॥
 एयं सुणमाणो चिय, जाईसरणेण मुणियनियचरिओ ।
 बुद्धो विजयकुमारो, पव्वइओ तस्समीवम्मि ॥ १९९ ॥
 काऊण य पव्वज्जं, सारयससिकिरणनिम्मलं विउलं ।
 जाओ तत्थेव सुरो, जिणदासो अच्छई जत्थ ॥ २०० ॥
 इय सुंदरि ! जीवाणं, सुहदुक्खं सव्वसेव कम्मफलं ।
 तम्हा मा उवेवं, करेसु तं रोगसंतत्ता ॥ २०१ ॥

एवं च अमयरससीलएहि वयणेहि पम्हुड्डसरीरदुक्खाए रायधुयाए 'अहो
 दयालुओ महासत्तो कोवि एस, जहा जिणदासेण नियमित्तो सुहमायणीकओ
 तहा मं पि सुहिणिं करिउकामो लक्खिज्झइ । अहवा एयस्स दंसणं पि अकल्लाण-
 भाइणो न पाविंति'त्ति भावयंतीए समागया निदा । ताहे सणियमुट्ठिऊण
 जिणयत्तो वि पुव्वगविट्ठं कट्ठखोडिं नियस[य]णिज्जे पच्छाइऊण दीवयं च
 तेल्लपूरियं काऊण खंभंतरिओ खग्गं गहाय अपमत्तो अच्छिउं पयत्तो ।
 अवि य -

रत्ने जलम्मि जलणे, दुज्जणजणसंकडे व विसमम्मि ।
 जीह व दंतमज्जे, नंदइ अपमत्तयाजुत्तो ॥ २०२ ॥

ताव निवाइयमुहाए रायकण्णाए वयणकुहरे दिट्ठाओ तणुयचंचलाओ दोन्नि
 जीहाओ । तओ किमेयं ति संकिएण दिट्ठं निग(ग्ग)च्छमाणं सप्पवयणं ।
 अवि य -

रत्तच्छफडाभीमो, कज्जलपुंजप्पहो अइपमाणो ।
 नीहरिओ कुमरीए, वयणाओ विसहरो घोरो ॥ २०३ ॥
 एत्तो भयं ति चिंतंतयस्स कुमरस्स सेजमारूढो ।
 सीसपएसं डसिउं, पारद्धो कट्ठखोडीए ॥ २०४ ॥
 अह करणदक्खयाए, खंडाखंडिं कओ कुमारेण ।
 छूढो सण्ण(णि)हियाए, करंडियाए खणद्वेण ॥ २०५ ॥

तओ 'अच्छेरयं माणुससरीरं सप्पवसहि'त्ति विम्बिय विसत्थमाणसो
 निविट्ठो पल्लंके । अणेगसत्तरक्खाकरणेण कयत्थमप्पाणं मन्नमाणो, पन्नगं च

सोअमाणो ठिओ रयणिसेसं । इयरी वि रोगावहारनिबुया सुविसत्थं सुचिऊण
रायंगणुच्छलियतूरगंधवनिनाएण विबुद्धा जिणयत्तं पल्लंकनिसन्नं दडूण चित्तिउं
पवत्ता —

‘जा पुविं दुक्खेणं, तल्लोवेल्लीए मज्झ वचंती ।

सा कह निमिसद्वेणं, वोलीणा अज्ज मे रयणी ॥ २०६ ॥

लहुईभूयं उदरं, उच्छाहेणं व संगयं अंगं ।

एसो महाणुभावो, चिट्ठइ एवं सुवीसत्थो ॥ २०७ ॥

ता किं पुण एयं ? ति । हुं, जाणिओ परमत्थो. को वि महाणुभावो
एसो’ — ति तुट्ठाए भणिओ जिणयत्तो —

‘हियए जाओ तत्थेव वड्ढिओ नेय पयडिओ लोए ।

ववसायपायवो सुपुरिसाण लक्खिज्जहि फलेहिं ॥ २०८ ॥

‘तह वि अज्जउत्तो काळण पसायं कहेउ मे कुसलकारणं । दढं विम्हिय म्हि
असंभावणिज्जावत्थंतरसंपत्तीए’ ति । इयरेण भणियं — ‘तुह पुन्नपरिणई एसा.
तह वि परमत्थं सिम्बलिगाए निरूवेहि ।’ तओ निरूवेमाणीए दिट्ठो सप्पो ।
संभेताए सिम्बलिंगं मोत्तूण पुणो विसेसेण पुच्छमाणीए कहिओ सम्भावो ।
तीए भणियं — ‘सामि ! कहं पुण एयारिसस्स उयरमज्जे संभवो होइ ?’ जिण-
यत्तेण भणियं — ‘आहारवेगुन्नेण वा पच्चणीयपउत्तचुन्नेण वा संभवइ । सुवइ य —
रायहंसनामो रायपुत्तो पैत्तियभज्जाए चुण्णं दाळण दहुरवाहिणा गिण्हाविओ ।
पच्चक्खा य आहारवेगुन्नसंभवा गंडोवयाइणो । तहा एयं पि संभवइ । परमत्थं
पुण सबन्नू जाणइ’ ति । अवि य —

कालम्मि अणाईए, जीवाणं विविहकम्मभरियाणं ।

तं नत्थि संविहाणं, संसारे जं न संभवइ ॥ २०९ ॥

एत्थंतरे मडयागरिसणनिउत्तेहि विसत्थाणं दुण्हं पि समुल्लावं सोऊण जिण-
यत्ताकुसलवत्तासवणभीयस्स राइणो निवेइयं जहा — ‘देव ! अज्ज जो पसुत्तो
कुमरीए समीवे सो जीवइ’ ति । तओ ‘अहो सुंदरं’ ति भणमाणो गओ तत्थ
राया । अब्भुट्ठिओ जिणयत्तेण । तओ सत्थसरीरं कुमरिं दडूण तुट्ठमाणसेण
राइणा समीवे निवेसिऊण भणिओ जिणयत्तो —

मुणिओ महाणुभावो, सुंदरचरिएहिं दूरओ तं सि ।

तह वि हु कहेहि मज्झं, कह अप्पा रक्खिओ तुमए ॥ २१० ॥

कहं व इमा मम धूया, जाया सहस त्ति चेव नीरोगा ।
 कुमरो भणइ नरीसर !, पुन्नपभावो तुहं एस ॥ २११ ॥
 जं पुण निमित्तमेत्तं, तं कुमरी चेव सीसिही देव ! ।
 अह दंसइ नियपिउणो, करंडियं सिरिमई कन्ना ॥ २१२ ॥
 सव्वं पि रयणिवत्तं, जहड्डियं साहिऊण रायस्स ।
 पभणइ कुमरी अहयं, जमस्स उद्दालिया इमिणा ॥ २१३ ॥

— जिनदत्तस्य सिंहलदेशीयराजकुमारपाणिग्रहणम् । —

तओ इंगियागारकुसलेण राइणा वयणवियारमुणियनियधूयाहिप्पाएण
 कारियं वद्धावणयं । आणंदिओ नयरलोगो । संपूइओ कुमारो राइणा नागरैहि
 य । कुमरी वि वेजेहिं पुणन्नवीकया दिन्ना जिणयत्तस्स । कयं विच्छङ्गेण
 पाणिग्रहणं । सव्वभावपणयसारे पंचप्पयारे भोए भुंजमाणाण दोण्णं(ण्हं) पि
 दियहा बोलिउं पवत्ता । कया जिणयत्तेण साविगा सिरिमई । दंसियाणि
 चित्तवट्ठिगाए जिणाययणाइं साहु-साहुणीवग्गो य । ताव य सव्वं पि विणिओइयं
 भंडं, गहियं पडिभंडं । चित्तियं जिणयत्तेण 'वच्चाओ सएस्स' ति । अवि य —

किं तीए सिरिए सुपीवराए जा होइ अन्नरज्जम्मि ।

जा य न मित्तेहि समं, जं च अमेत्ता न पेच्छंति ॥ २१४ ॥

तओ रायाणं अणुन्नविय विओयडुकखमुप्पा[य]यंतो नायरजणाणं, धूयाविओ
 य विसंडुलमाणसेण राइणा अणुगम्ममाणो, जणणि-जणयविरहतवियं सिरिमई
 संठवेमाणो, कयपूयविहाणो आरूढो जाणवत्तं जिणयत्तो । विसज्जियं च तं
 आडत्तिगेहिं, पत्तं जलहिमज्जे । ताव य चंचलत्तणओ इंदियाणं, दुन्निवारत्तणओ
 कुसुमवाणस्स, सिरिमईए रुवलायन्नेसु अज्झोववन्नो सेट्ठी । चित्तइ य — एयम्मि
 जीवमाणे न एसा मं इच्छइ । तओ 'महग्गमोच्छं पि वक्खरं पडियं मा
 उत्तारेसह'त्ति संकेयपुवं भिन्ना कम्मयरा । वत्तियं किं पि रयणीए । जाहे न
 कोवि तुरियं ओयरइ ताहे वरत्ताए ओयरिओ जिणदत्तो । तेहिं वि वरत्तं
 छिन्निऊण पेळियं जाणवत्तं । तओ जिणयत्तं अपेच्छमाणी परोविया सिरिमई ।
 भणिया सेट्ठिणा — 'मा अट्ठिइं करेहि, तुह संतियमेव सव्वमेयं, होहि मम
 भारिय त्ति. न य सो मम पुत्तो, अवि य वायमेत्तपडिवन्नगो त्ति' । तीए
 भणियं — 'ताय ! वाया चेव पुरिसस्स जीवियं । भणियं च —

अलसायंतेण वि सज्जणेण जे अक्खरा समुल्लविया ।

ते पत्थरटंकुकीरिय व न हु अन्नहा होंति ॥ २१५ ॥

तहा — लज्जिज्जइ जेण जणे, मइलिज्जइ नियकुलकमो जेण ।

कंठट्टिए वि जीए, मा सुंदर ! तं करिज्जासु ॥ २१६ ॥

जाण परजुवइमणहरभमुहधणुम्मुकलोयणसरेहिं ।

सीलकवयं न भिन्नं, नमो नमो ताण पुरिसाण ॥ २१७ ॥

ते कह न वंदणिज्जा, जे ते दड्डूण परकलत्ताइं ।

धाराहय व वसहा, वच्चंति महिं पलोयंता ॥ २१८ ॥

अन्नं च — ताव पुरिसो त्ति भन्नइ, जाव य सीलेण संजुओ होइ ।

सीलेण विप्पमुको, होइ लहू अकतूलं व ॥ २१९ ॥

देवेहिं परिग्गहिओ, जइ वि समो होइ भरहनाहेण ।

तह वि अकित्तिं पावइ, पुरिसो परनारिसंगेण ॥ २२० ॥

सव्वहा वप्पतुल्लो तुमं मा एवं भणाहि' त्ति । सेट्ठिणा भणियं —

जाणामि अहमकज्जं, तह वि य मे वम्महो अभिदवइ ।

वम्महसरपहरसज्जरेण लज्जा मए चत्ता ॥ २२१ ॥

अत्थि य सुई पुराणे, पंचहिं पुरिसेहिं दोवई भुत्ता ।

जाओ भारदाओ, सा एत्थ महासई लोए ॥ २२२ ॥

ता सव्वहा किसोयरि ! मा कुण चिन्तंतरं तुमं किं पि ।

जो हसिररोइरीए, वि पाहुणो सो वरं हसिरे ॥ २२३ ॥

तं उज्झियमज्जायं, दड्डूणं सिरिमई वि चितेइ ।

एएणं चिय नज्जइ, रइओऽणत्थो मह पियस्स ॥ २२४ ॥

अन्नं पि अकायवं, इमस्स नूणं न विज्जए किं पि ।

सामेण सीलरक्खा, कायवा संपयं तम्हा ॥ २२५ ॥

एवं विचिंतिज्जणं, भणियं तुह निज्जओ मए लद्धो ।

किं को वि अत्थि अन्नो, तुज्ज ससो गुणनिही भुवणे ॥ २२६ ॥

तइं सन्निहिए सुंदर ! विरहो किं काहिई दुरंतो वि ।

पडिओ महादहम्मी, दज्जइ को वा वणदवेण ॥ २२७ ॥

नवरं एयपसाया, अम्हाणं एस संगमो जाओ ।

परमोवयारिणो वा, मयकिच्चं तस्स रइयवं ॥ २२८ ॥

एएण कारणेणं, परिवालसु सुहय ! जाव छम्मासं ।

परओ तइ साहीणे, विरहस्स जलंजलिं दाहं ॥ २२९ ॥

एवं आसावह्लिं, हियए आरोविज्जण सेट्ठिस्स ।

पियविप्पओगतविया, परिचितइ सिरिमई तत्तो ॥ २३० ॥

‘एही कवि दस परिणमइ, गिरिकंदरदलणस्स ।

जेण सियालु वि अहिलसइ, गुह केसरीसीहस्स ॥’ २३१ ॥

मा सो सुहाइ पावउ, निचं दुक्खाण भायणं होउ ।

काऊण मेलयं वल्लहाण विरहो कओ जेण ॥ २३२ ॥

सोत्तूण हिययनाहं, अन्नं नेच्छामि ताव सुमिणे वि ।

आवइपडिया वि दढं, रयणियरं महइ किं नलिणी ॥ २३३ ॥

नेमित्तिण्ण तइया, सिद्धं तुह पुत्ति ! नत्थि वेहवं ।

जाणामि तेण मज्झं, मिलिही दइओ न संदेहो ॥ २३४ ॥

एवं समइच्छिया छम्मासा । तओ ‘पच्चासण्णं कूलं’ ति पयडियं पुप्फवइत्तं, समुत्तिण्णाण य कम्मयराण मइरं पइच्छिय विसत्थहियओ गओ रायदंसणत्थं सेट्ठी । तओ सिरिमई नियचेडीहि सहिया निययाभरणं गहाय सरीरचित्ता-निमित्तमिव पत्थिया, तुरियं च वच्चमाणी मिलिया चंपाउरिगामिणो सत्थस्स । सत्थवाहं विन्नविय पयट्ठा तेण समं । पत्ता चंपावाहिरियं चित्तिउं पयत्ता—

साहेमि कस्स दुक्खं, कस्स व वच्चामि संपयं सरणं ।

दइयय ! तुज्झ विओए, न याणिमो किं पि पाविस्सं ? ॥ २३५ ॥

‘नियसयणविउत्ताए, पियविरहं दूसहं कुणंतेण ।

गंडस्स उवरि फोडी, विणिम्मिया मे कयंतेण ॥ २३६ ॥

न जलंति धगंति न सिमिसिमिति न मुयंति धूमवत्तीओ ।

निहुयाइं मामि पियविरहियाण अंगाइं उज्झंति ॥ २३७ ॥

आसासिज्जइ चक्रो, जलगयपडिविवदंसणसुहेण ।

तं पि हरंति तरंगा, पिच्छह निउणत्तणं विहिणो ॥ २३८ ॥

इमाइ बहुपयारं चितयंतीए दिट्ठाओ दोन्नि समणीओ । ‘एयाओ ताओ अजउत्तगुरुणीओ सवसत्तवच्छलाओ’ ति तुट्ठमाणसा गया ताण पिट्ठओ । निसीहियं काऊण पविट्ठा पडिस्सयं । ‘अउवा साहम्मिणि’ ति पुवागयाए अब्भुट्ठिया विमलमईए । कयउचिओवयाराए कयसमत्थसाहुणिवंदणा वंदिऊण पुच्छिया य ‘कत्तो साहम्मिणि ?’ ति । तओ वाहजलपच्चालियगंडयला मन्नुभ-रनिरुद्धकंठा परुण्णा सिरिमई । कहिओ वुत्ततो चेडीहिं । ताहे महुरवयणेहिं संठविऊण भणिया विमलमईए—

जेत्तियमेत्तो नेहो, संतावो सुयणु ! तेत्तिओ चेव ।

उज्झियनेहं न हु कुंकुमं पि ताविज्जइ जणेण ॥ २३९ ॥

१ तेन मध्यम्=पणमासान्तरम् । २ समतिक्रान्ताः । ३ “वेढामूल्यम्” प्रती टिप्पनकम् ।
४ निजस्त्वजनवियुक्तायाः ।

जं जुत्तीहिं न जुज्झइ, अंगीकरिउं न तीरणं जं च ।

कम्मवसेणं तं पि हु, जीवेहिं सहिज्जए दुक्खं ॥ २४० ॥

जेणं चिय संसारो, एरिसदुक्खेहि दारुणो निचं ।

तेणं चिय कयउन्ना, चरंति जिणभासियं धम्मं ॥ २४१ ॥

जारिसयं तुह दुक्खं, सुंदरि ! मज्झं पि तारिसं चेव ।

ता मज्झ तुमं भइणी, इहइं चिय निव्वुया चिट्ठ ॥ २४२ ॥

कहिओ अप्पणो वुत्तंतो । पुच्छियाइं साहिन्नाणाइं, सवाणि मिलंति । नवरं विमलमई भणइ—‘मम भत्ता कणयगोरो आसि ।’ सिरिमई भणइ—‘पियंगु-सामो’ त्ति । तओ ‘बहुरयणा वसुंधर’त्ति भणिऊण दो वि जणीओ जिणधम्म-परायणाओ अच्छिउं पवत्ताओ त्ति ॥ छ ॥

— जिनदत्तस्य अङ्गारवत्या सह परिणयनम् । —

इओ य वरत्तछेयाणंतरं मुंक्कनीसाहारनियसरीरो खणमुव्वुड्डणे काऊण जल-मज्जे चेव तरमाणो चित्तिउं पवत्तो जिणयत्तो—केण पुण होज्ज छिण्णा एसा रज्जु ? न तावासंग(तायासंम ?)ओ को वि कम्मयरो अत्थि ।

अन्नं च—तोयम्मि विज्जमाणे, एयं को कुणइ निग्घिणं कम्मं ।

जीवंतयस्स फणिणो, को ण मणिं मुट्ठिणा हणइ ॥ २४३ ॥

ता सयमेव कहं चि तुट्ठा होही । अण्णं च—

सुयणो सरलसहावो, ताओ दुक्खेण धारिही पाणे ।

काही मज्झ विओए, न याणिमो सिरिमई किं पि ? ॥ २४४ ॥

अहवा किमेइणा पडियाराविसएण ? पुव्वकयकम्मपरिणामपरवसेहि संसार-जीवेहिं सोदवाइं चेव एयारिसाइं [एवं] विचित्तेइ, न उण सेट्ठिविसए संकं धरेइ ।

अवि य—नियहिययनिम्मलाइं, सुयणा पेच्छंति सवहिययाइं ।

पिसुणाउलं पि भुवणं, अप्पणयं तेण मन्नंति ॥ २४५ ॥

तओ पलोइओ जलही । केरिसो ?—

जलहत्यिमत्थयाहयहेसिरजलतुरयतसियमयरोहो ।

गुरुमयरगहियघणसिप्पिसंखगद्वभसदालो ॥ २४६ ॥

गुरुमच्छपुच्छउच्छलियतुंगकल्लोलभीसणायारो ।

संसारो इव अर्चतदुत्तरो दिट्ठिमोहेण ॥ २४७ ॥

तओ चित्तिउमारद्धो, जेण -

गिरिमुद्धरंति पयरन्ति सायरं नहयलं पि लंघंति ।

तं नत्थि जए चित्थिन्नसाहसा जं न साहन्ति ॥ २४८ ॥

एत्थंतरे पावियं पुवभिन्नवोहित्थफलं । तओ -

मणहरदइयालिंगणसुहलालियमउयसुप्पलंवाहि ।

वाहाहि तयं फलयं, दइयादेहं व उवगूढं ॥ २४९ ॥

एकं धीरसहावो, वीयं फलयं मणोहरं पत्तं ।

तरइ सुविसत्थचित्तो, सीहो अन्नं च पंक्खरिओ ॥ २५० ॥

कत्थइ महल्लकल्लोलपिच्छिओ खलइ विट्ठुमलयासु ।

कत्थइ समुहागयदरियमच्छसत्थस्स अन्निडइ ॥ २५१ ॥

अह को वि पुन्नपुरिसो, तरइ समुदं ति दट्ठुमिच्छु व ।

अवणित्तु रंयणिजमणिं, सूरु उदयऽदिमारूढो ॥ २५२ ॥

तओ दिसाविभागं जाणिऊण पयड्डो उत्तराभिमुहो । एत्थंतरे दिट्ठो गयण-
संठिएहिं दोहिं विजाहरेहिं । 'अहो रुवाइसयपिसुणिज्जमाणपुण्णपव्वभारो को वि
महाणुभावो केरिसं अवत्थं पाविओ?' ति सवियक्केहि पलोइयाइं परोप्परं
मुहपंकयाइं । पढियं च -

गरुयाणं चिय भुवणम्मि आवया होंति न उण लहुयाणं ।

गहकल्लोलगलत्था, ससि-सूराणं न ताराणं ॥ २५३ ॥

तहा - गरुय चिय गरुए भीसणे वि मुज्झंति न वरमुहवसणे ।

सूरु विडप्पगहिओ, तह वि य जोण्हं पयासेइ ॥ २५४ ॥

'अम्ह संतियं पओयणं एएणं चेव सिज्झइ'त्ति तुट्ठा वि सत्तपरिक्खणत्थं
सकोवा इव गया समासन्नं । तओ छुरियाए हत्थं दाऊण भणिया षेण - 'भो
भो ! पओयणं कहिऊण एज्जह ।' तओ आयारभावकुसलेहिं 'महासत्तो को वि' ति
तुट्ठेहिं भणियं तेहिं - 'भो महाभाग ! अत्थि अम्ह पओयणं, किंतु न पारिमो
एयावत्थगयं भवंतं विन्नविउं । तो अणुजाणह ताव जेण उत्तारिमो' ति । 'एवं'
ति भणिए उत्तारिओ णेहिं । मज्झिओ म्हुरपाणिएणं । परिहाविओ महग्घ-
वत्थाणि । ताहे सुहनिसन्नो भणिओ - 'भो महाभाग ! सुण -

अत्थि कुवेरदिसाए वेयड्डो नाम गिरिवरो रम्मो ।

निम्मलकलहोयमओ, पुवाऽवरसिंधुसंपत्तो ॥ २५५ ॥

जस्स य सिहरं गायंत-मत्तकिन्नरगणोहसद्देण ।
 पम्हुट्टनिययकज्जे, सुरसंघे निचले धरइ ॥ २५६ ॥
 जस्स य सेणीजुयले, नमि-विनमिनिवेसियाइँ रुंदाइँ ।
 चिट्ठंति सुंदराइँ, सट्ठी पन्नासनयराइँ ॥ २५७ ॥
 विज्जाहरेहिं पउरं, 'विज्जाऽऽहरविज्जियं अमज्जायं ।
 मज्जायजयंतहियं, रहनेउरचक्कवालपुरं ॥ २५८ ॥
 भुंजेइ असोगसिरी, चक्की विज्जाहराण हरिचरिओ ।
 तं नयरं नयरहिओ, न य रहिओ जो सुनीईए ॥ २५९ ॥
 वेगवइए धूया अंगारवई गव्वमसंभवा तस्स ।
 लायण्ण-जोवणोहिं, सुरवहुउवहासिणी अत्थि ॥ २६० ॥
 तीसे समाणरूवो, पुरिसो न हि अत्थि खयरलोगम्मि ।
 अइनिव्वमं च वट्ठइ, तारुन्नं जणमणानंदं ॥ २६१ ॥
 ता तेणऽम्हे तीए, वरमन्निसिउं समंतओ पहिया ।
 दिट्ठो सि तुमं सुंदर !, अच्चव्वु(व्वु)यरूवगुणकलिओ ॥ २६२ ॥
 ता तुम्ह पसाएणं, सामी अम्हाण निव्वुओ होउ ।
 आइसह जेण तुम्हे, नेमो तुरियं तहिं नयरे ॥ २६३ ॥

तओ वेयड्डदंसणकुऊहलिणा जिणयत्तेण 'एवं'ति भणिए, झत्ति नीओ णेहि
 असोगसिरिपायमूलं । 'अहो सुंदरो' ति परितुट्ठो राया । सम्माणिओ जहोचि-
 ओवयारेण । दंसिओ अंगारवईए । तओ सा केरिसा जाया ?-

उप्फुल्लकमलवयणा, ससेयविंदू करालरोमंचा ।
 सिट्ठिलियसप्पावंधा, गलंतधम्मेल्लमल्ला य ॥ २६४ ॥

तओ 'अभिरुद्धओ' ति मुणियं राइणा ।

अवि य-जइ वि न हसइ न जंपइ, निहुयं झाएइ हिययमज्झम्मि ।

मयणाउरस्स दिट्ठी, लक्खिज्जइ लक्खमज्झम्मि ॥ २६५ ॥

तओ कारियं विच्छट्ठेण पाणिग्गहणं । गाहिओ विविहविज्जाओ । विज्जाहर-
 सिरिं अणुहविज्जमाणो चिट्ठइ । तहा मेरुगिरीनिचलसम्मत्तो वि मायाए
 उँवासगतं पयडेइ । तओ अण्णया भणिओ अंगारवईए- 'अज्जउत्त ! गिण्हाहि
 सावगधम्मं, जओ उवासगधम्माओ बहुगुणो एसो' ति । भणियं च-

१ वैद्या-ऽऽहरवर्जितं वैद्या-हरवर्जितं वैद्या-ऽधरवर्जितं वा, आहरः=तस्करः, अहर(दे०)=
 अशक्तः, अधरः=दुर्जनः । २ अमद्यापं अमर्यादं वा । ३ मर्यादाजयान्तर्हितम् । ४ उपासकत्वं=
 ब्रौह्मदर्शनित्वम् ।

सीहो व वणयराणं, गिरीण मेरु गहाण चंदो व ।

रेहइ उत्तमफलओ, जिणधम्मो सव्वधम्माणं ॥ २६६ ॥

जिणयत्तेण हसिऊण भणियं—‘सुंदरासुंदरं विचारेण नज्झइ, ता कहेहि सुंदरि ! तुह धम्मो केत्तियाइं तत्ताइं ?’ तीए भणियं—‘सत्त जीवाइयाइं ।’ इयरेण भणियं—‘थेवमेयं, अम्ह धम्मो पंचवीसतत्ताइं सत्त-रय-तमाइयाइं ।’ तीए भणियं—‘अज्जउत्त ! अविचलाइं सत्त तत्ताइं, परिगप्पणा चैव अहिया । जओ अम्ह धम्मो पंच इंदियाइं पंचविसयगाहित्तेण भनंति, न य अन्नसंतियं विसयं अण्णं गिण्हइ । तुम्मे पुण हत्थ-पाय-उवत्था-ऽहिट्ठाण-ऽवाया(णा ?)हि सद्धिं दस परिगप्पह । तं जइ पाया इंदियं तो सीस-पट्टि-पोट्ट-वाह-जंघाओ किं न इंदियाणि भनंति ? किंच पंचवीसहि वि तत्तेहिं एगं जीवतत्तं न सिज्झइ, न य तेण विणा धम्मा-सेवणसाहल्लं होइ । एवं पुवाऽवरविरुद्धं सव्वं तुम्ह परिगप्पणं । अण्णं च महापा-संडिओ इव अज्जउत्तो लक्खिज्झइ । जओ उवासगचरिओ संसदरिसणतत्तेहि मं वेलवइ । बुद्धदरिसणे हि दुविहाइं तत्ताइं । अलं च तुम्हं जाणगाणं पुरओ तदुच्चरणेण, न य तेसु वि को वि परमत्थो’ त्ति । तओ ‘अहो कोसल्लं’ ति तुट्ठेण भणियं जिणयत्तेण—‘पिए ! मा रूस तुह परिच्छा मए एवं कया । जं पुण तुज्झ पियं तं मए कायव्वं, ता कुलकमागयं पि बुद्धधम्मं मोत्तूण पडिवन्नो मए तुह संतिओ धम्मो’ त्ति । ताहे हरिसिया अंगारवई । तस्स थिरीकरणहेउं दावेइ नंदीसराईसु सासयचेइयाइं । चित्ठइ य—

सो मित्तो सो सुयणो, सो चिय परमन्थवंधवो होइ ।

जो जिणवराणमाणा, धरेइ मालं व सीसेण ॥ २६७ ॥

अण्णया चित्तियं जिणयत्तेण—

जणणी-जणयविउत्ता, मज्झ विओयम्मि सिरिमई वाला ।

एत्तियमित्तं कालं, न याणिमो जीवइ न व त्ति ॥ २६८ ॥

वारं वारं तइया, भणिओ हं पुहइसेहरनिवेण ।

मम पाणपियं एयं, चालं जत्तेण रक्खेज्ज ॥ २६९ ॥

ताएण समं पत्ता, सा होही दहिपुरम्मि नयरम्मि ।

संजोइज्जउ तुरियं, पडिवण्णसुहावहा सुयणा ॥ २७० ॥

एवं संपहारिऊण भणिया अंगारवई—‘दइए ! वच्चाओ अज्ज दाहिणसमुदकूले कीलानिमित्तं ।’ तीए ‘एवं’ ति भणिए, वेउवियविमाणारूढाईं पत्ताइं चंपाए उवरिं । तओ ‘विमलमईं दइया किं करेइ ?’ त्ति पवित्तो सविसेसं पलोइउं । जाव दिट्ठाओ भुवणुज्जाणे साहुणीसमीवे पढमाणीओ दो वि विमलमइ-सिरिमईओ । ‘सोहणं जायं’ ति तुट्ठो गओ कीलिउं । तओ य चिरं कीलिऊण

मज्झरत्तसमए पडिनि यत्तेण भणिया अंगारवई—‘पिए ! भगवओ वासुपुज्जस्स जम्मभूमीए निवाहेसो रयणिसेसं ।’ तीए पडिवन्ने तम्मि चेव विमलमईउज्जाणे ओइन्नाई । तओ जिणयत्तेण चिंतियं ‘सुंदरं जायं मिलियाओ एगत्थ दइयातो, ता एयं पि अंगारवई एएसिं समीवे मोत्तूण पच्छण्णरूवधारी इहेव चिट्ठामि । अवि य—समदुक्ख-दुक्खियाणं, मेत्ती तिण्हं पि उत्तमा होउ ।

पच्छा वि जेण कलहं, एयाओ नेय कुवन्ति ॥ २७१ ॥

लद्धूण अवसरं तो, दाहं एयाण दंसणं पच्छा ।

एवं विचिंतियं, अंगारवई समुल्लवइ ॥ २७२ ॥

दइए ! सुवसु विसत्था, अहयं चिट्ठामि जग्गिरो चेव ।

को जाणइ परदेसे, सीलसहावं मणुस्साणं ॥ २७३ ॥

सुविसत्थमणा सुत्ता, अंगारवई अनायपरमत्था ।

इयरो वामणरूवं, काऊणं झत्ति ऊसरिओ ॥ २७४ ॥

अह पच्छिमराईए, अंगारवई विवोहमावन्ना ।

दइयं अपेच्छमाणी, चिंतइ किं सुविणओ एस ? ॥ २७५ ॥

नहि नहि नूण निलुको, वीहइ दइया न व त्ति कलिऊणं ।

पभणइ तत्तो दइयय !, धीरत्तं कत्थ नारीणं ॥ २७६ ॥

वीहेमि एहि तुरियं, दिट्ठो दिट्ठो सि नाह ! मा लुक ।

पेच्छ पहाया रयणी, अज्ज वि दूरम्मि गंतव्वं ॥ २७७ ॥

अइनिट्ठुरोसि जाओ, परिहासो एत्तिओ सुहावेइ ।

थरथरइ मज्झ हिययं, अच्छसि कयलीवणे तंसि ॥ २७८ ॥

जाहे न एइ दइओ, ताहे चित्तेइ हा किमेयं ? ति ।

चत्ता पिएण किमहं, निदोसं कीस वा चइही ॥ २७९ ॥

पभणइ जइ अवरद्धं, दइयय ! अण्णाणओ मए किं पि ।

पसिय कहिज्जउ मज्झं, वीयं चिय तं न काहामि ॥ २८० ॥

आणेऊण घराओ, मुक्का एगाणिणी इह पएसे ।

किं पुव्वभवविट्ठो, दइयय ! तं वेरिओ मज्झ ॥ २८१ ॥

किं नाह मज्झ कुविओ, किं वा हरिओ सि अण्णखयरीए ।

हा दइयय ! कत्थ गओ, रुयमाणी किं न पेच्छेसि ? ॥ २८२ ॥

खणरत्तविरत्ताओ, नारीओ हुंति जीवलोगम्मि ।

सप्पुरिसोण महायस ! न हु छज्जइ एरिसं कम्मं ॥ २८३ ॥

सा पीई सो पणओ, दक्खिण्णं तारिसं पुरा आसि ।

एगपए चिय किं तं, दइयय ! काएहि अवहरियं ॥ २८४ ॥

हा नाह ! तुमे चत्ता, गंतूणं किं कहेमि तायस्स ।

बुद्धा वयणिज्जले, न याणिमो कह तरिस्सामि ॥ २८५ ॥

एमाइ कलुणं रुयमाणी सुत्तविउट्ठाहिं निसामिया विमलमइ-सिरिमईहिं
'अहो अम्ह निविसेसा का वि दीणभावमावन्ना लक्खिज्जइ, ता गंतूण संठवेमो'
त्ति सणियं सणियं गयाओ तस्समीवम्मि संठविया एसा । भणियं च विमल-
मईए- 'अहो मम भत्तुणो वि निग्घिणयरो को वि जो एत्थ मोत्तूण पलाणो ।
अहवा एरिसो सो चेव' ति पुच्छिया वुत्तंतं । कहिओ णाए । सिरिमईए
भण्णइ- 'सव्वं पि घडइ मम भत्तुणो, नवरं जं भणसि 'मम सिणेहेण उवासगधम्मं
कुलकमागयं पि मोत्तूण सावगो जाओ' ति तेण अन्नो को वि, जओ अहं
मिच्छत्तकइमाओ दइएण चेव उत्तारिय म्हि ।' विमलमईए भणियं- 'होउ
को वि, किं तेण ? चिट्ठाहि अम्ह चेव समीवे जिणधम्मं कुणमाणी के वि
दिणे. पच्छा समयं चेव पवइस्सामो' ति ।

अन्नं च- दियहाइँ दो वि तिन्नि वि, रणरणओ होइ पवि(व)सिए दइए ।

वीसरइ तं तह चिय, दंसणसाराइँ पेम्माइँ ॥ २८६ ॥

तहा- पियविप्पओगमइयं, कोवसमुत्थं व परिहवकयं वा ।

जे चिय सहंति दुक्खं, ते चिय सुहभाइणो हुंति ॥ २८७ ॥

किं काही पियविरहो, जिणवरवयणेण भावियमईणं ।

पहवंति किं नु फणिणो, गारुडसारं सरंताणं ? ॥ २८८ ॥

एवं संठविया संती 'न जुत्तमेगागिणीए कुलहरगमणं' ति कलिऊण कय-
विमाणोवसंहारा गया ताहि सद्धिं साहुणिसमीवं ति ॥ छ ॥

— जिनदत्तस्य वामनकरूपस्वीकरणम् । —

इओ य जिणयत्तो वि वामणगरूवं काऊण विज्जामयवयंसपरिवारिओ
गंधवकहाणयविणोएण नयरीजणं हयहिययं-कुणंतो नाऊण कोक्काविओ राइणा ।
विन्नाणरंजिएण य कया से दम्मसइगा दिवसवित्ती । अण्णया रायत्थाणे पवत्तो
उल्लावो- 'किरित्थ नयरीए तिन्नि सुवासिणीओ अप्पडिरूवरूवाओ महासइवयं
परिवालयंतीओ चिट्ठंति. न ताओ वलदेव-पज्जुण्णलायन्नो वि को वि पुरिसो
अत्तणो समुहं नियच्छाविउं वोल्लाविउं हसाविउं वा तरइ' ति । ताहे हसिऊण
भणियं वामणणेण- 'भो ! एरिसा पंडिया तुब्भे संज्झभरायचंचलहिययासु
कामिणीसु एवंविहं सिंगारं ठावेह ।' अवि य-

अंधो नरिंदचित्तं, पाइयकवं च पाणियं महिला ।

तत्तो चिय जंति फुडं, जत्तो धुत्तेहिं निजंति ॥ २८९ ॥

तओ अन्नेण सास्यमिव भणियं—‘रे रे वामणग ! जइ परं तुमं हसावेसि ?’
तेण भणियं—‘अवस्सं हसावेमि, जइ महाराओ भणइ ।’ ताहे सकोउगेण भणियं
राइणा—‘एवं होउ ।’ संचल्लो वामणगो । तओ पढियं केणावि—

कत्तो मरुम्मि सलिलं, हे हरिण ! हयास ! मूढ ! मा वच्च ।

मायण्हियाहि नडिया, अन्ने वि मया मया एत्थ ॥ २९० ॥

तओ अकन्नसुयं काउण अणेगजणपरिवुडो गओ तमुज्जाणं । साहुणीओ
पणमिऊणमुवविट्ठो नाइदूरतरुच्छायाए । ताव भणिओ पुवसंकेइगेण—‘भो
वामणया ! कहेहि किं पि कहाणयं जाव रायकुले अवसरो होइ ।’ तेण भणियं—
‘कहाणयं कहेमि, उयाहु वुत्तंतं ?’, ‘को उण एएसिं विसेसो ?’, ‘पुवकालवुत्तं
कहाणयं, थेवदिवसवुत्तो वुत्तंतो जस्स पच्चया वि दीसंति ।’ तओ सवेहि
भणियं—‘अलं कहाणएण, सकोउयं वुत्तंतं किं पि कहेहि ।’ एयं च ताओ तिन्नि
वि जणीओ नाइदूरत्थाओ सुणमाणीओ चिट्ठंति—‘अहो ! पिययमाणुरुवा
वयणरिद्धिं’ त्ति ससिणेहमिव पलोयंति । अवि य—

अन्नभविए वि दइए, दिट्ठे वियसंति ज्ञत्ति नयणाई ।

मेहंतरिओ वि रवी, लक्खिज्जइ किं न उग्गमिओ ॥ २९१ ॥

वामणगेणावि पुत्तलियादंसणाइ कहिओ नियवुत्तंतो जाव उज्जाणे मोत्तूण
पउत्थो त्ति । तओ भणियं ‘अज्ज वि महंतो वुत्तंतो, कल्लं कहिस्सामि ।’
एत्थंतरे ‘जाणइ मम भत्तुणो वत्तं’ ति हरिसियाए ईसि हसिऊण भणियं
विमलमईए—‘भो महाणुभाव ! सुंदरं कहाणयं, मा रसविग्घा(घा)यं करेहि,
कहेहि ताव ।’ वामणगेण भणियं—‘निच्चंता तुमं, अम्हे अवसरे जइ न वच्चामो
तओ राया वित्तिं न देइ । किं तु जइ तुह कोउगं ता पुणरवि सुए आगंतूण
कहिस्सामि’ त्ति भणंतो उट्ठिओ वामणगो । पुणो दुइयदियहे समागओ
समुदपडणपज्जंतं कहिऊण थको । तहेव हसिऊण पुच्छिओ सिरिमईए तमेव
भणिऊण निग्गओ । तइयदिणे वि कहिओ अंगारवइमोक्खपज्जंतो । अंगारवईए
वि हसिऊण पुच्छिओ—‘संपयं सो कत्थं चिट्ठइ ?’ त्ति । वामणगेण भणियं—
‘परमेसरो खु सो, समीवत्थो वि नोवलब्भइ । मए वि एत्थियमेव निसामियं
तच्चरियं’ ति वोत्तूण गओ वामणगो रायसमीवं । ‘अहो विन्नाणं’ ति तुट्ठो राया
पूइओ वामणगो त्ति ।

— जिनदत्तस्य रतिसुन्दरीपाणिग्रहणम् । —

अह रायकरिवरेणं, आलाणं भंजिऊण पारद्धो ।

तियचउक(क)चचरेसुं, उवदवो सवनयरीए ॥ २९२ ॥

'खंभागरिसणनिवडंतहट्ट-देवउलखडहट्टप्पेत्यो ।
 हाहारवं समंता, करेइ पुरसुंदरीसत्थो ॥ २९३ ॥
 अह एइ कत्थ जामो, एस जमो अह व दाणवो कुट्ठो ।
 सुवन्ति समंतेणं, नर-नारीणं समुद्धावा ॥ २९४ ॥
 तं दट्टण विसण्णो, राया वज्जरइ अत्थि भो ! कोइ ।
 जो मयपरवसमिमं, करेइ वसवत्तिणं हत्थि ॥ २९५ ॥
 भणिण्ण किं व बहुणा, जो एयं सिंधुरं वसे कुणइ ।
 देमि फुडं तस्साहं, नियधूयं अद्धरज्जं च ॥ २९६ ॥
 जाहे न को वि जंपइ, वामणगो भणइ देहि आएसं ।
 दिन्नो त्ति गओ तुरियं, अब्भासं मत्तहत्थिस्स ॥ २९७ ॥
 तह करणदक्खयाए, तत्तो कीलाविओ करी तेण ।
 जह राया जणसहिओ, विणिक्खिउं दाउमारद्धो ॥ २९८ ॥
 ठाऊण नाइदूरे, पारद्धं मंजुलं तओ गीयं ।
 निदागओ व हत्थी, निचलदेहो ठिओ तेण ॥ २९९ ॥
 विञ्जुखे(क्खे)तेण तओ, आरुद्धो झ त्ति हत्थिणो खन्धं ।
 तुट्ठो भणइ जणो तो, वामणगो सुरवरो नृणं ॥ ३०० ॥
 आसीवायसयाइं, सुणमाणो संजमिनु तं खंमे ।
 रायसमीवं पत्तो, वामणगो पृइओ रत्ता ॥ ३०१ ॥

चित्तिर्यं च -

कत्थइ गुणा न रूवं, कत्थइ रूवं न चैव गुणनिवहो ।
 विरइंतएण विहिणा, विडंविं निययविन्नाणं ॥ ३०२ ॥
 ताव इवो वामणगो, तिहुयणविम्हावणं च विण्णाणं ।
 देमि नव त्ति य धूयं, नियभणियं को नवा कुणइ ॥ ३०३ ॥

जेण भणियं -

तं जंपंति सुपुरिसा, तं चिय पमुहे कुणंति पडिवत्ति ।
 रयणायरो व वेलं, कालेण वि जं न लंवन्ति ॥ ३०४ ॥
 अन्नं चेरिसचरिओ, सिद्धो चिय एस कोइ संभवइ ।

ठाऊण विविच्चम्मी, एयं चिय पुच्छिमो अहवा ॥ ३०५ ॥

एवं संपहारिण पुच्छिओ वामणगो । तेण वि 'अलंघणीयवयणो गुरु,
 अवसरो एस' त्ति कहिओ जहड्डिओ सवुत्तंतो । राइणा भणियं - 'वच्छ ! उवसंहर

एयं विडंबणं'ति । पडिबन्नमियरेण । तओ हकारियाओ भारियाओ । भणियाओ राइणा — “एस वामणगो एवं भणइ एयाओ मम भारियाओ हवति” तं किं सच्चमेयं ? ताहिं भणियं — ‘भत्ता संपुण्णसरीरो आसि, न एरिसो’ ति । तओ तेण ईसि हसिऊण उवसंहरियं वामणत्तं । पच्चभिन्नाओ अंगारवइ-सिरिमईहिं । तह वि पच्चयनिमित्तं अंगारवइसहिण्ण गंतूण आणियो णेण असोगसिरी पुहइ-सेहरो य । पुणो सवेसिं पुरओ नीणिया वण्णपरावत्तिणी गुलिया । तओ पच्च-भिन्नाओ सपरियणाए विमलमईए । भणियं च —

निडुरहियओ अच्चंतनिग्घिणो वयणमेत्तनेहिल्लो ।

बहुकूडकवडभरिओ, एसो सो पिययमो मज्झ ॥ ३०६ ॥

इमं पेच्छमाणो विम्भिओ सबलोगो । एत्थंतरे चंपाहिवेण दिण्णा रइसुन्दरी नियधूया । कयं विच्छड्डेण पाणिग्गहणं । ठाविओ अद्वरजे । पाउब्भूओ चंपा-उरीए महाणंदो ति । तओ पुहइसेहरं सट्ठाणे पराणिऊण चउहि भारियाहि सहिओ सुहेण अच्छिउं पयत्तो जिणयत्तो ति ।

— जिनदत्तस्य स्वस्थानं प्रति गमनम् । —

अण्णया य पेसिया छप्पन्नदविणक्कोडीसहिया चट्ठावगा जणणि-जणयाणं । आगएहि य सिट्ठं तेहिं जहा — तुज्झ विओए असरीराइं ताइं दुहं चिट्ठंति । तओ रायाणमणुन्नविय पत्थिओ वसंतउरं । कहं ?

आरूढो धवलगइंदकंधरं धुवमाणसियचमरो ।

धवलव्भविव्भमेणं, धरिणं पुंडरीणं ॥ ३०७ ॥

कयमंगलोवयारो, दाणं जम्मग्गिराण वियरंतो ।

जिणनाहचेइयाइं, पूइंतो रयणमालाहिं ॥ ३०८ ॥

पडुपडह-संख-काहल-भेरी-झल्लरि-मुइंग-ढक्काणं ।

आवूरिंतो विउलं, सदेण नहंगणाभोर्यं ॥ ३०९ ॥

संभासेंतो सयलं, पुरीजणं दाणवयणदिट्ठीहिं ।

अणुगम्मंतो रण्णा, नयरीओ निग्गओ वाहिं ॥ ३१० ॥

कह कह वि नियत्ताविय, रायाणं पउरमंतिपरियरियं ।

नरनाहनिउत्तेणं, सहिओ सामंतचक्केण ॥ ३११ ॥

नीसाहारविसज्जियतुरयक्खु(खु)रुच्छलियवहलरयनियरो ।

दरियकरित्तथघोडयसंदणकयवणवणारावो ॥ ३१२ ॥

अण्णोणसमुप्पेहियपत्तिसमुच्चलियगहिरसिक्कारो ।
 पासट्ठियदइयाणं, दंसंतो सेण्णचरियाइं ॥ ३१३ ॥
 कत्थइ वेगविसज्जियखलंतनिवडंतअस्सवारोहा ।
 हत्थं परिहत्थेहिं, अण्णयरंहिं धरिज्जंति ॥ ३१४ ॥
 कत्थइ करहारावं, सोऊण तसंति मुद्धमायंगा ।
 मायंगकरुखि(क्खि)त्ता, रहनिवहा कत्थइ पडंति ॥ ३१५ ॥
 एवं च वच्चमाणो, लंघितो विविहगाम-नगराइं ।
 पत्तो थेवदिणेहिं, नियनयरं जीवदेवसुओ ॥ ३१६ ॥
 वद्धाविओ य जणओ, तुरियं गंतूण केहि वि नरेहि ।
 परिओसियं च दाउं, पच्चोणीनिग्गओ सो वि ॥ ३१७ ॥
 पिउणो कयप्पणामो, पारद्धो पविसिउं पुग्गरम्मि ।
 नर-नारीनियराणं, संखोहं संजणेमाणो ॥ ३१८ ॥

कहं ?

धावइ का वि अरंजियनयणा, करगयघुसिणअमंडियवयणा ।
 का वि सकंकयमोकलवाली, अवरकरट्ठियकुंडलवाली ॥ ३१९ ॥
 उभयकरट्ठियहारमणोहर, धावइ अन्नक पीणपओहर ।
 का वि पहाविय चूडयहत्थी, अवर वि नेउरजुयलविहत्थी ॥ ३२० ॥

अवि य -

अह एइ एस पत्तो, एत्तो जौएहि देहि मै मग्गं ।
 इय जंपिरतरुणीहिं, रुद्धाईं भवणसिहराईं ॥ ३२१ ॥
 धण्णाण इमो दइओ, धन्नो जस्सेरिसाओ भज्जाओ ।
 पुरजुवइजुवाणाणं, सुवंति परोप्परुल्लावा ॥ ३२२ ॥

एवं नीसेसनायरजणस्स विम्हयाणंदपूरियाइं हिययाइं करेमाणो पविट्ठो
 विविहवंदणमालाउलं रुद्धमोत्तियावलीविरायमाणं नियमंदिरं । तओ चिरकालवि-
 रहविहुरहिययाए समुहमागंतूणमुवगूहिओ जणणीए । तओ वि अणवरयमलंत-
 वाहविंदुसंदोहेण जणणिहिययं निवविऊण निवडिओ चलणेसु, तयणुचरो(रा)
 वहुओ । लद्धा धण्णाउसाणि पविट्ठाणि अविंभतरं । ताव जिणयत्तेण सम्माणिओ
 सयणवग्गो - को वि पणामेणं, को वि वायाए, को वि दिट्ठीए, को वि दाणेणं
 ति । किं वहुणा ?

काऊण चायभोएहिं सुंदरं वित्थरेण वद्धणयं ।

रइया जिणभवणेसुं, विहिणा अट्ठाहिया महिमा ॥ ३२३ ॥

तत्तो तिवग्गिसारे, भोए भुजंतयाण सवेसिं ।
 वोलीणो बहुकालो, सुमिणे वि अदिडुदुक्खाणं ॥ ३२४ ॥
 जाया य तओ पुत्ता, ताण चउण्हं पि जणमणाणंदा ।
 तारुणपुण्णदेहा, कालेणं ते वि संजाया ॥ ३२५ ॥

— जिनदत्तस्य धर्मोपदेशश्रवणम् । —

अह अन्नया कयाई, विहरंतो आगओ तहिं नयरे ।
 निम्मलनाणचउक्को, सुहंकरो नाम आयरिओ ॥ ३२६ ॥

सो य केरिसो? मंदरो इव खमाधरो राया असोगाउलो य, सायरो इव
 सारतरंगो बहुभंगगंगालिंगिओ य, संकरो इव सवाणीसंगओ उत्तमविसाहिद्धिओ
 य, गोविंदो इव गोवालसेविओ विगयवाहणो य त्ति । अवि य —

हंसगई घणनाओ, वम्महरूवो समुद्गंभीरो ।
 ससि-सुर-सोम-तेओ, सुरगुरुबुद्धी य सो भयवं ॥ ३२७ ॥

तस्स य वंदणचडियाए निग्गओ सबसामग्गीए जिणयत्तो । वंदिऊणं य
 विहाणेण, सग्गा-ऽपवग्गपावणप्पवणेण धम्मलाभेण आणंदिओ निविट्ठो नाइ-
 दूरे । तओ सजलजलयगंभीरभारतीए पारद्धा भगवया धम्मदेसणा । अवि य —

जर-मरण-रोगतविए, संजोय-विओयदुक्खपडिहच्छे ।
 संसारे जीवाणं, एक्को नरवर! हिओ धम्मो ॥ ३२८ ॥
 धम्मेण धणसमिद्धी, संजुत्ता होइ चाय-भोएहि ।
 आरोग्गसुहसमेयं, धम्मेण य आउयं दीहं ॥ ३२९ ॥
 धम्मेण रायरिद्धी, धम्मेण य सग्ग-मोक्खसंपत्ती ।
 किं बहुणा धम्मेणं, लब्भइ हियइच्छियं सवं ॥ ३३० ॥
 पंचमहव्वयमूलो, धम्मो कहिओ तिलोयनाहेण ।
 अहवा चउप्पयारो, नायवो दाण-सीलाई ॥ ३३१ ॥
 दाणं गिहत्थधम्मे, मूलं सीलं च साहुधम्मम्मि ।
 मूलपरिचालणाए, जत्तो सेसेसु कायवो ॥ ३३२ ॥
 दाणेण होंति भोया, सीलेण य होइ वंधवोच्छेओ ।
 तव-भावणाहि झिज्जइ, बहुजम्मसमजियं कम्मं ॥ ३३३ ॥
 इयमाइवित्थरेणं, कहिए धम्मस्स पवरमाहप्पे ।
 लद्धावसरो पुच्छइ, जिणयत्तो मुणिवरं नमिउं ॥ ३३४ ॥
 भयवं! केण कएणं, पत्ता एयारिसी मए रिद्धी ।
 चत्तारि भारियाओ, थेवं थेवं च तह दुक्खं ॥ ३३५ ॥

अक्खाओ पुव्वमवो, गुरुणा दाणं च जह पुरा दिन्नं ।
 जेणऽह संकाविरई, निवंधणं अंतरायस्स ॥ ३३६ ॥
 उववूहिओ पहेणयहत्थाहिं तह य चउहिं कन्नाहिं ।
 अणुमइफलेण ताओ, जायाओ' तुज्ज जायाओ ॥ ३३७ ॥
 एयं सुणमाणाइं, पंच वि जाईसराणि जायाणि ।
 संजायपच्चयाइं, तह त्ति वंदंति सुणिनाहं ॥ ३३८ ॥
 सुणिऊण इमं सव्वं, संपत्तो विम्हयं नयरलोगो ।
 जंपइ अहो महंतं, माहप्पं दाणधम्मम्म्य ॥ ३३९ ॥
 जिणयत्तो वि विचिंतइ, नृणं अइमूढमाणसो अहयं ।
 जइ दिट्ठपच्चओ वि हु, धम्मम्मि न उज्जमं काहं ॥ ३४० ॥
 अहया किं वट्ठुएणं, अणवज्जं लेमि अज्ज पव्वज्जं ।
 अन्नह जरजज्जरिओ, होहं गोयम्म आवासो ॥ ३४१ ॥

एवं संपहारिऊण पणमिओ णेण भगवं । भणियं च—

भयवं ! संसारसरं, संगुत्तो विमयविममपंकम्मि ।
 होज्ज निहणं गओ हं, जइ तुह पाए न पेच्छंतो ॥ ३४२ ॥
 ता एस जणणि-जणए, अणु जाणाविय करेमि साहल्लं ।
 तुह पयमूले मणुयत्तणस्म वरधम्मगहणेण ॥ ३४३ ॥
 तत्तो देवाणुपिया !, अहामुहं मा करेहि पडिवंधं ।
 इय गुरुणा संलत्ते, वंदिय नयरं अणुपविट्ठो ॥ ३४४ ॥
 चलणेमु निवडिऊणं, भणियाइं तेण जणणि-जणयाइं ।
 अणुजाणह लेमि वयं, सुहंकरगुरुस्स पयमूले ॥ ३४५ ॥
 सोऊण अमुयपुवं, दुम्मियहियएहिं तेहिं पडिभणियं ।
 मा लवसु पुत्त ! एयं, दुहावहं अम्ह हिययस्स ॥ ३४६ ॥
 अंधलयजट्टिकप्पो, एक्को चिय पुत्त ! अम्ह संजाओ ।
 ता परिवालसु सुंदर !, जावम्हे जीविमो ताव ॥ ३४७ ॥

जिणयत्तेण भणियं—

सोऊण नरयवासे, विसयविवागुम्मवाइं दुक्खाइं ।
 न तरामि ताय ! ठाउं, खणं पि खुत्तो विसयपंके ॥ ३४८ ॥
 दुक्खाइं दुरंताइं, असंखसंखामु तिरियजोणीसु ।
 पेच्छंतयस्म तायय !, संसारे मे थिई नत्थि ॥ ३४९ ॥

सइरोग-सोगपउरे, संपत्ति-विवत्तिहुंतपरियत्ते ।
 माणुसभवम्मि तायय !, को जाणंतो रइं कुणइ ॥ ३५० ॥
 साहीणो अपवग्गो, सग्गो वा जिणवरिंददिक्खाए ।
 गिहवासपासवद्धो, तरामि न हु अच्छिउं तम्हा ॥ ३५१ ॥
 जे जे पेच्छसि जीवे, ते पुत्ता तुज्झ णंतसो जाया ।
 न य तेहि तुज्झ तायय !, साहारो संपयं को वि ॥ ३५२ ॥
 सबो सबस्स पिया, सबो सबस्स बंधवो आसि ।
 सबो वि मित्त-सत्तू, संसारेऽणोरपारम्मि ॥ ३५३ ॥

पुणो अम्ब-ताएहि भणियं -

अइदुकरं खु पुत्तय !, सामन्नं होइ सुणसु खणमेकं ।
 केसुप्पाडो^१ भिक्खा, अन्हाणऽणुवाहणत्तं च ॥ ३५४ ॥
 भूमीसेज्जा मलिणं, वरत्तणं तह परीसहा विविहा ।
 अइसुकुमालो सुंदर !, खणं पि सोढुं न पारिहिसि ॥ ३५५ ॥
 जिणयत्तेण पवुत्तं, अम्मो ! अच्चंतदुकरं तस्स ।
 जो नरयवेयणाओ, तिरिक्खदुक्खं व नो मुणइ ॥ ३५६ ॥
 जह गुरुवाहिविणडिओ, किरियं अइदुकरं सुहावेइ ।
 संमारदुक्खतविओ, तह पव्वजं सुहावेइ ॥ ३५७ ॥

— जिनदत्तस्य दीक्षाग्रहणपूर्वकं स्वर्गमनम् । —

इय लद्धनिच्छएहिं, मायामित्तेहिं सो अणुन्नाओ ।
 दाऊण महादाणं, काउं महिमं जिणगिहेसु ॥ ३५८ ॥
 सुपसत्थम्मि मुहुत्ते, तणए जणयस्स ओगणित्ता णं ।
 भज्जामित्तेहिं समं, पव्वइओ गुरुसमीवम्मि ॥ ३५९ ॥

तओ - पढियं विचित्तसुत्तं, चिन्नं छट्ठऽट्ठमाइ तवमुग्गं ।
 विविहाहि भावणाहिं, अहोनिंसा भाविओ अप्पा ॥ ३६० ॥
 अणवज्जं पव्वज्जं, सुइरं परिवालिऊण जिणभणियं ।
 संलेहणाकमेणं, कालं काउं समाहीए ॥ ३६१ ॥
 उववन्नो कयपुन्नो, अच्छरगविसंकुले विसालम्मि ।
 सुरलोयतिलयभूए, महाविमाणम्मि सुहकलिय ॥ ३६२ ॥

वसिऊण सुही तहियं, चुओ समाणो महाविदेहम्मि ।
लद्धूण कुले जम्मं, कयधम्मो पाविही सिद्धिं ॥ ३६३ ॥

ॐ

जिणयत्तचरियमेयं, नियमइविहवेण तुम्ह चजरियं ।
संखेव-वित्थरेणं, जह कहियं पुवसूरीहिं ॥ ३६४ ॥
पुविछया विसेसो, दीसइ जो एत्थ कत्थई कोइ ।
तस्सइओ चिय भाओ, पयासिओ वित्थरेणेत्थ ॥ ३६५ ॥
अहवा मइदोवह्ला, ऊण-ऽहियं किं पि जं मए भणियं ।
खमियवं विउसेहिं, सोहेयवं च निउणेहिं ॥ ३६६ ॥

ॐ

आसी असेसमेइणिअस्संतभमंतक्कित्तिपव्वमारो ।
सिरिनेमिचंदसूरी, पाडिच्छयगच्छकप्पदुमो ॥ ३६७ ॥
चंदो व अमयमुत्ती, सूरो इव सत्तपीइसंपन्नो ।
सिंधु व विविहरयणोवसोहिओ नीरसाहेओ य ॥ ३६८ ॥
जो सो उत्तमगुणरयणविउलनिदोसकोसभूएहि ।
सिरिसव्वदेवसूरीहि ठाविओ उत्तमपयम्मि ॥ ३६९ ॥
तस्स विणेएण इमं, बहुभववित्रोहकरणतिसिएण ।
सुमइगणिणा विरइयं, जिणयत्तमहारिसीचरियं ॥ ३७० ॥
जाव जिणवीरतित्थं, वित्थरउ इमं पि ताव भरहम्मि ।
उप्पायउ सुयणाणं, आणंदं वीरवयणं व ॥ ३७१ ॥
कहिऊण इमं चरियं, पुन्नं जमुवज्जियं मए किं पि ।
लहु पुन्न-पाचमुक्का, सोयारगणा तओ हुंतु ॥ ३७२ ॥ छ ॥

॥ जिनदत्ताख्यानकं समाप्तम् ॥

॥ ग्रंथाग्रं ॥ ७५० ॥ छ ॥ संगलं भवतु पाठकस्य ॥ छ ॥

संवत् १२४६ वर्षे श्रावणवदि ६ गुरावद्येह श्रीमदणहिलपाठके श्रावकरांव-
देवेन निजपितृव्यः (व्य) श्रेयर्थ श्रीमदरिष्टनेमिचरितं जिनदत्तकथासमं
लिखापितं पुस्तकं ॥ छ ॥

अथ द्वितीयं जिनदत्ताख्यानम् ।

नमिरुण[जिण]चलणजुयलं असुरसुरखयरवंदियचलण ।
 सुरइंदरइयपूयं मिच्छत्तविणासणं पवरं ॥ १ ॥
 तह गणहरआयरिए उवझाए साहुणो नमंसित्ता ।
 वोच्छं दाणस्स फलं पुट्ठायरिएहि [जं भणियं] ॥ २ ॥
 [.....] न्नो अडविं व दरिं गुहं समुदं वा ।
 नंदति तहिं तहिं सो जिणदत्तो जह य कयपुत्तो ॥ ३ ॥

— जिनदत्तस्य पूर्वभवकथाया वर्णनम् । —

तत्थ को सो जिणदत्तो ? —

अत्थि अवंतिणाम-जणवओ धणधन्नसमाउलो निच्चपमुइयजणो । तत्थ उज्जेणी
 नाम न[यरी ।ना]म राया । पउमसिरी नाम महादेवी । ताई
 विसयसुहमणुहवमाणाईं रज्जधुरं च अणुपालंताईं चिट्ठंति ।

इओ य पउमपुरं नाम पट्ठणं । तत्थ सिवधणो नाम वणिओ । जसमती
 नाम भारिया । [सिवदेवो नाम पुत्तो] ।

इओ य अन्नया कालन्तरेण महतीए सिरवेयणाए मओ सिवधणो । निवत्ति-
 याईं मयकिच्चाईं । ताव य सुहकम्मक्खणं असुहकम्मोदणं, चंचलत्तणओ य
 लच्छीण, गयं असेसं दवं खयं । [.....] ताह वासाण पुरओ सकए
 पेसत्तणं काउं ।

तथा च — पुरिसेसु कलावियक्खणेसु संदेहपोच्छणिज्जेसु ।

पवसंतेसु मएसु य ते देसा सुन्नया होंति ॥ १

पुत्तेहिं होइ अत्थो अम्हं पु [ण] ।]

[....] ट्ठूण विहवकिरणे रवि व सो चेव अत्थमिओ ॥ २

अणुहरइ विओओ रोरवस्स तह संगमो वि सग्गस्स ।

एकेणं चिय सुयणेण सगू(ग्ग)णरया समप्पंति ॥ ३

मा सो सुहाईं पावउ निच्चं दुक्खाण भायणं होउ । [प. १. २]

काऊण मेलयं वल्लहाण विरहो कओ जेण ॥ ४

गयक्कणचला लच्छी मुणालदलतंतुपेलवं जीयं ।

चित्तेह चित्तियं दप्पणछायं समं पिम्मं ॥

५

तओ जसवईए चित्तियं-तेण विणा न तीरेए पाणधारणं काउं ।
चित्तेइ [य]-

जाव [उ] अभग्गमाणं जीविज्जति ताव जीवियं सहलं ।

परिहवपरिमलियपयाव[ग]स्स भण किं व जीवेणं ॥

६

उज्झंति निययजीयं तिणं व माणंसिणो न उण माणं ।

लब्भति पुणो व(वि) जीयं माणं पुण मइलियं कत्तो ? ॥

७

अन्नं च-भत्ता महिलाण गती भत्ता सयणं च जीवियं भत्ता ।

भत्तारविरहियाओ वसणसहस्साइ पावंति ॥

८

छणु परियणु वद्धावणउं जं जं कज्जु पहाणु ।

कंतिं विणु असुहावणउं दीसइ नारि मसाणु ॥

९

ता गच्छामो उज्जेणिं ति । तत्थ गयाण दो वि भविस्संति इहलोगो
परलोगो य । जओ भणियं-

धम्मत्थकामरहिया जे दियहा निद्धणाण वोलेति ।

जदि ते वि गणेइ विही, गणेउ न हु एरिसं जुत्तं ॥

१०

तओ तं दिक्करगं गहाय गया उज्जेणिं । ठिया एगं वाणियगं समासाइऊण ।
लाइओ दिक्करगो वच्छवालत्तणए(त्ते?)ण । सा वि तस्स गेहे कम्मं
कुणमाणी चिट्ठति ।

इओ य वच्छगएणं वाहिं सिंवदेवेणं मणनिहियल्लोयणो पलंबवाहू उद्धट्ठा-
णट्ठिओ तवसुसियदेहो किं पि ज्ञाणं ज्ञायमाणो दिट्ठो महातवस्सी । तं
पेच्छिऊण सुहकम्मोदएणं जाव [प. २. १] अहो महातवस्सी एस ।

उक्तं च-तणसंथारनिवन्नो वि मुणिवरो भट्टराग-मय-मोहो ।

जं पावइ मुत्तिसुहं कत्तो तं चक्कवट्ठी वि ॥

११

वीतरागः सुखं शेते पतितः कण्टकेष्वपि ।

रागी न लभते निद्रां पट्टतूलीष्वपि स्थितः ॥

१२

तओ चित्तिऊण वंदिओ सविणएण, पमज्जिया से चोलियाखप्पडएण
नियचलणया । थिओ थेवं वेलं । एवं दिणे दिणे वंदति, पज्जुवासेइ, चित्तेइ
इमं-महापुन्रवंतो एस । अवि य-

अक्खंडियवयनियमा गुत्ता गुत्तिदिया जियकसाया ।

सज्झायझाणनिरया निच्चंसुत्तिमुणिवरा होंति ॥

१३

ता एसो कस्स वि महापुन्रवंतस्सेव गेहे पारणयं करेइ । को एत्थ महाकल्ला-
णभायणो अत्थि ? तो सो वि वंदणीओ भविस्सइ । जेण -

ऊसरि वावइ जो अवुहु कउ वि जु वि पावेइ ।

हारइ सो धणु अप्पणउं जो निस्सीलहं देइ ॥

१४

रिसयह विसयविरत्ताहं वयधारहं नियमेण ।

दाणु सुपत्तेहि देहु जणा बहुगुण लब्भइ जेण ॥

१५

तओ वंदिउं गओ वच्छवालो सगिहं । तम्मि य दियहे माहपुन्निमाए
भामेइ लोगो पहेणयाइं वम्भणाणं सोतासिणीणं च । आणिया य बहुएहिं
जसवतीए सोयासिणीहिं मंडया । पेसियो महाकाओ सामिणा मंडओ ।

इओ य तम्मि चैव दिवसे तस्स महाणुभावस्स रिसिणो पारणगदिवसो
जाओ । तओ आगमविहाणेण पविट्ठो नयरिं । जाव [प० २.२] पइट्ठो अञ्चुप्प-
नयाए विसुद्धकम(म्म)सुहपायववीयभूओ वणियकुमारस्स जसमईए घरम्मि ।
दिट्ठो य पप्फुल्लोयणेण सिवदेवेण ।

अन्नं च-जेण न किंचि वि कज्जं तस्स वि घरमागयस्स जे सुयणा ।

निउणं पहरिसवयणा नियसीसं आसणं देंति ॥

१६

पत्ते पि य पाहुणए किं काही दुग्गओ तुरंतो वि ।

अन्धो मलिएहिं वि लोयणेहिं अन्धो च्चिय वराओ ॥

१७

उप्पाइळण सुयणं सामन्नधणं हयास ! रे देव ! ।

इच्छा विउला तुच्छा य संपया कीस निम्मविया ॥

१८

अहो मे भागधेज्जाणं अन्ना मे सुहपरिणई ! अहो मे मणुयजम्मस्स सफलया !
अहो मे एस महालाभस्स संपायणत्थं खीणो अत्थो ! ता किं बहुणा ? पत्तं जं
पावियवं । अवि य -

एयाइं ताइं चिरचिन्तियाइं तिन्नि वि क्रमेण पत्ताइं ।

साहुस्स समागमणं संतं च मणप्पसाओ य ॥

१९

काले थेवं दिज्जउ माऽकाले बहं (बहुययं) पि देज्जाहि ।

न हु एगदिवसवुट्ठोदएण निप्पज्जए सस्सं ॥

२०

काले उवणिज्जंती थेवा वि महोसही जियावेति ।

अमयरसमीसिएण वि मयस्स किं लावयरसेण ॥

२१

दाणोवभोगपरिवज्जिएण दवेण किं त्थ किवणस्स ।

लद्धेण वि नत्थि गुणो पक्कविट्ठेण कायस्स ॥

२२

ता पुन्रवंतो हं जेण मम [प० ३. १] गेहे अज्ज भूमी महातवस्सरिसिचलणेहिं अकंता । जाणामि अज्जेव दाणं विभवो, ता पडिलाभेमि सविभवेणं ।

जेण—अणवरयं पि व(उ) दंतो को वि नरो होति विविहरिद्विल्लो ।

निचं चिय संचंतो कोइ सया दुक्खिओ चैव ॥ २३

दाणस्स नत्थि नासो आहम्मिय(एँ) हम्मिए य दिन्नस्स ।

आहम्मिए अहम्मं धम्मं पुण धम्मिए होइ ॥ २४

तओ हरिसेणाजरिजमाणहियएण उवाइयं कूरस्स मल्लयं । दिन्नं तस्सऽद्धं । मा जणणी अंवाडिस्सइ त्ति तओ न दिन्नं सवं । तओ उवाइयं पायसस्स मल्लयं, दिन्नं तस्स वि अद्धं । दिन्ना सकरापगव्भा पुणो दो मंडया । एत्थंतरम्मि समागया सवरसपुन्ना थाली । तओ चिंतियं—अहो मे धन्नया ! । भणिओ य जणणीए—‘वच्छ ! वच्छ ! एयं पि देह एयस्स महाणुभावतवस्सिणो ।’

भणियं च—अणुदियहं दिन्तस्स वि झिजंति न सायरस्स^१ रयणाइं ।

पुन्रक्खएण खिज्जइ धणरिद्धी न उण चाएण ॥ २५

तओ पवहुमाणसुहमाणसेण ढोइया रिसिणो । भणियं च रिसिणा—‘धम्म-सील ! संपुज्जति मम एएण ।’ तह वि य निवडिउं चलणेसु गहाविओ कवलमेत्तं ति । तओ वंदिओ विणएण । तत्थ य पहेणयं वेत्तूण आगयाहिं दिट्ठो चउहिं कुमारियाहिं । ताहिं अभिनंदिओ सिवदेवो । भणिओ य—‘वयंस ! [प० ३. २] पुन्रवंतो तुमं, जेण तए एस रिसी पडिलाभिओ ।’ पढियं च ताहिं—

जिणचलण[कमल]सेवारएहिं गुरु-साहुभत्तिजुत्तेहिं ।

पाविज्जहिं पुरिसेहिं वालय ! विउलं महारज्जं ॥ २६

जे पूयंति कयत्था साहुजणं नियविठत्तद्वेणं ।

ताण सुलद्धी जम्मो सफला ताणं च धणरिद्धी ॥ २७

ते हांति सुराहिवई सुइरं भुंजंति तत्थ सोक्खाइं ।

तत्तो चुया समाणा पुणरवि पूयारिहा हांति ॥ २८

चोइसरयणाहिवई नाहो मणुयाण सुरसहस्साणं ।

दाणेण होइ चक्की सामी छक्खंडभरहस्स ॥ २९

वररूय-सत्त-संपय-गुणवया दरियसत्तुनिट्ठवणा ।

वलदेव-वासुदेवा वि भवन्ति सुपत्तदाणेणं^३ ॥ ३०

१ ‘वि न झिजंति सायरस्स’ प्रती । २ ‘तत्तो य चुया’ प्रती । ३ ‘देवा भवन्ति सुपत्त-दिक्खदाणेणं’ इति प्रती ।

एतथंतरम्मि निग्गओ साहू । ताओ य सुइरं बहुमन्निऊण गया सभवणेसु ।
दारगो वि जिमिओ । तं चेव भावेमाणो ठिओ कं पि वेलं । जाव नियया-
उयक्खएण मओ केण वि कालन्तरेण ।

— जिनदत्तस्य जन्म-परिणयनादिकथाया वर्णना । —

इओ य वसन्तपुरे नयरे जीवदेवइव्वस्स जीवजसाए भारियाए महाओवाइ-
यसयाइं पयच्छमाणाणं उववन्नो कुञ्चिसि पुत्तत्ताए त्ति । जाओ य नवण्हं
मासाणं साइरेगाणं । जाओ महालक्खणधरो । कयं से नामं जिणदत्तो त्ति ।

तओ वड्डुए देहोवचएण कलाक [५० ४.१] लावेण य । जाव गहिया
वाहत्तरिकलाओ । न य इच्छइ परिणेउं । तओ सिणेहेण साया-वित्तेहिं
छटो दुल्ललियगोट्ठीए । तओ आराम-काणणुज्जाण[.....]पाविओ वेसाण घरेसुं
च आयय[णेषु]दीहियासु य तित्थेसु महापहपत्तेसु आढत्ता हिंडावेउं
पेच्छणयसयाइं पेच्छमाणा गन्धव्वगीयवाइयसिंगारवे(वि ?)यारपरियरिया,
जाव देवउलपट्टेणं अउव्वदंसणीयं सर्वगावयवसुंदरं पुराणनिकुट्टियं दिट्ठं
जुवइरुवं । तं च केरिसं ? —

भेत्तूण मयणदेहं मसिणं सुसुसूरिऊण अमएण ।

चित्तकलाकुसलेणं लिहिया नूणं पयावइणा ॥

३१

निरुनि(वि)या य सुचिरं जिणदत्तेण । अवि य —

ससिणेहवियसिरिसरायमुहो (?) पसंतदिट्ठीए ।

पियइ व कयंजलिउडो आसायंतो तयं रुवं ॥

३२

किं मे इमिणा निरत्थएणं जम्मेणं समसुहसुहियं समदुक्खदुक्खियं सम-
सणेहसव्भावं एक्कं पि माणुसं जस्स नत्थि । सो किं न मरइ ? त्ति । ता जइ
एरिसरुवं रइ व सुंदरं न पावेमि ता किं निरत्थएणं इमिणा जम्मेण मे कज्जं ?

भणियं च — धम्म-उत्थ-काम-मोक्खाण जस्स एक्कं पि नत्थि जियलोए ।

किं तेण जीविएणं किं तेण व नन्दपुरिसेणं ॥ [५० ४.२] ३३

..... तिन्नि वि एयाइं तरुणजोग्गाइं ।

निरइसयाइं ताइं च जस्स सो उत्तमो इहइं ॥

३४

ता जइदि कामसेवणं कीरति तो एरिसरूवातिसयकलिएणं तह कीरति वो....

..... न चेच्छया ।

मानुष्यं दुर्लभं प्राप्य न भुक्तं न विशोपितम् ॥

३५

एवं चित्तेमाणो नियत्तिओ गेहं । गहिओ मयणावत्थाहिं ।

पढमं महुरासायं पच्छा हिययं रसेण वा[सेइ] ।

[मारेइ विसं विणु ओसहे] ण पेम्मं परायत्तं ॥

३६

वरि मरणं मा विरहो विरहो दूमेइ अंगमंगाई ।

एकं चिय वरि मरणं जेण समप्पंति दुक्खवाइं ॥

३७

एवं चित्तेमाणो पडिओ पल्लंके । आढत्तो म..... ।

हारो चंदणपंकुजलो वि जलदो य सीयलो वाऊ ।

विरहग्गितावियस्म य अहिययरं कुणाति सो दाहं ॥

३८

गंधवं कच्चसुहं नेच्छइ से महुरयं पि सोउं जे ।

कामरइराग..... ॥

३९

..... ।

विसयविमोहियचित्तो मन्नइ सुन्नं व अप्पाणं ॥

४०

गविट्ठो जीवदेवसेट्ठिणा । दिट्ठो पल्लंके ठिओ । पुच्छिओ य—‘वच्छ ! किं वाहए ?’ तेण भणियं—‘न किंचि ।’ चित्तियं सेट्ठिणा—.....[प० प. १]

..... ।

विरहवियारा सुकुलुग्गयाण हियए समप्पंति ॥

४१

तओ पुच्छिया वयंसया । कहिओ जहोवलट्ठो वुत्तंतो । सेट्ठिणा चिन्तियं—

ता लज्जा ता माणो ताव..... ।

.....सहिओ, पेम्मपिसाओ न लंवेइ ॥

४२

तओ भणिया वयंसया—‘संवासेह कुमारं, करेउ आवस्सयाइ(यं) संपाडेमि से-हिययं(य)समीहियं । गओ य जीवदेवो.....

.....रिसिओ चित्तएणं—‘भो ! मुंदररूवे अणुराओ कुमारस्स, ता जइ कह वि एव(य)रूवधारिणी माणुसी कुमारी हवेज्जा ता संपाडेमि मा, जइ वि रायकन्नग ति । ता तं.....

यस्स गेहे कयोवयारेण गहियासणेण य भणियं सेट्ठिणा—‘सोहणं निवत्तियं आययणं तुव्वेहिं, ता अम्हाण वि जाया तारिसाययणकारवण.....

.....रूवं तं पुण न जाइ(रि)सयं पयावइणा निम्मविउं(यं) ति । सिप्पिएण भणियं—‘भो ! पयावइनिम्मियं चेव, अम्हाणं पुण हत्थ-लक्खणं’ति । सिट्ठिणा भणियं.....[प० प. २]

सिप्पिएण—‘मया चंपागएण विमलसेट्ठिधूया कन्नगा दिट्ठा । तीए रूवसंपयाए भो सेट्ठि ! न मया सहस्संसो रूवस्स संपाडिउं सक्किओ ।’ तओ आणंदिओ सेट्ठी । पुच्छिओ य(अ)सेसवुत्तंतं । दाऊण पारिओसियं चित्तगरस्स गओ सभवणं सेट्ठी । चिन्तियं च—

तूरंतेसु न सका अत्थो विज्जा य रायलच्छी य ।

हियइच्छिया य भज्जा सत्तूण य विप्पियं काउं ॥ ४३

कहिओ बुत्तंतो से भारियाए । तओ हरिसाऊरियहियएहिं दोहि मिलिऊण
लिहावियं जिणदत्तपडिच्छंदयं गहाय पेसिया वरया । पत्ता य तहिं । दंसिओ
विमलसेट्टिस्स लेहो पडिच्छंदओ य । दिट्ठो य आसन्नट्टियाए कनयाए
जिणदत्तपडिच्छंदओ । निरुविओ य सविसेसं । तओ गहिया मयणाए
(णेण) । अवि य —

जाईसराइँ मन्ने इमाइँ नयणाइँ लोयमज्झम्मि ।

जं पढमदंसणे च्चिय मुणंति सत्तुं व मित्तं वा ॥ ४४

जइ वि न हसति न जंपति निहुयं झाएइ निययहिययम्मि ।

मयणाउरस्स दिट्ठी लक्खिज्जइ लक्खमज्झम्मि ॥ ४५

पेच्छइ अलद्धलक्खं दीहं नीससइ सुन्नयं हसइ ।

जंपइ य अपुवत्थं तह हियए संठियं किं पि ॥ ४६

पठियं से सक्खियाए —

लग्गो सि कोत्ति गहो ऊससियंग त्ति किं न लक्खेहि । [प० ६.१]

मा विलवि(व)उ अणिवन्धं वेज्जघरे निज्जउ वराइँ ॥ ४७

निरुविऊण य सेट्ठिणा रूवाइसयं, रूवाओ कलाइसओ चैव, पडिच्छिओ
रूवातिसएण ।

जत्थाकिई(इ) तत्थ गुणा जत्थ गुणा तत्थ संपया वसति ।

संपयसहिया पुरिसा कं सोक्खं जं न पावन्ति ? ॥ ४८

तओ दिन्ना हियएण तस्स । लद्धो कुमारीए अहिप्पाओ । वरिया य तेहिं ।
दिन्ना य सबहुमाणं तस्स । गया वरया । वद्धाविओ य जणओ । कइवयदियहेहिं
आणिओ जिणयत्तो । परिणिया य पसत्थे तिहिकरणजोए । कहाणयविसेसेण
नि(नी)या य सगिहं महाविभूईए जिणदत्तेण । अच्छइ तीए सह विसयसुह-
मणुहवंतो । ता

उच्छूगामे वासो सैयं वत्थं सगोरसा साली ।

इट्ठा य जस्स भज्जा पिययम ! किं तस्स रज्जेण ? ॥ ४९

— जिनदत्तस्य द्यूतप्रसक्तिवर्णनम् । —

अन्नया य मणार्गं जाया सिरवेयणा जिणदत्तस्स । तओ आढत्तो कीलावि-
णोओ । जाया य तत्थेव रती । तओ आढत्तो जूएणं खेछिउं, जाव जायं
वसणं । आढत्तो खेछिउं अणवरयं ति, जाव हारिओ सत्तकोडीओ । मग्गिओ

भंडारिओ । तओ भंडारिएण चितियं—वहुयं दविणं हारियं ति, ता कयाइ अंवाडेसइ सामी, ता पुच्छामि ताव । तओ विक्खेवं किं पि काउं निसिद्धा जायगा । तओ सयसेव [प० ६. २] मग्गिओ विमलमईए भंडारिओ । जावऽत्थ कड्डियाओ तिन्नि कोडीओ । तओ तेण चितियं—वहुयं कड्डियं दवं ति, न याणामो किं पि भणिस्सइ सामी । ता किं पि व(वि)क्खेवं काऊण पुच्छामि । तओ किं पि भणिउं निसिद्धो ताव । तओ जिणदत्तेण चितियं—

कालेण जमिह दिज्जति जं च न दिज्जइ य मग्गमाणस्स ।

दुक्खेण जं च दिज्जति तं बहुसरिसं अदिन्नस्स ॥

५०

भणिउं जाण न दिज्जइ बहुयं भणिऊण दिज्जए थोयं ।

कालो जत्थ गमिज्जइ ते तिन्नि विसज्जिया लोए ॥

५१

ता भो ! पेच्छ, एत्तिएणेव कड्डिएणं धणेणं धरिज्जति मम धणं ति ।

इच्छा जं पडिवन्नं सुहयं थेवं पि प(व)हुत्तु ।

माणह भंमिं जइ पुहति, तो वि न लेयण जुत्त ॥

५२

गिरिवरमन्दरैसरिसो ताव नरो होइ जीवलोयम्मि ।

परिभवसंचकारं देहि त्ति न जंपए जाव ॥

५३

ता किं इमिणा गुरुपरंपरागएणं पराहीणेणं अहिमाणखयकारेणं अत्थेणं ? ति । ता कुलहरं पराणिऊण विमलमई, ता गच्छामि कहिं पि दविणोवज्जएणं ति । तथा च—

यस्यार्थास्तस्य मित्राणि यस्यार्थास्तस्य बान्धवाः ।

यस्यार्थाः स पुमान् लोके यस्यार्थाः स च पण्डितः ॥

५४

तओ चितियं जिणयत्तेण—

जलहिविसंधडिएण वि निवसिज्जति हरसरिम्मि [प० ७. १] चंदेण ।

जत्थ गया तत्थ गया गुणिणो सीसेण वुज्जंति ॥

५५

तओ उवसंधरियं जु(जू)यं । अच्छए विमणसो । कहियं च भंडारिएण सामी-सामिणीणं । तेहिं भणियं—‘असोहणं कयं जं निवारियं, संपयं जहामग्गियं देज्जह’ त्ति । चिन्तियं च सेट्ठिणा—

मइलिज्जइ जेण कुलं जेण जसो जेण विहडइ पयावो ।

न समायरंति कज्जं तं वीरा मरणसमए वि ॥

५६

हकारिऊण भणिओ जिणयत्तो सेट्ठिणा—‘वच्छ ! किं इमिणा सिट्ठजणगर-हिएण जूयवसणेणं ? ति. ता इमिणा दवेणं करावेह जिणाययणाइं, जिणपडि-

माओ, ताणं च पूयाओ, देह दीणानाहाण महादाणं । किं इमेण जूएणं ?
ति । जिणयत्तेण भणियं—‘न पुणो रमिस्सामि ।’

— जिनदत्तस्य विमलमत्या सह श्वसुरगृहे गमनम् । —

दिट्ठो विमणसो विमलमईए वि परिमुक्कनिययवावारो । तओ नायं तीए
गहिओ रोहिमाए एसो महाणुभावो । न सहंति माणिणो माणभंगं । पद्धियं
च ताए—

अवि मरति धुरालग्गो संचुन्नियसंधिवन्धणो धवलो ।

न य पामरस्स वि रहे आरासंवट्ठणं सहति ॥

५७

अवि उट्ठं चिय फुट्ठंति माणिणो न य सहंति अवमाणं ।

अत्थवणम्मि य रविणो किरणा उट्ठं चिय फुरंति ॥

५८

थेवं पि माणमलणं न य विसहति माणिओ मरंतो वि ।

अत्थं पियं [प० ७. २] सएसं सुसामियं झ च्चि छड्डेइ ॥

५९

तहा वि णियनयरगमणवक्खेवेण वीसारेमि एयस्स सोयं । तओ भणिया
निययमहंतया—‘विसज्जावेह अज्जउत्तसहियं मम’ ति । तेहिं भणियं—‘एवं’
ति । तओ विसज्जावियाइं दो वि सेट्ठिणा समालोचिऊण वड्ढयरं । महाविभूईए
नियपुरिसे सहाए दाऊण पेसियाइं दो वि जणाइं । जिनदत्तेण चिन्तियं—सोहणं
जायं अणुकूलं । तओ गयाइं जाव य कहाणयविसेसेण पत्ताइं चंपानयरिआस-
न्नमणोहरुज्जाणं । तओ भणिया नियपुरिसा जिणयत्तेण—‘भो भो ! नियत्तह
तुब्भे ।’ तओ उवरोहसीलयाइ च्चि काउं पेस(रोइ ?)त्ति अम्हे एस । ता एवं
करेमो । तओ सपच्छयणा णियत्ता ते । ताइं च पविट्ठाइं नयरीए । बहुमन्निओ
जिणयत्तो ससुरवग्गेणं । ठिओ कइव[य] दियहे ।

— जिनदत्तस्य श्वसुरगृहादन्यत्र गमनम् । —

अन्नया कीलत्थं निग्गयाइं उज्जाणं । तत्थ केण वि छलेणं वेसपरावत्ति-
णियाए परावत्तिय वेसं ऊसरिओ जिणयत्तो । तेहिं च महापवंचेहिं गविट्ठो, न
य दिट्ठो । तओ महाविरहवेयणाभिभूया महामाणसदुक्खेण पीडियसरीरा
अट्टदुहट्ठाइं चित्तेमाणा अच्छइ विमलमई । किं च—

एकेण विणा पियमाणुसेण सव्भावनेहमइएण ।

जणसंकुला वि पुहती अवो रण्णं व पडिहाइ ॥

६०

- अन्नत्थ पिओ अन्नत्थ गेहिणी वन्धवा वि अन्नत्थ ।
 भूयवलि व कुडुम्बं विक्खित्तं कह कयंतेण ? ॥ ६१
- अणुवत्तिणी विणीया सीलवई निच्चकालगुणरत्ता ।
 हा न हु जुज्झइ दइयय ! मोत्तूणं एक्कियं [प० ८.१] इहइ ॥ ६२
- पत्तिय कुविओ वि परं सुयणो चिय संजणेइ आणंदं ।
 जलहरमइलो वि ससी कुमुयवणं किं न बोहेइ ॥ ६३
- जइ ता जाएज्ज पुणो कम्मविहाणेण माणुसे लोए ।
 अवत्तजोव्वण चिय मरेज्ज मा मे पिओ होजा ॥ ६४
- जोइससहस्सपरिवारिओ वि वेप्पइ ससी विडप्पेण ।
 बहुपरियणेण वि जए निस्सामन्नाइं दुक्खाइं ॥ ६५
- सयणे परिभूयाओ दोहग्गकलंकदूसियाओ य ।
 भत्तारदेवयाओ नारीओ होंति लोयम्मि ॥ ६६
- दिट्ठे तुमम्मि नरवर ! अण्णो हियए ण ठाइ मह पुरिसो ।
 अहिमयरं मोत्तूणं को दइओ होइ नलिणीए ॥ ६७

अह वा किं एएणं निरत्थविलव(वि)एण । जेण —

- जर-मरण-वाहि-रोग-रय-मल-किलेसबहुलम्मि संसारे ।
 नत्थि सरणं जयम्मि वि एकं मोत्तूण जि[ण]वयणं ॥ ६८

ता एत्थ द्विया चेव पविसियवयं चरमाणी चिद्धामि उज्जाणे । विमलमईए
 संपाडियं जहासमीहियं ति । चित्तियं च —

- असरिसविहंगपयपंतिमंडियं पेच्छिऊण कमलवणं ।
 मुक्कं माणसभरिएहि माणसं रायहंसेहिं ॥ ६९
- मेल्लिज्जउ हंस ! सरं कत्तो वासो परम्मुहे दै(दे)वे ।
 जाव न ठवेइ अम्हं कायपयो मत्थए चलणं ॥ ७०

जिणयत्तो वि उज्जाणाओ निर्गंतूणं गओ दहिपुरं नाम नयरं । तत्थ हिंडंतो
 दिट्ठो दरिदसत्थवाहेण । तस्स य महाकाओ अणेयवणस्सइसंकुलो आरामो
 अत्थि । सो न फुल्लति । [प० ८.२] सो 'विसिद्धाकिई' काउं पुच्छिओ
 सत्थवाहेण — 'भो भो ! जाणसि किं फलोवायं ?' तेण भणियं — 'जाणामि ।'
 पढियं च तओ रुक्खाउवेयं । तओ दंसिओ जाव विदिन्ना डो(डा)हलगा,
 फुल्लाविओ फलाविओ य । तुड्डो य सत्थवाहो गहिओ पुत्तत्तेणं । नीओ घरम्मि ।
 मज्झिओ, कराविओ भोयणं(ण)विहिं सिणेहेणं । बहुमाणेणं दियहा वचंति ।

अन्नया चित्तियं जिणयत्तेण —

अहलाई [ताई ?] दुरुदुल्लियाई धम्म-उत्थ-कामरहियाई ।

जनकरहयाई गयजोवणस्स हियए खुडुक्कंति ॥ ७१

धर्मार्थ-काम-मोक्षाणां यस्यैकोऽपि न विद्यते ।

अजागलस्तनस्यैव तस्य जन्म निरर्थकम् ॥ ७२

तम्हा तावडम्हाणं धम्मो चिय नत्थि दाणरहियाणं ।

कामो अत्थेण विणा अत्थो वि न दीसए अम्हं ॥ ७३

अत्थस्स उवाया [पुण] दिसिगमणं होइ चित्तकरणं च ।

नर[वड]सेवाकुसलत्त[णं] च माणप्पमाणेसु ॥ ७४

धाउवाओ मन्तं देवयआराहणं च केसिं च ।

सायरतरणं तह रोहणम्मि विण्णाण वाणिज्जं ॥ ७५

नाणाविहं च कम्मं विज्झ(ज्जा)सिप्पाई णेगरूवाइं ।

अत्थस्स साहणाई अणिंदियाई च लोयम्मि ॥ ७६

एवं चित्तिज्जणं भणिओ [सत्थवाहो]—‘ताय ! गच्छामि सिंघलदीवं ।

अन्नं च—[१० ९.१]

जे चिय भमंति भमरा ते चिय पावंति सुरहिमयरंदं ।

मन्दपरिसकिराणं होइ रई लिम्बकुसुमेहिं ॥ ७७

अकमागया वि लच्छी दीसइ भुयणम्मि साहसधणाण ।

साहसरहियाण पुणो निया वि लच्छी पराहुत्ता ॥ ७८

गिरिमुद्धरंति पयरंति सायरं महियलं पि लंघंति ।

तं नत्थि जए वित्थिण्णसाहसा जं न कुवंति ॥ ७९

—जिनदत्तस्य सिंहलदेशे प्रयाणम् ।—

तओ तेण वियाणियाहिप्पाएण भणियं—‘एवं होउ’त्ति । संजत्तियं पवहणं ।

पउणीकया आढ(ड)त्तिया । गहियाई इतरतीरजोगाई विविहभंडाई । तओ भंडं

धेत्तूण कहाणयविसेसेण पत्ता सिंघलदीवं । आवासिया एकम्मि महाधरे ।

तम्मि य सपुत्तां थेरी परिवसइ । सा य केरीसा—

सीसं पलियं पलित्तं (वलितं ?) थाणंतर (थणंतरं) विगलिया मुहे दंता ।

कंपंति दो वि हत्था तह वि मणं(णे) जोवणं वहति ॥ ८०

चित्तियं जिणयत्तेण—

ऊसेण विणा विणु पाणिएण संजोयजुत्तिरहिएणं ।

एमेव कहवि जरधोइयाए निकारियं सीसं ॥ ८१

तं जि मुहुल्लउ तं जि सिरु, ताइं जि लोयणुलाइं ।

नाइ विहीसी संचरइ, दिन्नउ पाउ जराए ॥

८२

भणिया जिणयत्तेण - 'जणणीं तुमं मज्झ ।'

इओ य तम्मि नयरे महारायकन्ना [प० ९,२] महावाहिगहिया । तीए य सरूवं-जो [ए]ईए आसन्नो सुयति सो य मरति । तओ परिचत्ता लोएहिं । राइणा कराविओ वाहिं पासाओ । पडिबद्धं च सधं नयरं 'एकेणं सोयएणं गंतव्वं तीए समीवे ।' एवं वच्चइ कालो । जावागओ तीए थेरीए पुत्तस्स वारा(र)ओ । कहियं मज्झत्थेणं । तओ रोविउं पयत्ता थेरी । दिट्ठा जिणयत्तेण, पुच्छिया य । कहियं ताए । चित्तिर्यं जिणयत्तेण । अवि य-

सयलम्मि वि एत्थ जए ते पुरिसा जे परं न पर्थति ।

जे य पहु-मित्तकजे तणं व मन्नंति अप्पाणं ॥

८३

भइणत्तरु व सुयणा फलरहिया जइ वि निम्मियां विहिणा ।

तह वि कुर्णति जणाणं उवयारं नियसरीरेणं ॥

८४

सो य(उ)वयार जु अग्गिल्लउ, चित्ति एगमणेणं ।

जो पुण कियति पडिक्कियति, रिणु छिज्जइ किं तेण ? ॥

८५

हुंति परकज्जनिरया नियकज्जपरम्मुहा फुडं सुयणा ।

चंदो धवलेइ मही न कलंकं अत्तणो फुसति ॥

८६

अन्नं च -

जस्स न गेण्हंति गुणा सुयणा गौड्डीए रणमुहे सुहडा ।

नियजणणिजोवणुल्लूरणेण जाएण किं तेण ? ॥

८७

तओ रुयमाणी भणिया जिणयत्तेण - 'माए ! मा रुयसु, अहं पि ते पुत्तो । ता-अहं गच्छिस्सामि' ति । [प० १०.१] तीए भणियं - 'पुत्तसरिसो तुमं पि, तेण, मम ता दोण्ह अच्छीणं ता कवणं फोडेजा ? ।' तहा वि निव्वंधेणं बहुप्पयारं भणियं इच्छाविया तेण ।

तिणलंगम्मि समदिएण, ओसविंदुसमेण ।

जइ जसु लवमइ जीविएण, तो मुइयह अट्टेण ॥

८८

तणलंगम्मि समदिएण पवणाहयउदयविंदुसरिसेण ।

जइ जीएणं विट्ठप्पइ थिरो जसो किं न पज्जत्तं ? ॥

८९

भणिया बुट्ठा - 'करेह संपत्तीफलसमालहणाइं ।' तओ ण्हाओ कयवलिकम्मो समालद्धो कुसुमकय.....माणो परिहियदिव्वंसुओ सवालंकारउलंकिओ वसुणंद-खग्गवावडकरो विज्जाहरकुमारो व पयड्ढो नयरमज्जेणं । दिट्ठो राइणा पासा-

यट्टिएण नयरलोएण य । तओ राइणा पुच्छिओ आसन्नपरिवारो - 'भो ! को एस अउवरूवधरो ? भयवं कामदेवो कत्थ वा पत्थिओ ?' ति । तओ कहियं लोएहिं - 'कुमारिभवणे वासुगो' ति । तओ चिन्तियं राइणां - 'हा धिरत्थु ! मे जम्मस्स, धिरत्थु ! कन्नगाए, जेण ईइसा लोगदुल्लहा पुरिसा याजंति । ता देव ! [कंहं ?] तुमे एवंविहं रयणं उप्पाइयं ति । पढियं च -

दो पुरिसे धरउ धरा अह[५० १०.२] वा दोहिं पि धारिया धरणी ।

उवयारे जस्स मती उवयरियं जो न संफुसति ॥

९०

अह वा भवियवं मज्झ केणावि अउवपावफलेणं तेण एवंविहा कन्नग ति पादुब्भूया । ता हे महाणुभाव ! अत्तणो महाणुभावेण रक्खिज्जउ अत्तणो सरीरं ति । तओ निरुविओ गच्छन्तो य बहुवेलं जाव अदरिसिणीहओ । तओ गओ राया बहुयाइं अट्टदुहट्टाइं चित्तमाणो जाव पत्तो सभवणं । तत्थ वि य तस्सेव रूवावयवमणुभावेमाणो चिट्ठति । सो वि पत्तो पासायं । चित्तियं च तेण - किं पुण एयं जं रायधूयासगासं सुत्तो मरति ? ता किं एस दिवपओगो ? किं वा एयाए चेव कण्णगाए को वि पओगो ? किं वा घरंगओ को वि एस उवसग्गो ? अहवा जो होउ सो [हो] उ ।

सहसा खयंकरीयं^१ अणत्थदंडस्स अग्गला परमा ।

अवराहिणं पि सहसा रक्खति अपमत्तया पुरिसं ॥

९१

अप्रमत्त-सुसम्बद्ध-गुणदोषानुयायिनः ।

दिग्गो निरीक्षमाणस्य नास्ति जागरतो भयम् ॥

९२

ता अप्पमत्तेण मया अप्पा रक्खियवो, निरुवेमि किंचि उवायं, निरुवेमि घरं । तओ निरुवियं वाहिं गंतूण घरं जाव न किंचि दिट्ठं आसंकाथामं ति । तओ बीयभूमीए चंडिओ । तत्थ निरुविया दिवकण्णगा महावाहिगहिया । [५० ११.१] तओ आलत्ता तेण । सो वि य तीए । निसण्णो य तयासण्णे विर-इयपल्लंके । आढत्तो घोल्लावेउं । जाओ कुमारीए तस्सुवरि बहुमाणो । निन्दियं च अत्ताणं । आलावसंकहाहि प(य) ठियाइं थेववेलं । आढत्तं कुमारेण कहाणयं महराए हिययपल्लावणीए वायाए, जाव महावाही(हि)पीडियां वि मणागं वयणमेयं कण्णेहिं पलिस्सायमाणीए आगया निहा । कुमारेण आणियां हेट्ठाओ खोडी^२ । मुक्का पल्लंके । पाउरिया पाउरणेण । थिओ अप्पणा अग्भिमत-रदीवे आयंङ्गियखग्गो खंभंतरिओ निरुवमाणो चउदिसं ति । जाव महतीए वेलाए सुहपसुत्ताए कन्नगाए निवाइयमुहविवराए घोरमाणाय(ए) दिट्ठाओ ।

तणुयाओ वे जीहाओ पर्यपमाणीओ^१ । तओ जाया से आसंका, थिओ चेव संकमाणो, जाव दिट्ठं मुहाओ निग्गच्छमाणं सप्पमुहं ति । तओ नायं—एयाओ सयासाओ भयं ति । जाव अवलोइउं आढत्तो पासेसु पन्नगो, न दिट्ठो छाहिं^२ अंतरिओ जिणयत्तो । तओ ससंको नीसरिउं आढत्तो जाव निग्गओ सव्वो । अवयरिओ कुमारिपल्लंकाओ । आरूढो कुमारपल्लंके । आढत्तो सिरपएसे किल दसिउं जाव, ताव करणदक्खयाए कुमारेण कओ अट्ठखंडाई पण्णगो । [५० ११.२] उवसंहरियं खण्णं । छूढो तीए चेव आभरणकरंडियाए पन्नगो । ओसारिया खोडी । निसन्नो पल्लंके । परिसमाणियमहासमरभरो व गहिओ वि(वी)सत्थिमाए । नयरयारजणसूयणेण य आणंदिओ वयणेणं । सा वि निग्गयवाही परमनिवुई(ई) गया सुविऊण वीसत्थविसिट्ठमहुरगन्धवरवाऊरि-ज्जमाणसवणविउट्ठा । जाओ ससंभवं(मं?) मणम्मि तोसो । आढत्ता चित्तिउं—अहो किमेयं सहसा समुब्भूयं? जओ अयगओ मे वाही सरीराओ, जायं मे लहुयं उयरं, गहियाई उच्छाहेण अंगाई, सो महाणुभावो वि सत्थो चिट्ठति । ता एयस्स एस पहावो, न अन्नो एत्थ वियप्पो ति । ता पुच्छामि एयं ‘किमेत्थ तत्तं?’ ति । तओ सविणयं सवहुमाणं समहुरवयणं च पुच्छियं—‘सामि! किमेयं?’ ति । कुमारेण भणियं—‘सामिणि! तुमं न जाणसि?’ कुमारीए भणियं—‘नाह! नायं मए, तह वि य विसेसेण नाउमिच्छामि ।’ कुमारेण भणियं—‘जइ एयं (वं) ता समलिगाए’ तत्तं अच्छइ, निरूवेह एयं ।’ ततो ससंभंताए निरूविया य तीए जाव सहसा ‘सप्पो सप्पो’ ति भणमाणीए मुक्का । तओ धीरविया कुमारेण—‘धीरा धीरा होहि, एस सो सरीरद्रोहगो दुरायारो वाही, कओ विगयपाणो तुज्झ कल्लाणेहिं ।’ कुमा [५० १२.१] रीए भणियं—‘कहं चिय?’ तओ कहिओ वुत्तंतो । तं च सोऊण आणंदिआ सुइरं हियएणं । कुमारीए बहुमणिओ—‘सामि! को तुमं मोत्तूण अण्णो उवायकुसलो धीरो महाणुभावो परोवयारव-च्छलो पडिवन्निरउ’ ति । जेण—

हियए जाओ तत्थेव वड्ढिओ नेय पयडिओ लोए ।

ववसायपायवो [सु] पुरिसाण लक्खिज्जति फलेहिं ॥ ९३

कुमारेण भणियं—‘मुद्धे! तुज्झ चेव पुन्नप्पहावो’ ति । तओ थियाई विसिट्ठकहाए थेववेलं ।

— जिनदत्तस्य सिंहलराजकुमार्याः पाणिग्रहणम् । —

इओ य राइणा महाणुभावदंसण(णू)सुएण पेसिया गवेसगा—‘भो भो! गवेसह को वुत्तंतो तस्स महाणुभावस्स वड्ढति?’ गया य ते । सुओ य जंपंताणं

सदो । वद्धाविओ राया - 'जीवइ सो महाणुभावो ।' तओ आगओ सतोसं राया ।
 अब्भुट्ठिओ कुमारेण । निसन्ना दो वि । पुच्छिओ य राइणा शरीरपउत्ती । दिट्ठा
 य पहड्डुलोयणा कुमारी तणूदरा य । तओ पुच्छिओ कुमारो - 'भो महाणुभाव !
 सुहं वसिओ रयणीए तुमं ?' कुमारेण भणियं - 'तुम्ह पसाएण सुहं' ति ।
 राइणा भणियं - 'भो ! कुमारी अज्ज सोहणच्छाया दीसति. ता नायं मए 'महा-
 णुभावो तुमं. तुम्ह प्पहावेण एयं सव्वं' तहा वि कोउगेणं विसेसेणं जाणिउं
 इच्छामि, ता किमेयं ?' ति । कुमारेण भणियं - 'सामि ! कुमारी पुच्छह ।'
 तओ [५० १२.२] पुच्छिया रायपुत्ती । कहिओ असेसवुत्तंतो तीए. दंसिया
 'सामलिगा । तओ आणंदिओ राया । तओ बहुमन्निओ कुमारो - अहो !

छंदं जो अणुयत्तइ मम्मं रक्खइ गुणा पयासेइ ।

सो नवरि माणुसाणं देवाण य वल्लहो होति ॥ ९४

तओ राइणा समइच्छिओ साहुकारेण । समादिट्ठं नयरे वद्धावणयं । आगओ
 पउरलोगो । पइओ य साहुकारेण । चित्तियं कुमारीए । अवि य -

वयणिज्जं चिय मरणं होइ कुसीलाण सयणमज्झम्मि ।

जं पुण मरणं सा कालपरिणई लोयसामण्णा ॥ ९५

अहं एएण विक्रमवलेण जिणेऊण गहिया, मज्झं पि एयं वज्जिय अण्णस्स
 पुरिसस्स निवित्ती । भणियं च -

सो चिय कीरति मित्तो जो चिय पत्तम्मि वसणसमयम्मि ।

न हु होइ पराहुत्तो सेलसिलावडियपुरिसो व ॥ ९६

राइणा दिण्णं पारिओसियं ति । पडिच्छियं किं पि सेसमेत्तं कुमारेण ।
 परिकिखऊण राइणा इंगियाइं, नाऊण कुमारीहिययं जहा. 'पडिवन्नो कुमारीए
 कुमारो' । किं च -

दिट्ठे दइयम्मि जणे निहुयनिरुंभंतहासओमीसं ।

अंतग्गओ वि नेहो नयणपलोए चिय कहेइ ॥ ९७

ता एवं चेव उच्चियं । उत्तमो सब्बेसिं पि एसो । ता ममावि एवं चेव उच्चियं'
 ति । तओ दिन्ना राइणा लोयपच्चक्खं कुमारी कुमारस्स । तेण वि काऊण
 बहुमाणं पडिच्छिया । संभोजिया य वेज्जेहिं जाव जाया पुणणवा । तओ
 पसत्थे[हिं] तिहि-करण-मुहुत्तेहिं परिणीया य जहाविहवेणं । अच्छंति
 [५० १३.१] पंचप्पयारं विसयसुहमणुहवंताणि जाव विणिइयं सत्थवाहसंतियं
 भंडं ति । चित्तियं जिणयत्तेण -

नियमंडलं चयंता पडंति तुंगत्तणं न पावंति ।

सयलजणे हसणीया हुंति नरा शेरिथणय व ॥

९८

जेण — किं ताएँ सिरीए पीवराएँ जा होइ अन्नदेसम्मि ।

जा य न मित्तेहिँ समं जा य (जं च) अमित्ता न पेच्छंति ॥ ९९

पियमित्तविरहियाणं जा लच्छी होइ अण्णदेसम्मि ।

अच्चंतसुंदरा वि हु न कुणइ मणनिच्चुइं तह वि ॥

१००

तओ विसज्जाविया राइणो कण्णगा एकवीसकोडीमोह्छालंकारेणालंक्रियदे-
हा । पूजिऊण कुमारं, दाऊण य बहुयं दवं, दासचेडीजुयलयं च पेसियं । कुमा-
रेण वि कया सा जिणधम्मपरायणा । दंसियं साहुणिनेवच्छं । तओ पुच्छिय
महारायं जणणिं च आरोवियसयलद्वो सपरिवारो चडिओ कुमारो वणियघो-
हित्थे । दिण्णो य अग्घो । पुणदंसणं भणियं भणिय नियत्तो राया ।

— जिनदत्तस्य श्रेष्ठिप्रपञ्चेन समुद्रपतनम् । —

इयरेहिँ पि वाहियं जाणं । जाव पत्तं समुद्धमज्जे, ताव चंचलत्तणओ इंदियाणं,
अनिरुवियकारित्तणओ विसयाणं, उवलद्वो रायधूयाए उवरिं सेट्ठी । चित्तियं
च तेणं—जाव एस जीवए न ताव मं एया इच्छइ त्ति, ता उवाएण वावाएमि
त्ति । तओ भिन्ना नियपुरिसा—‘जइ कोइ वक्खरो पडति ता मा उत्तारेसह
तुम्हे, महग्घो भारमोह्छो वि ।’ तेहिँ भणियं—‘एवं’ ति । तओ वत्तियं किंचि
महग्घमोह्छं भंडं ति । हाहारवो कओ । तओ भणिया कुमारेण [५० १३. २]—
‘भो भो आडत्तिया ! उत्तरउ कोवि ।’ तीए (तेहिँ) भणियं—‘कोऽभिपलियाए
चियाए अत्ताणयं खिवति ?’ कुमारेण भणियं—‘अहं ओयरामि, ओयारेह वरत्तं ।’
तओ ओयारिओ वरत्ताए । छिन्ना असिधेणुए वरत्ता सेट्ठिणा । गओ महाव्रेणेण
वोहित्थो थेवं भूमिभागं । आढत्ता उवलभेउं रायधूया । अक्खिओ वुत्ततो—
‘मया एसो वावाइओ’ त्ति । तीए भणियं—‘तुवभे चैव पहाणा एत्थ । किं च—

जं जंपंति सुपुरिसा तं चिय पमुहे करंति पडिवन्नं ।

रयणायर व वेला कालेण वि जं न लंघंति ॥

१०१

अन्नं च—

पडिवन्नं जं च कुलुगएहिँ, तं जंमह वि न वीसरइ ।

सव्भाउ समप्पइ तइय पर; जइयहं जीविउ नीसरइ ॥

१०२

ता तुमं ससुरो, अकरणीयं च मिणं सुकुलजायमहिलाणं । भणियं सेट्ठिणा -

सामिणि ! सुण विण्णत्तिं दासो हं पाययाण ते निच्चं ।

तुज्झ चलणप्पसाएण देवि ! मह जीवियं होज्जा ॥ १०३

जाणामि अहमकज्जं तह वि य मे वस्महो अहिभवेति ।

वस्महसरपहा(प्पह ?) रजज्जरेण लज्जा मए चत्ता ॥ १०४

ता मे कुणसु पसायं सुरयं अणुहवसु ता तुमं सययं ।

पायाण निच्चकालं सुस्ससकरा (रो ?) [तुहं ?] होह (हं ?) ॥ १०५

अत्थि य सुती पुराणे पंचहिं पंडवेहिं दोमती भुत्ता ।

जाओ रहदीसाओ [प० १४. १] सा जाय सहस्सई नामं (?) १०६

भणियं च ताए -

पावो पुणो इमो धम्मो (?) जइ तुब्भं एरिसाईं वट्ठंति ।

ससुरो सुण्हाहि समं अहिरमति अहो अमज्जायं ॥ १०७

पुणरवि भणियं -

अहह कह ताण सोक्खं न साहसं साहसेकरूयाण ।

परिणामविरस[मइ]वाहिराण विमुहं मणं जाणं ॥ १०८

जाण परजुवइमणहरभमुहाधणुमोक्कलोयणसरेहिं ।

सीलकवयं न भिन्नं नमो नमो ताण पुरिसाण ॥ १०९

माय व परकलत्तं जो मन्नइ कंचणं कयारसमं ।

जीवेसु य कुणइ दयं सो पुरिसो जंगमं तित्थं ॥ ११०

लज्जिज्जइ जेण जणे मइलिज्जइ नियकुलकमो जेण ।

कंठट्ठिएण जीए मा सुंदर ! तं कुणिज्जासु ॥ १११

जइ वि अहं परिचत्ता सुइणे वि अलंघिया परनरेणं ।

नत्थि महं अन्नवयं मोत्तूण पइवयाभावं ॥ ११२

हा हियय ! किं विस्सरसि रूवं दट्ठूण परकलत्ताणं ।

पावेण नवरि लिप्पसि पावं पाविहसि तं न [पुणो ?] ॥ ११३

अवि चलइ तियससेलो पायालपवद्धदूरमूलो वि ।

न वि चलइ सईणं मणं मणयं पि हु मरणकालम्मि ॥ ११४

मोत्तूण निययनाहं अन्नं नेच्छामि ताव सुइणे वि ।

आवइपडिया वि दटं रयणिकरं महइ किं नलिणी ॥ ११५

अन्नं च -

सीहह केसरु सइहि उरु, [प० १४.२] सरणागउ सुहडस्स ।

मणि मत्थइ आसीविसह, न वि छिप्पति अमुयस्स ॥ ११६

ता मा एवंविहं भणेह, वप्पतुल्लो तुमं । तहा वि लग्गो निवन्धेण । पुणो वि भणइ -

ताव पुरिसो त्ति [बुच्चति ?] जाव य सीलम्मि संजुओ होइ ।

सीलेण विप्पमुक्को तणाउ लहुयत्तणमुवेति ॥ ११७

देवेहिं परिगरिओ जइ वि समो होइ भरहनाहेण ।

तह वि अकित्तिं पावइ पुरिसो परनारिसंगेण ॥ ११८

नियकित्तिविणासेणं जं सोक्खं होइ होउ किं तेण ।

लब्भति पुणो वि सोक्खं कित्ती पुण मइलिया कत्तो ॥ ११९

तीए वि चित्तिं - विसयाभिभूयो एस ।

मोहमहग्गहगहिओ वम्महवाणेहिं वाधियसरीरो ।

सुरयग्गहाभिभूओ जायइ निच्चेयणो पुरिसो ॥ १२०

न गणेइ पच्चवायं धम्मं न सुणेति उज्झए लज्जं ।

विसयविमोहियहियओ मन्नइ सुन्नं व अप्पाणं ॥ १२१

अयसं च सवलोए अत्थविणासं च जीयनासं च ।

जाणंतो वि न जाणति परदाररतिप्पिओ पुरिसो ॥ १२२

जणणि-जणयाण सुकयं न गणेन्ति य मित्त-बंधु-सामीणं ।

विसयविसमोहियमणा पुरिसा परलोयमग्गं च ॥ १२३

तीए पुणो पढियं -

जे किर वि रक्खगा ते विलुंपगा कत्थ रक्खिउं सक्का ।

जत्थ जलं पि पलित्तं [प० १५. १] भण सरणं कं पवज्जामि ॥ १२४

ता एएण कयमकज्जं, ता कयाइ अन्नं पि कुणयति सुमरिया रायकन्नगाए नीती -

माधुर्यं प्रमदाजने सुललितं दाक्षिण्यमार्ये जने,

शौर्यं गत्रुपु मार्दवं गुरुजने धर्मिष्ठता साधुषु ।

मर्मज्ञेष्वनुवर्तनं बहुविधं मानं जने गर्विते,

शाठ्यं पापजने नरस्य कथितं प्रर्याप्तमष्टौ गुणाः ॥

ता काऊण साढं छम्मेण केणावि ओयरेयव्वं । ततो बहुविहं आलोइऊण भणियं—‘ता जइ एवं तुह निवंधो, को तुमं मोत्तूण मम सरणं ? किंतु पडि-
क्खसु जाव छम्मासं, जाव तस्सेव नामेण करणगाइं करेमि ।’ तओ तेण भणि-
यं—‘एवं’ ति । इओ य उत्तरदिणेसु पयडियं तीए पुप्फवइत्तणं । ताव पत्तो तीरं वोहित्थो । उत्तरिया य समुद्दाओ । आढत्तं वद्धावणयं जाव गओ सेट्ठी कोसिल्लियादि वेत्तूण राइणो दंसणत्थं । दिन्नं च कम्माराणं पि य नियनियं तओ दव्वं । पमत्तमत्ताणं सव्वाण वि न्हाणच्छलेण निययदासचेडीसहिया निययाहरणं पहाणयरं च महारायदिन्नं दविणं च वेत्तूण निग्गया सणियसणियं । गया गामं-
तरं । दिट्ठो तत्थ आवासिओ सत्थो । ठिया [५० १५. २] तत्थ सत्थवाहं पुच्छिय । पयट्ठा तेण समं, जाव पत्ता चंपं ति । जाव कम्मधम्मसंजोएण दिट्ठा विहरमाणसाहुणीओ । तओ ताओ पेच्छिऊण चिंतियं—एयाओ ताओ जाण संतियं नेवच्छं अज्जउत्तेण दंसियं आसि, बहुमयाओ अज्जउत्तस्स, ता एयाण सगासं वच्चामि । तओ गया ताण पिट्ठओ । काऊण य निसीहियं पविट्ठा पडि-
स्सयम्मि । इओ य तत्थ तीए विमलमतीए सुओ निसीहियासदो । तओ ससं-
भंताए सागयं निसीहियाए उट्ठिया । दिट्ठा य अउव्वलावण्णधारिणी जक्खिणि व पडिहारीहिं समेया । गहियं चेडीहिं किलप्पलंयं(?) दिन्नाइं आसणाइं । तीए वि वंदियाओ साहुणीओ । कयं वंदणयं साविगाए । निसन्नाओ, पमदियाओ जंघाओ पुच्छिया सरीरपउत्ती । तओ समासत्था समाणा पुच्छिया विमलमतीए—‘कओ तुग्हेहिं?’ ति । तीए वि सया(वा)हमंथरवयणाए भणियं—‘पियसहि! महल्ला कह’ त्ति, वयंसि!

जत्तियमेत्तो राओ संतावो होति तत्तिओ चेव ।

उज्झियरायं न हु कुंकुमं पि ताविज्जइ जणेण ॥ [५० १६. १] १२६

कम्ममओ संसारो कम्मं पुण नेहवंधणं जाण ।

नेहनियलेण वद्धा भमंति भवसायरे जीवा ॥ १२७

इन्दत्तं पत्तस्स वि जय(ण?)स्स विसएसु नत्थि संतोसो ।

अणुसरिसपरियणस्स वि जस्स सहीणाइं सोक्खाइं ॥ १२८

विषस्य विषयाणां च, दूरमत्यन्तमन्तरम् ।

उपभुक्तं विषं हन्ति, विषयाः सरणादपि ॥ १२९

एवं सुणिऊण समासासिया विमलमतीए—एवंविहो एस संसारो । जओ—

सह रोग-सोग-पिय-विप्पयोग-बहुदुक्खजलणसंतत्ते ।

नडपेच्छणयसमाणे संसारे रे सुहं कत्तो ? ॥

दीणत्त दुहसयाइं सोगो मणसंतावया,
 सत्तूण समागमो दारिद् उव्वेवया,
 पुव्वज्जियवसएण एए होंति अविराहया ।
 संसारम्मि अणंते जाइ - जरा - मरण - रोगपउरम्मि ।
 मणुयाणं पि य पियसहि ! एयाइं हवंति दुक्खाइं ॥ १३१
 संगलति पुणो वियलति पुणो वि संगलति वियलणं होति ।
 पुरिसाणं पि य तच्चिय धणरिद्धी चंदजोण्ह व ॥ १३२
 मणुयाणं ज(जि?)यलोए अन्नाण वि एत्थ किं तुह अउव्वं ? ।
 संसारम्मि अणंते न(त?)नत्थि च्छेरयं किं पि ॥ [प० १६.२] १३३
 ता सहि ! चय उव्वेयं संसारासारयं वियाणंती ।
 जिणवयणभावियाणं न होंति उव्वेवया पायं ॥ १३४
 जं एइ अवसरेणं अणुपरिवाडी सुहं व दुक्खं वा ।
 तं सहह अदीणमणा जाव पसायं विही कुणति ॥ १३५
 वारिगमायं सच्छन्दगामिणी अन्नमन्नमणुरत्ता ।
 नारि व चलसहावा चिंता पुरिसं विणासेइ ॥
 चिन्ता डहति सरीरं डहति अणाहत्तणं परविएसे ।
 डहइ य अब्भक्खाणं डहइ अक्खं कयं पच्छा ॥ १३७

पुणो वि भणियं -

विणओ वेयावच्चं सज्झायं निच्चमेव कुणमाणी ।

धम्मज्झाणोवगया चिट्ठ तुमं निच्चकालं पि ॥ १३८

एवं समासासिया, कहिओ असेसवुत्तं[तो] अत्तणो वि, कहिया भत्तुणो गुणा,
 कहियं च सरीरसंठाणं । तओ से जाव वोहित्थे वि य एस मे व(?) भत्तारो ।
 जाव वण्णेण सामो, तओ विण्णायं 'अण्णो को वि एस' जओ अणेगरयणभरिया
 वसुन्धरा । तओ तीए पुणो वि समासासिय कहिओ य अत्तणो वुत्तंतो । मज्झ
 वि एवंविहं समालं(णं ?) जायं । जेण समाणदुक्खा तुमं मम, समाणसाविया
 य, ता तुमं मम भइणी । पडिच्छामि चेव एत्थ ठियाओ कइचि वरिसाणि ।
 पुण सरिसाओ चेव कुसलाणुट्ठाणं काहामो । [प० १७.१] नीया य सगिहं । कयं
 ण्हाणाइयं कम्मं, अच्छंति य जिणाययणे सुस्सस(सं) कुणमाणीओ पढंतीओ
 वारयंतीओ य । कुणइ य अणवरयं महापूरयं जिणाण । सिरिमती पयच्छइ य
 साहुणीणं फासुयदाणाइं । एवं च ताव एवं ।

इओ य सो जिणयत्तो उव्वुड्ढो समाणो पेच्छिय विगयवोहित्थं पएसं
 आढत्तो वाहाहिं तरिउं । पावियं च तेण फलहयं । तं च केरिसं ? -

कोमलदइयालिङ्गणफाससुहासायजायसोक्खाहिं ।

वाहाहिं तेण फलहं अवगूढं दइयदेहं व ॥

१३९

कहिंचि जंवाहिं कहिंचि कडीओ कहिंचि पड्डीओ कहिंचि वाहाहिं, एवं अविसाइणो^१ तरंतस्स समुदं । एवं च ताव एवं ।

— जिनदत्तस्य अङ्गारवत्याः पाणिग्रहणम् । —

इओ य वेयड्ढपव्वए दाहिणपव्वसेटीए असोयसिरि(री) विजाहरचक्कवड्डी । तस्स अंगारिणी नाम धूया । सा य अणोवमा रूवेणं कलाहिं य । न य इच्छइ सामन्नपुरिसं ति । दंसिया य सव्वे विजाहरकुमारा । न य एगो वि से चित्तं रमइ ति । तओ पेसिया दिसोदिसिं विजाहरा पुरिसरयणअन्नेसणनिमित्तं । तओ हिंउंतेहिं दोहिं विजाहरेहिं दिट्ठो जिणयत्तो महुसहो^२ इव समुदं तरंतो । तओ चित्तिंयं 'को पुण एस समुदं वाहाहिं तरइ ?' आसन्नेहिं होउण निरुविओ रूवेण कामदेवो व, वीरो व [प० १७.२] धीरिमाए । तओ भणियं परोप्परं— 'भो भो ! पिच्छ पिच्छ, अच्छरियं ईईसा रूवसंपया होउण केरिसं अवत्थं पत्तो ?' ति ।

परिहरिय साहुसाई(०हसाई ?) जुत्तिविह(हा)णाइ जाइं लोयस्स ।

कज्जाइं मणोहरवाहिराईं वीरा समाणांति ॥

१४०

अवि य—गरुय चिय गरुए भीसणे वि मुज्झंति नवर बहुवीरा ।

सूरो विडप्पगहिओ वि तह वि जोण्हं पयासेइ ॥

१४१

जो विसमे वि [य ?] कज्जे कज्जारंभं न मुंचए धीरो ।

अहिसारिय व लच्छी निवडइ वच्छत्थले तस्स ॥

१४२

जइ होइ निरारंभो वयंस लच्छी पमुंचए हरी वि ।

फरिओ वि य आरंभो लच्छी पयटोसिया हिट्ठी ॥

१४३

तं किं पि कम्मरयणं धीरा वरसं(विरचं)ति साहससहाया ।

जे वंभ-हरि-हराण वि लग्गइ चित्ते चमुकारो ॥

१४४

तओ तेहिं भणियं विजाहरेहिं परोप्परं—पेच्छामो अन्तरसत्तं ति । तओ हक्किओ एकेण विजाहरेण जिणयत्तो । जिणयत्तो वि एगेण हत्थेण तरिउमा-ढत्तो, अवरो लाइओ कुरियाए सुट्ठीए—भो भो ! आगच्छह किं मे वाहिं सुन्नपोकाराहिं ?

मा [मा] जाणह तुंगत्तणेण पुरिसाण होइ सोंडीरं ।

मडहो वि[य] मइंदो करिवराण कुंभत्थलं दलइ ॥

१४५

इयरेहिं चितियं—अहो महाणुभावया एयस्स । भणियं च—‘मा अम्हाणं उवरि कोवं करेह, एयं परिकखणत्थमेव कयं तुम्ह । अम्हेहिं [५० १८.१] गवेस-यंतेहिं तुमं दिट्ठो, न य तुम्हमंतरेण पुरिसरयणं अत्थि अण्णं, ता कुण पसायं, देह आएसं जेण उत्तारिमो ।’ कुमारेण भणियं—‘अहं उत्तरामि सयमेव ।

— अण्णो कह पत्थिज्जइ हियए माणं समुवहंतेणं ।

सुरए वि पियामुहचुवणस्स अब्भत्थणा हलुई ॥ १४६

तहा वि जइ निवन्धो ता एह ।’ तओ उत्तारिओ तेहिं । नीओ महुरज-लासन्नं, कयं अंगपक्खालणं, अप्पियाणि दिव्वत्थाणि, नीओ असोगसि-रिसगासं । विम्हिओ रूयाइसयदंसणेणं चक्कवट्ठी, हरिसिओ हियएणं, पुज्जिया विज्जाहरा । सा वि अंगारमई तं पेच्छिऊण लद्धावसरेण गलेण गहिया मयणेणं, आढत्ता मयणवियारे काउं ति । अवि य—

न जलंति न धगधगंति न सिमिसिमंति न सुयंति धूमवट्ठीओ ।

अंगाइं माइ पियविरहियं इन्हि हुयाइ उज्ज(ज्जं)ति ॥ १४७

नीसाससरसदोवल्लिमाए नच्चइ नडो व हयलोओ ।

विरहे मरणेण विणा सणेहरेहा न निविडई ॥ १४८

तओ आणंदेण दिण्णा तस्स । परिणीया य तेणं । आगासगामिणीए विज्जाए आगच्छति(अच्छंति?) य विसयसुहमणुहवंताइं । अइसंधिया विज्जाहरा ‘परक्कमकलाहि’ । दिण्णाओ विज्जाओ असोगसिरेण(रिणा?) । दसिउं यंउथुउ-वास (?) गरुयत्तणं जिणयत्तेणं । कुणइ य धम्मकहा । अंगा [५० १८.२] रमइ(ई)ए नियडिवज्जए दवउ, तग्गोहंसए(?) सासयाइं जिणाययणाइं । ताव भणियं कुमारेणं—‘सुयणु! वुट्ठो अम्हाण कुलपरंपरागओ देवो, तहा वि तुज्ज नेहेणं पडिवन्नो मए एस, गहिओ धम्मो ।’ तओ जाओ विसैसओ तीए तस्स उवरि पडिवंधो । अण्णया समुद्वेइयाभिमुहं गच्छंतेणं दिट्ठाओ नियभारियाओ । ‘एगत्थ मिलियाओ’ त्ति गहिओ हरिसेणं । उ(न?) संभासियाओ तेणं । चितियं च जिणयत्तेणं—

सो मित्तो सो सयणो सो च्चिय परमत्थवन्धवो होइ ।

जो जिणवराण आणा धरेइ माल व सीसेणं ॥ १४९

तओ भणिया अंगारमई—‘भदे! वच्चामो सायरं’ ति । तओ चलियाइं पुण्फविमाणरूढाइं वसंतपुराहिमुहं ति । वट्ठए मज्झरत्तं । पत्ताइं चंपं । तओ भणियं जिणयत्तेणं—‘एत्थ अवयरिय सुयामो थेववेलं ।’ तीए भणियं—‘एवं’

ति । तओ अवयरियाई जत्थ ताओ अच्छंति । तो [तेण] वि भणिया
अंगारमई—‘अहं सुयामि, तुमं पि जागरमाणी चिट्ठ ।’ तीए भणियं—‘एवं’
ति । तओ पसुत्तओ थेववेलं ति । उट्ठिओ, भणिया य अंगारमई—‘भदे!
सुयसु थेववेलं, अहं अच्छामि ।’ तओ पसुत्ता । जिणयत्तो वि न(तं) पसुत्ति
परिचइय अवगओ । पक्खित्ता गुलिया जंघाहिं । जाओ वामणो । सा वि
उट्ठिया संता सहसा अपेच्छमाणी रोविउमादत्ता । किह ?

जं कइयवेण [५० १९.१] कीरइ चाहुं विणयं च दाणधम्मो य ।

दासो कज्जसमुल्लो नेहेण विणा विसंवयइ ॥ १५०

सव्भावनेहरहिओ जइ वि नरो देइ धणस्स कोडिं पि ।

तह वि न करेइ पीई(इं) तिसियस्स महासमुदो व ॥ १५१

जं जम्मह वि न चित्तिं, सुविणंतरें मणेण ।

सज्जनविहडण पियविरहु, तं विहि करइ खणेण ॥ १५२

अकंदंती कलुणं मोभयरोननिय (सोयभरोनमिय ?) मउलियच्छिजुया ।

अणवरयवाहसलिलुच्छलंतधोयंतगंडयला ॥ १५३

आसासिजइ चको जलगयपडिविवदंसणसुहेण ।

तं पि हरंति तरंगा पिच्छह निउणत्तणं विहिणो ॥ १५४

सा ई(पी)ई सो पणओ अणुराओ तारिसा(सो) मम पियस्स ।

हा जह खणेण झीणो धिरत्थु संसारवासस्स ॥ १५५

हा नाह ! कत्थसि या(ग)ओ, एगुम(एगं अ) डवीए उज्झिऊण ममं ।

सा पीई सो पणओ सणु(सो अणु) राओ कहिं वु(तु)ज्झ ? ॥ १५६

हा च(द)इय ! सुसामिय ! गुणनिहाण ! हा जीयनाह ! त्ति(?) ।

कत्थ गओ कत्थ गओ मं मोत्तुं णिक्कियं(वं) रण्णे ॥ १५७

आणेउं नयराओ रण्णे मोत्तूण एक्कियं रहइ ।

मां दइय ! वच्चसु तुमं अहव घरं चेव मे(मं?) नेसु ॥ १५८

ता जह तुमं परोक्खे पडिही मे अयसपवओ उवरि ।

चुण्णंतो हियय [५० १९.२] घरं जुण्णदुगं विज्जपुंजो वं ॥ १५९

गु(तु)ह दोसस्स महायस्स(स) ! थेवस्स वि एत्थ एत्थि(णत्थि!) संवंधो ।

अइ दारुणाण सामिय ! मह दोसो पुव्वकम्माणं ॥ १६०

अहवा वि अन्नजम्मे वेत्तूण वयं पुणो य मे भग्गं ।

तस्स उदएण एयं दुक्खं अइदारुणं जायं ॥ १६१

अहवा पउमसरत्थं चक्काण जुयं सुपाएसंजुयं भिन्नं(?) ।

पावए परो, तस्स फलं आगयं विउलं(?) ॥ १६२

किं वा वि कमलसंडे विओइयं हंसजुवल्यं पुविं ।
 अइमिमि(निग्घि)णाएँ संपइ तस्स दलं च मोत्तवं (?) ॥ १६३
 अहवा किमिहारन्ने निरत्थयं विलविलेण एएण ।
 किं पुण अणुहवितवं जं पुवकयं मए कम्मं ॥ १६४
 जइ पइससि पायालं महासमुदं च लंघिमो जइ वि ।
 मेरुम्मि आरुहामो तहवि कयंतो पलोएइ ॥ १६५

पुणो पढियं अंगारमईए -

सुर-मणुयरिद्विसंपय-बंधव-धण-रयण-कणयपरिभोगा ।
 लायण-रूय-जोयण-वलं च जीयं चण्णिचाइं ॥ १६६
 विसयाणं सिवियाणं सुट्ट वि प[उ]राण हियय [प० २०.१]हारीणं ।
 अयच्छ(पत्थ)भोयणाणं परिणामो दारुणो होइ ॥ १६७
 अइवल्लहम्मि रोसो माणो ईसा य तामसो होइ ।
 पियमूलियं च दुक्खं अलाहि अम्हं पियजणेण ॥ १६८

सुओ अविमतरत्थाहिं विमलमइ-सिरिमईहिं सहो । निग्गयाओ ताओ 'हा किमेयं?' ति । तीय वि उग्घाडिए समाणे दिट्ठं वीयरगाण देहरयणं । 'हा मिच्छा दुक्खं' ति कुणमाणीए उवसंहरियं विमाणं । पविट्ठा निसीहियं कुणमाणी । वंदिया देवा । पुच्छिया य वुत्तंतो ताहिं । कहिओ जहाविहो अवगओ सिरिम[ई]ए मम भत्तार त्ति जाव कहियं ईईसो त्ति, मम उवरि पडिवंधो आसि जेण कुलकमागयं पि बुद्धधम्मं परिचइय पडिवन्नो जिणधम्मो त्ति । संपयं पुण एवंविहं कयं ति जेण परिचइय गओ त्ति । पुणो वि पढियं अंगारमईए -

अच्चंतमणहरस्स वि सहि दोसा उवरि दड्डुपेम्मस्स ।
 जं तणतणुएण वि विपि(प्पि)एण गिरिस[प० २०.२.]न्निहं दुक्खं ॥ १६९
 असरिसजणम्मि नेहो जइ कीरइ कहवि विहिनिओएण ।
 नवनलिणीदलठियपाणिय व किं सो थिरो होइ ॥ १७०
 जो वडइ दुज्जणो सज्जणो य कहकह वि जइ सुलग्गेणं ।
 तो तक्खणं विरज्जइ तावेण हलिदरागो व ॥ १७१
 सव्भावनेहमइए रत्ते रच्चिज्जइ त्ति रमणीयं ।
 अणहियए पुणु हिययं जं दिज्जइ तं जणो हसइ ॥ १७२
 जो पुण सिणेहस(सं ?)ताणमलणपायडियविप्पिओ निसय(?) ।
 यम्मिकरेतो(?) पणयं भूयाणं वायए वंसो ॥ १७३

ता एवंविहा नेहा पुरिसाणं । सिरिमईए भणियं—

किं काही सो पुरिसो सबत्थामेसु उज्जमतो वि ।

पुवि(विं) कयंतमल्लेण जस्स वग्गाइ (वंगाई?) भग्गाइं ॥ १७४

नणु सो महासावओ आसि, जेण अहं पि साविगा कय त्ति । ता अन्नो को वि एस, जेण अणेयरूयभरिया वसुंधरा ।' तओ परिसंथवणिया ताए कहिओ निययवुत्तंतो । भणिया ताहिं—'साहम्मिणी समाणदुक्खा य, ता भणिणी तुमं अम्हाण, अच्छामो ताव एत्थ, पडिच्छामो कयवयदियहे, पुणो कुसलाणुट्ठाणं काहामो । अन्नं च—

पियविप्पओगमइयं कोवसमुत्थं व परिहववासवो(वसं वा ?) ।

जे चिय सहंति दुक्खं सुहाइं ते [प० २१.१] चेव पावंति ॥ १७५

ता एत्थेव द्विया चेव पडिगा(च्छा)हि ताव, एगागिणीए कुलहरगमणं न बहुमयं' ति । तीए भणियं—'एवं' ति ।

— जिनदत्तस्य वामनकरूपेण स्वचरितकथनम् । —

तओ सो वि जिणयत्तो अणेगवयंसयपरिवारिओ गायमाणो य कहाणयाइं कहेमाणो चिद्धइ जाव कओ सबो नयरलोओ हयहियओ । गया राइणो वत्ता । हकारिओ राइणा, दिण्णं च से जीवणं, अच्छए य राइणो सयासे गंधवाइवि-
णोएण । जाया य नयरे वत्ता राइणो सयासे—भो ! एत्थ नयरे तिन्नि सोया-
सिणीओ अपडिरूवदंसणाओ सिरि-हिरि-लच्छीणं उव्वहमाणीओ उ(रू?)यं अच्छंति,
न ताओ को वि देवो वि हसाविउं वोलाविउं वा सकइ । राइणा भणियं—'अणेग-
रयणभरिया नयरी ।' एत्थंतरम्मि जिणयत्तेण भणियं—'भो भो ! एवंविहाओ
तुच्चे जेण माणुसमेत्तेसु एवं एयंविहासि(हि?)गारं आरोवेह ।' रायलोगेहि भणियं—
'एवंविहाओ चेव ताओ ।' तओ तेण भणियं—'भो भो ! पेच्छंतु भवन्तो, पेसउ
अप्पयारए पुंसंरा(पुरिसे?)य राया जेण ताण पुरओ वोछावेमि सा(ताओ?) । तओ
राइणा पेसिया पहाणपुरिसा । जिणयत्तेण वि निययवसं(यं)सया भणिया—'तत्थ
गया मं कहाणयं पुच्छे [प० २१. २] ज्जह । एवं ति । पुणो वि भणिया—'चरियं
कप्पियं?' ति चरियं पुच्छेज्जह । भणिऊण गया तत्थ । ताओ विचं(चिद्ध?)ति ।
आढत्तो जिणयत्तो खलियारेउं—'भो भो वा[म]णय ! ता किं पि कहाणयं
कहेहि, जाव राउले वेला भवइ ।' तेण भणियं—'भो ! ताव किं चरियं कहामो
अहो कप्पियं?' इयरेहिं भणियं—'चरियं' ति । तओ आढत्तं चरियं अत्तणो,
आवल्लप्पमीइ^१ कहिउं जाव गओ चंपं, उज्जाणा निग्गओ य पणट्ठो । तओ

भणियं तेहि—‘उस्स(स्स)रं वड्डए, अइकमइ य राउले वेला, गच्छामो ताव ।’ तओ विमलमईए संजायपच्चयाए सहसा भणिओ वामणगो—‘भो वामणग! तओ पुण कहिं गओ? त्ति, ता कहसु मणार्ग सोहणयं ति ।’ वामणगेण भणियं—‘किं तुज्झ गच्छए हत्थाओ? मम राउले वेला उवगच्छइ ।’ तओ गओ । वीयदियहम्मि आगओ । पुणो भणियं वयंसएहिं तहंव जाव आढत्तो अत्तणो चेव यवलंभोओ (?) जाव समुद्पडणं ति । तओ वीयाए तहेव सहासं जंपियं ति । तइयदियहे चंपगमणपज्जन्तं कहियं । तओ तइयाए तहेव सहासं जंपियं ति । तओ तहेव बहु(पण्डु)त्तरं [प० २२.१] दाऊण अवगओ । कहिया राइणो वत्ता । विम्हिओ राया । पूइओ वामणगो ।

— जिनदत्तस्य चम्पाराजपुत्र्याः पाणिग्रहणम् । —

इओ य छुट्ठो रायहत्थी, गओ उम्मूलिय खंभो, भंजमाणो घराइं, विणा-सेमाणो लोगअट्टारिउ त्ति । निवेइयं राइणो । दवाविओ राइणा पडहगो—‘भो भो ! जो हत्थी गिण्हइ तस्स रज्जं दिज्झइ दिक्करिगा य ।’ एवं हिंडेमाणो छित्तो पडहगो वावणगेण । धाविओ गयाभिमुहं । हक्कारिओ हत्थी, नियसिकाए नियत्तो वेगेण । तओ महंतं चेव वेलं खेलाविओ हत्थी, करणदक्खयाए गहिओ त्ति । अट्टालिओ कुंभे, आढत्तं गवव(गंधवं?), ठिओ निच्चलकुणो (कण्णो ?), लोगेहिं [कओ] साहुकारो । आणीओ य हत्थी आलाणखंभं । आरोविओ मिंठो, अंदुइयओ । गओ रायसगासं । जाओ राया चिंतावरो न याणिमो किं पिक (करि ?) हामो, मया एवं पडिवण्णं । एसो अणण्णसरीरो विण्णाणं च एवंविहं जेण हत्थी अकंतो त्ति ! ता एएण कि (के) णावि पच्छण्णरुविणा सिद्धउत्तेण होयवं ति । एयं चित्तिउं भणिओ कुमारो—‘भो ! नाओ मए तुमं जहा ‘पच्छन्नरुवधारी को वि सिद्धउत्तो तुमं’ ति तो संपयं उवसंहर एयं; जेण महया विभूईए करेमो विवाहो, केण वा पओगेण एयं परिवक्कं(त्तणं?) ति एयं च कोउयं [प. २२.२] मम फेडेह, अहं गुरु तुज्झ, अणइकमणीयवयणो हवति गुरु । तओ ‘अहो हं नाओ एएणं’ [ति चित्तेऊणं ?] सविणयं कहिओ सब्बो वुत्तंतो जिणयत्तेण—‘एयाओ मम भारियाओ भवन्ति ता हक्कारेह ताओ, जेण ताण पुरओ फेडेमि एयं रूवं’ ति । तओ पेसिया महंतया ताण सयासे । भणि-याओ—‘राया भणइ तुम्हं भत्ता आगओ ता आगच्छह एत्तिर्यं भूमिं; पच्चिहा-णह (पच्चहिण्णाह ?) त्ति । तओ ताओ सपरिवाराओ समहल्लगाओ आगया-ओ । दिन्नाइं आसणाइं । भणियाओ राइणा—‘भयवतीओ ! एस वामणगो एयं भणति ‘मम एयाओ भारियाओ हवन्ति’ ता एत्थ पमाणं तुम्हे ।’ ताहिं भणियं—

‘जाणेइ अम्ह भत्तुणो चरियाइं, न उण एस’ त्ति । तओ फेडिया जिणयत्तेण एगा गुलिया । अवगयं से वामणत्तणयं । जायं सिरिमति-अंगारमती [णं] पच्चभिन्नाणं । उट्टियाओ ससंभंताओ, निवडियाओ चलणेसु । भणियं च- ‘सामि ! अम्ह एस भत्तारो ।’ तओ हरिसिओ राया । समवसरियाओ कुमा- रीओ पडिचन्नाओ तेणं । निसण्णाओ तस्सासण्णे । विमलसतीए भणियं - ‘ममावि भत्तुणो घडइ सवमेयस्स. सत्ति (किं तु ?) वण्णेण विसंवओ’ त्ति । तओ कहिओ वुत्तंतो । समप्पिया सिरिमती-विमलमतीओ राइणा (णो) । उप्पइयाइं दो वि [प० २३.१] जिणयत्तो अंगारवती आगासेणं वेयड्डं । कहिओ वुत्तंतो असोग- सिरिणो अंगारवतीए । ता संस(प?)यं फेडेह एस(य)वन्नपरावत्तं । ता पच्चक्खी हो (हू) ओ । तओ हरिसवसुब्भिन्नपुलइओ उट्टिओ आसणाओ । पयड्डो पहाणप- रियणसमेओ । सिंघलनयराओ मज्जेण पुहविसेहरं गयणेणं घेत्तूण आगओ चंपं । अब्भुट्टिओ राइणा । कओ महंतो उवयारो असोगसिरी-पुहविसेहरमहारा- याणं । फेडिय(या) वण्णपरावत्तिणी जिणयत्तेण गुलिया । तओ तं उत्तत्त- कणयसप्पहं उइयमिव सहस्सकिरणं रविं, कामदेवं व रूवगुणगारवग्धवियं विभिया सवे विजाहरा राया. का(रा)यकुमारा य । पडिचन्नो सओसं विमलमईए । चिंतियं च -

तुह विरहतावियंगं सुसइ य जलवज्जियं व आरोप्पं ।

दंसणजलेण सिंचह ओमुंचइ जेण संतावं ॥

१७६

इ(त?)ओ य राइणा कन्नाए कओ महापमोएणं विवाहो । पूजिऊण विजाहरचक्कवट्ठी गओ सनयरं । बहुमन्निओ पुहतिसेहरो राइणा । पराणीओ कुमारेणं, पच्छा कइवि दियहेहि अंगारवतीए सह नयरं । राइणा कओ महा- सामंतो । पसाहियाइं रज्जंतराईं । अच्छए ताण समं अउवविसयसुहमणुहवंतो । [प० २३.२] वट्ठाविओ जीवदेवसेट्ठी । पेसियाओ छप्पन्नकोडीओ कुमारेण ।

— जिनदत्तस्य स्वगृहे पुनर्गमनम् । —

पच्छा कइवयदियहेहिं चउभारियासमेओ महया पड(रि?)यरेणं गओ वसंतपुरम्मि जिणयत्तो । तओ महाविभूईए पविट्ठो सगिहं । समाइच्छिओ पिउणा बहुमन्निओ । निग्गया गिहाभित्तराओ जणणी । तओ सुयसिणेहेण पभूयकालदंसणेण य रोविउं पयत्ता । समासासिया जिणयत्तेण । तओ ताए समाइच्छिऊण अग्घाइओ उत्तमंता(गे) । कयं च वट्ठावणयं जीवदेवेण । पवत्तियं महादाणं । कारावियाओ पूयाओ जिणाययणेसु । एवं सुहंसुहेण वच्चए कालो । समुप्पन्ना जिणयत्तस्स चउण्हं पि भारियाणं पुत्ता ।

अन्नया वसंतउरुज्जाणवरे' समागओ सुहंकरो नाम आयरिओ । सो य
चउनाणी भयवं । गच्छन्ति वन्दणवत्तियाए नागरलोमा । कहियं उवरोहिण
जिणयत्तस्स जहा—समागओ उज्जाणम्मि भयवं सुहंकरायरिओ । त्तिंतिं यं जिण-
[प० २४.१] यत्तेण—गच्छामि भयवओ समीवं, पुच्छामि पुव्वभववइयरं,
कैणेरिसं दुक्खं अणुहवियं पुणो पत्ता महारिद्धी । तओ [निग्गओ] विमल-
मती-सिरिमती-अंगारवती-विलासवतीसमेओ वहुपरियणेण । दिट्ठो भयवं ससि
व साहुगणपरियरिओ साहूहिं । तओ पाहिणी काउं नवेहिं वंदिओ, पच्छा कयं
सयलसाहूणं वंदणयं । उवविट्ठाइं रिमिपुरओ । पारद्धा भयवया धम्मकहा—

भूएसु जंगमत्तं तम्मि य पच्चिदियत्तमुक्कोसं ।

तत्तो वि य माणस्सं माणस्से आरिओ देसो ॥ १७७

आरियदेसे वि कुलं^१ कुले पहाणम्मि जाति मुक्कोसा ।

तीए रूयसमिद्धी रूए वि वलं पहाणयरं ॥ १७८

होति वले वि य जीयं जीए वि पहाणयरं विण्णाणं ।

विण्णाणे सम्मत्तं सम्मत्ते सीलसंपत्ती ॥ १७९

सीले खाइयभावो खाइयभावे वि केवलं नाणं ।

केवलिए पडिपुत्ते पत्ते परमक्खरे मोक्खो ॥ १८०

ता दुल्लहाणि एयाणि पन्नरस ठाणाणि । अपरं—

जातिविसुद्धं भुवणम्मि पाया^२ २४.२] इं गुणसएसु सुमहग्गं ।

माणिकं पि व लब्धमिति कहिं पि मणुयत्तणं दुल्लहं ॥ १८१

मणुयत्तणे वि दुल्लहा धम्मायरिया । जेण—

न हि तत् कुरुते माता न पिता न कलत्र-बन्धुजनवर्गाः(र्गैः) ।

यत् कुर्वन्त्याचार्याः हितोपदेशेन सत्त्वानाम् ॥ १८२

ता तुम्हेहिं पत्ता एस सामग्गी । तथा चोक्तम्—

सम्प्राप्य मानुषत्वं संसारासारतां च विज्ञाय ।

हे जीव ! किं प्रमादाद् न चेष्टसे शान्तये सततम् ॥ १८३

ननु पुनरिदमतिदुर्लभमगाधसंसारजलधिप्रपतितं(जलनिधौ पतितं ?) ।

मानुष्यं खद्योतक-तडिलताविलसितप्रतिभम् ॥ १८४

आहार-संज्ञा-भय-मैथुनं च सामान्यमेतत् पशुभिर्नराणाम् ।

धर्मो नराणामधिको विशेषो धर्मेण हीनाः पशुमिश्र तुल्याः ॥ १८५

धनदो धनार्थिनां प्रोक्तः कामिनां सर्वकामदः ।

धर्म एवापवर्गस्य पारम्पर्येण साधकः ॥ १८६

खणभंगुरे असारे मणुयत्ते चवलअव्भसारिच्छे ।
सारं एत्तियमेत्तं जं कीरति सोहणो धम्मो ॥

१८७

सो य दाण-सील-तव-भावणामइओ ।

सत्पात्रं महती श्रद्धा काले देयं यथोचितम् ।

धर्मसाधनसामग्री धन्या सेयं प्रजायते ॥

१८८

शील-चारित्र्ययुवतानां दीक्षितानां तपस्विनाम् ।

गृहारम्भनिवृत्तानां यतीनां दत्तमक्षयम् ॥

१८९

सर्षपत्रिभागमात्रं वटस्य बीजं महीतले न्यस्तम् ।

आपःस्नेहितमूलं जनयति विपुलान् महास्कन्धम् (न्धान्?) ॥

१९०

तद्वत् कडच्छुभिद्धा नियोजिता २५.१ ब्रह्मचारिणः पात्रे ।

श्रद्धास्नेहितमूले जनयति विपुलान् महाभोगान् ॥

१९१

अपि तद् वटस्य बीजं वाता-ऽऽतपशोषितं विनश्येत् (त?) ।

न हि दक्षिणा विनश्यति नियोजिता ब्रह्मचारिभ्यः ॥

१९२

काले सुपत्तदाणं सम्मत्तविसुद्धि वोहिलामं च ।

अंते समाहिमरणं अभवजीवा न पावंति ॥

१९३

दिण्णं सुहं पि दाणं होइ कुहम्मेण असुहफलमेव ।

सप्पे वि दिण्णखीरं तं चेव विसत्तणमुवेइ ॥

१९४

तुच्छंमि(पि) सुपत्तम्मि उ दाणं नियमेण बहुगुणं होति ।

जह गावीए दिन्नं तणं पि खीरत्तणमुवेति ॥

१९५

मा मा मारेह जिए अलियं पर(रि)हरह मुय[ह] परदवं ।

वंभवयं च धारह परिग्गहे मुयह अणुवन्धं ॥

१९६

अयसाऽभिओयसंतावियस्स पुरिसस्स सुद्धहियस्स ।

होइ वहंतस्स फुडं चंदणरससीयलो अग्गी ॥

१९७

अलियं न भासियवं अत्थि हु सच्चं वयं न वत्तवं ।

सच्चं पि होइ अलियं जं परपीडाकरं वयणं ॥

१९८

ता भो ! न हिंसियद्वा पाणिणो, न भासियवं अलियं, न गेण्हियवं परधणं,
परिहरियवं परदारं, संवरियवो परिग्गहो, न भोयवं रयणीए, दारुणो एएसिं
विवागो त्ति । कायवो महात्तवो ।

वरमरसविरसकयसणगोयरविहिविहिए(य)सुद्धभावेण ।

अप्पाणेण य कवलो गहिओ कुहवेयणासमणो ॥

१९९

- मा नरयवालविहियं संडासविडिं चवियं वयणे[ण] । [५० २५,२]
 उक्त्तिळण सयलं मा मे मांसं रसंतस्स ॥ २००
 वरमुसिरखारतित्तयकडुयंविलअरसविरसपाणेहिं ।
 अप्पाणेण य अप्पा खविओ अवि यप्पणो चेव ॥ २०१
 मा नरयवालविहियं आवत्थियकडकडेंतकडयंतं ।
 जाल-फुलिंगमुयंतं नरयजलं मा नु या(पा?)इयसि ॥ २०२
 वरमायंविल-छट्ट-ऽट्टमोह मासद्ध-मासखवणेहिं ।
 अप्पाणेण य अप्पा खविओ अवि यप्पणो चेव ॥ २०३
 मा पिट्ठि-खंधद्व(वह?)णं ताडण कसघाय अंकुसनिरोहो ।
 तुह खलण नासवन्धण डहणंकणवेयणसयाइं ॥ २०४
 धम्मेण य धम्मंतं ताविज्जंतं तवेण विउलेण ।
 जीवस्स गलति पावं जह किट्ठं काललोहस्स ॥ २०५

भावियवाओ भावणाओ -

- एकोऽहं न मे कश्चिद् नाहमन्यस्य कसचित् ।
 न तं पश्यामि यस्याहं ना[सौ] यो मम विद्यते ॥ २०६

तओ भणियं जिणयत्तेण - 'भयवं! इमं भावयंतस्स किं हवति?' भयवया भणियं -

- एगग्गया य नाणे इंदियमलणं कसायमलणं च ।
 जयणापरो य सावय ! सज्झायसमो तवो नत्थि ॥ २०७
 जावइयं सज्झाये कालं चिट्ठति सुहेण भावेण ।
 ताव खवेति पुराणं नवयं [५० २५,१] कम्मं न संचिणति ॥ २०८

ता भो ! एस चउरंगे धम्मे आयरो कायवो ।

- दीहयरवाससहपंथिएण धम्मेण कुणह संसग्गी(ग्गं?) ।
 सबो जणो नियत्तति तुमए सह तेण गंतवं ॥ २०९
 धम्मेण धणं विउलं आउं दीहं सुहं च सोहग्गं ।
 दालिहं दोहग्गं अकालमरणं अहम्मेण ॥ २१०
 आरंभाण सयाइं करेति रिद्धीए हारणे सूढो ।
 एकं न कुणति धम्मं जेण पलोएं(डुं?)ति रिद्धीओ ॥ २११
 धम्मु करेज्जह एकु पर, किं अन्निं बहुएण ।
 जं जं चंवड एत्थु जगि, होइ असेसु वि तेण ॥ २१२

तओ भणियं सबेहिं - 'भयवं न कुणति धम्मं, एवमेयं ।'

— जिनदत्तस्य पूर्वभवकथाश्रवणम् । —

तथो कहाणयावसाणे सविणयं जिणयत्तेण भणियं—‘भयवं ! किं मे अन्न-
भवे समायरियं ति, जेण एरिसा रिद्धी, अवंतराले य तुच्छदुक्खं ? ति, केणावि
(केण य ?) चत्तारि भारियाओ ?’ नि । भयवया भणियं—‘सुदाणफलं’ ति ।
जिणयत्तेण भणियं—‘कहिं सुदाणं ?’ तथो साहियो पुवभववइयरो—दसउरनयराओ
जाव गयाणि उज्जेणिं । तत्थ तुमं वच्छवालो आसि सिवदेवो नाम । वच्छगएणं
दिट्ठो तए रिसी उज्जाणे । जाओ तस्सुवरि बहुमाणो । तथो मासपारणए धम्म-
कम्मजोएण पविट्ठो तुज्झ गेहे । तम्मि दियहे ऊस*वो बहुमन्निओ तए अत्ताणयं ।
तथो उवाइयं भत्तसूपमच्छयं । तथो अणुमन्निओ जैणणीए । दिन्नं जाव साहुणा
निसिद्धं । तथो उवज्जियं सुहकम्मं ति । एयाओ पुण विमलमई सिरिमई अंगार-
वई विलासवई तम्मि काले तत्थेव आसि इब्भकन्नगाओ । तथो पहेणयमागयाहिं
पसंसिओ रिसिं पारावयंतो तुमं । तथो एयाहिं पि वद्धं सुहकम्मं ति । तथो
आउक्खएणं तुमं मरिऊण उप्पन्नो वसंतउरे । एयाओ पुण दुवे चंपाए, एगा
सिंवलदीवे, अवरा वेयड्डे असोगपुरम्मि । ता भो एयाओ तए पुन्नोदएणं
परिणीयाओ ।

तथो संवेगपराणं पंचण्ह वि जायं जाईसरणं । दिट्ठो सयमेव पुव[भव ?]
वइयरो । तथो संजायसंवेगेणं भणियं जिणयत्तेण—भयवं !

अनित्यं यौवनं रूपं, जीवितं द्रव्यसञ्चयम् ।

अनित्या प्रियसंवासा, वरं सुचरितं तपः ॥ अहवा— २१३

एसेव गतो जम्मो असारसंसारकारणरयाण ।

परमत्थकारणं कारणाण न हु सिक्खियं किं पि ॥ २१४

ता भयवं ! एव भावेमाणस्स उव्विग्गं मे चित्तं संसारवासाओ, ता जणाणि-
जणएसु अणुणविय गिण्हामि भगवओ सयासे वयं ति । भयवया भणियं—भो
सुकुमालसरीराणं दुक्करं वयधारणं ति, जेण भक्खियवो निरासाओ वालुयाकवलो,
तरियवो वाहाहिं समुदो, तोलेयवो महागिरी, संचरियव्वं खग्गधाराए, पढममेव
सिक्खियव्वो किरियाकलावो, उप्पाडियव्वा ससोणिया केसा, भुंजियव्वं परगिहे
लद्धावलद्धं कयसणं, सोयव्वं च ककसपुढवीए, सहियव्वा वावीसपरीसहा, धारिय-
व्वाणि पंचमहवयाणि, साहियव्वाणि इंदियाणि,

रक्तः शब्दे हरिणः, स्पर्शे नागो रसे च वारिचरः ।

कृपणपतङ्गो रूपे, भुजगो गन्धेन तु विनष्टः ॥ ता भो ! २१५

पञ्चसु रक्ता पञ्च विनष्टा यत्रागृहीतपरमार्थाः ।

एकस्तु पञ्चसु सक्तः प्रयाति भस्मान्ततां मूढः ॥

२१६

अपरं च तिगुत्तिगुत्तेण होयव्वं, निवारियवा चत्तारि कसाया, होयव्वं च पंचसमिइसमिएणं, रक्खियव्वो छव्विहो जीवनिक्काओ, न कायव्वो सयणाइएसु अणुवंधो, एवमाति, किं बहुणा ?

बुब्भंति नाम भारा, ते चिय बुब्भंति वीसमंतेहिं ।

सीलभरो वोढव्वो जावज्जीवं अविस्सामो ॥

२१७

अहवा न दुकरं इमं भावेमाणस्स,

नरएसु सायणाए तिरिएसु कुमाणुसेसु दुक्खाणि ।

देवेषु य दोगच्चं लहंति विसयाउरा जीवा ॥

२१८

पेक्खंतो ऊरुत्थलमुहकुहरुच्छलियरुहिरगंडूसे ।

करवतुकत्तदुहा विरिक्खिविद्वद्देहद्धा ॥

२१९

जंतंतरभिजंतुच्छलंतसंसदभरियदिसिविवरे ।

मुक्कंदकडाहुक्कदंतसंसददिसिविवरे ॥ किं बहुणा ?

२२०

अच्छिनिमीलियमित्तं नत्थि सुहं दुक्खमेव संतत्तं ।

नरए नेरइयाणं अहोनिंसिं पच्चमाणाणं ॥

२२१

नरएसु जाइं अइक्कक्खडाइं दुक्खाइं परमतिक्खाइं ।

को वच्चेही ताइं जीवंतो वासकोडिं पि ॥

२२२

ता भो सोहणमभिलसियं,

यावच्चित्तं च वित्तं च, यावन्न स्खलते मनः ।

तावदात्महितं कुर्याद्, धर्मस्य त्वरिता गतिः ॥

२२३

ता भो ! करेहि सिग्घमेव अत्तणो समीहियं ति ।

तओ वंदिऊण भयवंतं सह वयंसएहिं भारियाहिं च चलिओ गि*हाभिमुहो जिणयत्तो ।

गच्छंते भणिया वयंसया - 'भो सोहणो एस आयरिओ ।

तं पेच्छिऊण चिंता जाया अम्हाण एस लोयम्मि ।

सफलो जीवइ एक्को चत्तो जेणं घरावासो ॥

२२४

घरिणी यत्थो सयणो माया य पिया य जीवलोयम्मि ।

मारियिंदजालसरिसं तह वि जणो पावमायरति ॥

२२५

जा य उवयारवुद्धी घरिणीपमुहेसु सा वि मोहफला ।

मोत्तूण जओ धम्मं न मरणधम्मीण उवयारो ॥

२२६

सो पुण संपाडेउं न तीरए आसवाऽनियत्तेहिं ।

आसवविणियत्ती न य गिहासमं आसमंतेहिं ॥

२२७

नियमा तत्थारंभेण वड्डई पाववंधणा हिंसा ।

हिंसावओ य धम्मो उद्दिट्ठो सत्थयारेहिं ॥

२२८

वज्जंतो चिय एसो सव्वेणं चेव जीवलोयम्मि ।

नियमेण उज्झियव्वो ता अलमेएण पावेण ॥

२२९

एयं च चित्तयंतो संजायचरणकरणपरिणामो गुरुपामूला सवयंसो प्रत्तो नियवरं कुमारो । तओ चलणेसु निवडिऊणं जणणि-जणयाणं साहिओ पुव्वभव-वइयरो । संविग्गाणि एयाणि । तओ भणियं जिणयत्तेण [प० २७. १]—‘करेमि अहं परलोयहियं ।’ जणणि-जणएहिं भणियं—‘वच्छ ! तया विणा अम्हाणं पाणधारणं पि न होइ’ कुमारेण भणियं—

अनाद्यनन्तसंसारे कस्य केन न सङ्गमः ।

सम्बद्धो जन्तुना जन्तुः केयं स्वपरकरुपना ॥

२३०

तओ जाणिओ निवन्धो, अणुण्णाओ माया-वित्तेहिं । तओ सोहणे तिहिवार-नक्खत्तकरण [पत्र ६९A] जोए पवत्तियं महादाणं, कारावियाओ जिणाययणेसु पूयाओ । तओ आरुहिऊण सिवियं गओ आयरियसयासे । तओ समं भारियाहिं वयंसेहिं य महाविभूईए पवइओ एसो ।

तओ करेइ उग्गतवच्चरणाइं । जेण—

जाव न सोसहि निययदेहु विविहिहि तवचरणिहिं,

छट्ठ-ऽट्ठमं चंदायणेहिं ता(मा)सिय-छम्मासिहि ।

ता किं पाविहि सिद्धिसोक्खु जरमरणविवज्जिउ,

सासउ अयल्ल अणंतु जीव कम्मक्खयवज्जिउ ।

तत्र न जन्म न मृत्युर्न जरा न व्याधयो नेष्टवियोगो नानिष्टसंयोगो न च क्षुत्तृष्णे न कामरोषौ ॥ तत् सुखमव्यावाधं सर्वज्ञानां त्रिलोकमूर्द्धस्थितानां आत्यन्तिकमेकान्तिक-मनित्यसंसारकं भवति सिद्धानाम् । तओ काऊण महातवं आराहिऊण मरणयालं गओ सुरलोयं । तओ पारंपरेण निव्वाणं ति जिणयत्तो ॥

॥ इति जिनदत्ताख्यानं समाप्तम् ॥

संवत् ११८६ अद्येह श्रीचित्रकूटे ।

लिखितं माणिभद्रेण यतिना यतिहेतवे ।

साधवे वरनागाय स्वस्य च श्रेयःकारणम् ॥

मंगलमस्तु वाचकजनानाम् ॥ ॥

स्थितआत्मानन्दजैनज्ञानमन्दिरवडोदरास्थ'व'संकज्ञप्रतेः पाठभेदाः ।

पत्रस्य पङ्क्तौ मुद्रितपाठः-	व० प्रतिपाठः-	पत्रस्य पङ्क्तौ मुद्रितपाठः-	व० प्रतिपाठः-
४१ १३ अणुपालंताइं	अणुपालेमाणाइं	४२ १५ वोलेंति	वोलीणा
१४-१६ सिवधणो	सिवधम्मो	१७ विक्करंगं	डिक्करंगं
१५ "नाम भारिया" अनन्तरम्-		समासाड्ढण	समासासिऊग
ताणं पुत्तो सिवदेवो नाम ।		१८ वच्छवालत्तण-	वच्छवालत्तणेणं
१७ 'ताव य' स्थाने जाव		ए(त्ति?)ग	
१८ लच्छीण	लच्छीए	तस्स गेहे कम्मं	तस्सेव किइकम्मं
खयं । [...]ताह खयंति । न य एत्थ		२० वच्छणाएणं	वच्छवाले गाएणं
वासाण	साहवासाण	२२ जाव...अहो	जाओ बहुमाणो-
२० तथा च	पडियं च		अहो
२२ अम्हं पु [ण...] अम्हं [...]इमाइं		२३ णिवज्जो	णिसज्जो
ट्टूण विहव	नट्टाइं । घेतूण विहव	२४ एकादग्गीगाथापश्चान्-	'जेण'इति
२४ अणुहरइ विओओ	अणुहवइ विओओ	अधिक. पाठ ।	
रोरवस्स	रवरवस्स	२६ द्वादगाङ्गपद्यपश्चादयमधिक. पाठः-	
२५ सगू(ग्ग)णरया	सगगनिरया	तथा चोक्तम्-वेत्त्यङ्गारसमं विकारिणि	
समप्पंति	पहुप्पंति	उसुदं पद्यल्ललातं विसं, चन्दं वहि-	
२६ भायगं	भायगो	सिवेक्षते ग्रहणं तद्वन् फुलिङ्गोपमम् ।	
२७ मेलयं	मेलग	उज्जितो निशि चक्रवाकविहगस्तोयेऽपि	
चतुर्थगाथापश्चादयमधिका गाथा-		सन्दह्यते,.....गदधमनसां वहे (ह्ये)	
पडियए वारिइ,वेहव्वं तरुणियाण दंतेण ।		करुपं जगन् ॥	
कि ते कयत लद्धं,		चङ्खुखण्डितमुज्जितं कथमपि त्यक्तं	
अमयं(म्मि) विस छुहंतेण ? ॥		गहीतं पुनः, कण्ठं नो विशति प्र.....	
६ पयाव[य]स्स	पयावइस्स	खादितं जिह्या ।	
८ व(वि)	वि	चकाङ्गस्य बुचा मृणालसकलं प्राणैः समं	
९ 'अन्नं च-' स्थाने 'पुणो वि पडियं'		ध्यायतो, नानादुःखगतानि चेह लभते	
सयणं	सरणं	प्रेमार्द्रचेतो जनः ॥	
१० अष्टमगाथापश्चाद्विममधिकं पद्यम्-		तीरात् तीरमुपैति रौति करुण चिन्तां	
कंतु विहुरि कंतु कंतारे कंतु पुण		समालम्बते, किञ्चिद्व्यायति निश्चलेन	
आवदंहिं कंतु होड विरहं विसहिज्ज ।		मनसा गेगीव युक्तेक्षण ।	
विशु कंति सोक्ख क.....		स्वाद्यायानवलोक्य कूजति पुनः कान्तेति	
सयणमज्जे कह होंति लज्ज ।		सुग. खगो,	
जावहिं विहुरि समावडिए मज्झि एइ		धन्यास्ते भुवि ये निवृत्तमदना विग्	
अणत्थु । तावहिं क.....ण्णु विजविड		दु खिताः कामिनः ॥	
सत्थु ॥		२७ चोलियाखम्पड-	चोलियाफरछएणं
छणु	धणु	एण०	चलणा । यिओ
१२ कंति...दीसड	विशु कंति एक्कं-		
	णटं दीमड		

पङ्क्तौ मुद्रितपाठः-

व० प्रतिपाठः-

पत्रस्य

पङ्क्तौ मुद्रितपाठः-

व० प्रतिपाठः-

१ महाकन्धाण०	महापुत्रवंतो [सु]क-	४३	३० द्वाविंशतितमीगाथापश्चादयमधिकः पाठ-	
	यभायणो अत्थि ता		अहवा-उवभुंजितं न याणइ,	
	अवस्सं वंदणीओत्ति,		सिद्धि पत्तो वि पुत्रपरिहीणो ।	
	जेण-		पउर पि जलं तिसिओ,	
			वि मंडलो लिहइ जीहाए ॥	
३ जु	जु			
६ सुपत्तेहिं०	सुपत्तह देहु जण बहु०	४४	१ जेण०	जेण अज्ज मम गेहं
८ सोतासिणीणं	सोवासिणीणं			महातवस्सरिसिच-
„ बहुएहिं	बहुताहिं			लणेहिं अकंतं ।
९ सोयासिणीहिं	सोवासिणीहि	„	२ दाणं विभवो०	दाणविभवो ता
„ मंडओ	वंदओ			पडिलाहेमि एयं
„ पइट्टो०	पविट्टो अपुव्वपुत्र-			सविभवैणं
	याए विमुद्धकम्मसु-	„	३ विविहरिद्धिल्लो	विहवरिद्धिल्लो
	हवीयपाउब्भवाओ	„	४ दुक्खिओ	दुग्गओ
	य वणिय०	„	„ त्रयोविंशतितमीगाथापश्चादयमधिका	
१३ दिट्ठो य० एतदग्गे इदमधिकम्-			गाथा-	
दिट्ठो य पहट्ठलोयणेण सिवदेवेणं ।			सो दियहो जत्थ सुहं,	
पढियं च-			सा राई जा गया सह पिण्ण ।	
उत्तमस्य च वर्णस्य,			सो अत्थो जो दिट्ठो	
नीचोऽपि गृहमागत ।			तं जिमिय जं न एक्केण ॥	
वालो वा यदि वा वृद्धो,		„	९ सक्करापगब्भा	सक्करोयगब्भा
सर्वस्याभ्यागतो गुरुः ॥		„	१० सव्वरसपुत्ता थाली	सव्वरससपुत्तथाली ।
जेण न किञ्चि		„	„ धनया !	वन्नयाए !
१९ अष्टादशमीगाथापश्चादयमधिकः पाठ -		„	११ देह	देहि
उट्ठंति मणोरहकं-		„	१२ भणियं च-अणु०	पढियं च तीए-अणु०
दलीउ सरसाउ विविहरेहाओ ।		„	१३ गिज्जइ	झिज्जइ
असमत्तकज्जदालि-		„	१५ गहाविओ	गिण्हाविओ
इयस्स हियए समप्पंति ॥		„	१८ पडिलाभिओ	पडिलाभिओ त्ति
उप्पज्जंति तहिं चिय		„	१९ जिणचलण [कमल]	जिणचलणजुयल-
विहसति तहिं तहिं समप्पंति ।		„	सेवा०	सेवा०
रत्तसरे कमलाई व		„	२० पाविज्जहिं	पाविज्जइ
मणोरहा रोरहिययम्मि ॥ चितियं च-		„	२१ पूर्यंति	पूरंति
२० धेज्जाणं०	“धेज्जाणं ! अहो मे	„	२२ ताणं च	तेसिं च
	सुहकम्मपरिणई !	„	„ सप्तविंशतितमीगाथापश्चादयमधिका	
	अहो जम्मस्स !	„	गाथा-	
	अहो मे लाभसपा-		ठे देह धणं पूए-	
	वणत्थं खीणो		ह गुत्तअणं मा करेह रे गव्वं ।	
२४ साहुस्स०	साहुण य आगमणं		दंडाहयविसमभुयं-	
२५ वहुं (बहुययं) पि	बहुविहं पि		गभंगुरो दिव्वपरिणामो ॥	
२६ निप्पज्जए	निप्पज्जए			

पत्रस्य	पङ्क्तौ	मुद्रितपाठः—	व० प्रतिपाठः—	पत्रस्य	पङ्क्तौ	मुद्रितपाठः—	व० प्रतिपाठः—
४४	२७	वरस्य०	वरन्वसत्तसंपय- गुणब्रुया	४५	२०	‘जम्मेण’ इति पाठस्यान्वयमधिकः पाठः— पडियं च—जररोग बाहिरयमल- किल्लेसवहुलम्मि नवर संसारे । कत्तो अन्नत्थ सुहं अच्चो ! पियसगमा रहियं ॥ जेण—	
”	२८	°वासुदेवा०	°वासुदेवा हवंति पत्तप्पयाणेण	”	२१	न मरड ? ति० न पव्वइओ ? ॥ जइ एरिसत्त्वावय- वसुंदरिं सुंदरिं न पावेमो । ता कि निरत्थएणं इमिणा चवलेण जम्मेण ॥	
४५	१	एत्थंतरम्मि०	इओ य निगओ रिसी । ताओ य	”	२४	व नंदपुरिसेणं ॥... व इड्डपुरिसेणं ॥ धम्मो अत्थो कामो	
”	”	वहुमज्जिऊण	वहुमज्जिय	”	२६	निरडसयाडं निरयासयाडं	
”	३	मओ०	मरिऊणं इओ य	”	”	चतुखिगतमीगाथान्तेऽयमधिकः पाठः— उक्तं च—स्वर्गद्वारकपाटपाटनपटुर्धमो न चीणो मया, द्वारापेक्षणधूलिधूसर- मुखा नैवार्यिनस्तोषिताः । कामं चारुविलासिनी मटवसा स्वप्नेऽपि नास्वादिता, हा कष्टं विफलीगतो मम भवोऽरण्ये यथा मालती ॥	
”	६	°सयाइं	°मयपयच्छमाणाणं उववओ जीवजसाए कुच्छिसि पुत्ताए जाव नवहं	”	२७	कामसेवणं की० कामसेवणं पि की० “तह कीरति वो...न चेच्छ्या” स्थाने सह कीरति न अजेणं ति । जइ किज्ज विट्ठालडडं, गंजिज्ज अप्पाणु । ता वरि गहिल्लियतेण सह, जो दंगडइ पहाणु ॥ इन्द्रियाणि न गुमानि लालितानि न खेच्छ्या ।	
”	९	तओ०	तओ जायसिणेहेणं मायावित्तेणं	”	२९	उत्तरार्धं यथा—दुर्लभं प्राप्य मानुष्यं न भुक्तं न च शोषितम् ।	
”	१०	°क्राणणुजाण०	क्राणणुजाणवाविवे- साणवरघरेसुं च आययणदीहियति- त्थेसु महापहपहेसु आदत्ता हिंडिडं	”	३०	चित्तेमाणो नि० चित्तेमाणो तं चैव पलोयमाणो नि०	
”	१२	°सिंगारवे(वि)- थार०	°सिंगारवियार०	”	”	‘मयणावत्थाहिं’ इत्येतस्य पश्चादयम- धिकः पाठः— अवि य—एक्रेण विणा पियसं- गमेण बहुयाइं होति दुक्खाइं । आलस्सं रणरणओ, नीसासो विन्ममो पुल्लओ ॥	
”	१३	°पडट्टेणं	°पविट्टेणं				
”	”	पुराणनिक्कु०	दुवारनिक्कुट्ठियं दिट्ठं पुत्तल्लियात्त्वं				
”	१४	‘तं च केरिस’ एतत्पाठपश्चादियमाधिका गाथा— समउत्तुंगविसाला, उम्मत्थियकणयकल्लससंकासा । कामनिहाणं व थणा, पुल्लविहूणाण दुप्पेच्छा ॥					
”	१५	मेत्तूण	हंतूण				
”	१७	निहनि(वि)या०	निहवियं च जिण- ट्टेण । तओ सत्ति- णेह०				
”	१९	द्वात्रिंशत्तमीगाथापश्चादियमाधिका गाथा— ताव चिय गणइ फुडं, कुल्लववएसो(सं?) नरो समत्थो वि । जाव न निवडड हियए, मयरद्ध[प]मुक्कसरनिवहो ॥					

पङ्क्तौ मुद्रितपाठः—	व० प्रतिपाठः—	पत्रस्य	पङ्क्तौ मुद्रितपाठः—	व० प्रतिपाठः—
सुपइष्टि ए वि पियमा- णुसेण मा पुत्ति ! वहसु आसंघं । अमुणियपरमत्थगुणो, न सुंदरो पेम्मपरिणामो ॥		४६	१७ ताव...सहिओ,	ताव चिय गुरुय- णम्मि आसका । जाव य विलास- सहिओ,
१ रसेण वा० रसेण भावितं ।	१९ संवासेह समासासेह	”	” आवस्सयाइ [यं] आवस्सयाइ	”
” मारेइ विस व विणो- सहेण पेम्मं	” २० जीवदेवो...चि- त्तएण-‘भो !	”	” जीवदेवसेट्ठी तमाय- यणं । दिट्ठा सा पुत्तलिया । हरि- सिओ चित्तेण-‘भो !	”
५ आढत्तो म... आढत्तो मयणविया- हारो रेण गाढं उव्वहिउं, चित्तिं च-	” २१ ‘कुमारस्स’ इति पाठस्य पश्चादयमधिकः पाठः-‘पढियं च सेट्ठिणा- होइ सुरूवे पेम्म, होइ विस्से वि कम्मि वि जणम्मि । मा होइ एववं ता, पेम्मस्स न कारणं एवं ॥ जत्तो विलोलपम्हल- धवल्लं वलंति नवर नयणाइं । आयन्नपूरियसरो, तत्तो चिय धावइ अणंगो ॥ अणुरायतंतुआय- ट्ठियाइं जणसकुले वि नयणाइं । वल्लिऊण सणिय सणियं, जत्थ पियं तत्थ वच्चंति ॥	”	” २२ एव(य)एव एयरुव ” सा से ” २३ ता तं.. यस्स ता तं चिय सिप्पियं पुच्छामि । तओ तस्स सिप्पियस्स ” २५ कारवण. एव० कारवणवुद्धी, जं पुण तत्थ तं पुत्त- लियारुवं तं पुण न नज्जए सयमेव पया- वडणा निम्मियं ति ।	”
६ चंदणपंकु० चंदणपंको जलं ज- लदाए सीयलो वाओ	” २२ एव(य)एव एयरुव	”	” सा से	”
७ तावियस्स य अहि तावियाणं अहि	” २३ ता तं.. यस्स ता तं चिय सिप्पियं	”	” २५ कारवण. एव० कारवणवुद्धी, जं	”
” कुणइ सो दाहं हवइ से दाहो	” २६ हत्थलक्खणं ति हत्थलक्ख ति	”	” २८ भणियं ..सिप्पिएण भणियं-कहं चिय ? तओ कहिय सिप्पिएण	”
९ “राग...विसयविमोहिय” स्थाने- रागवसओ, पियजणविरहम्मि संततो ॥	” २९ चंपागएण चंपं गएण	”	” ‘दिट्ठा’ इत्येतस्य पश्चादयमधिक पाठः— अवि य-सा वलइ खलइ वेवइ	”
स चिय रेवा ते सर- सपल्ला ताई विंझगहणाइं । करिणिविओए जूहा- हिवस्स न कुणंति परिओस ॥ न चरेइ वणं न चरे- इ नंदणं पाणियं न पुंढेइ । करहो करहिविओए, मुणि व्व ज्ञाणट्ठिओ नाइ ॥ अत्यक्कं [च] अगम्मं, दुग्गम्मं मञ्जुभयविणास च । धम्मविरुद्धं जणहा- सयं च कामी न पिच्छेति ॥ न गणेइ पच्चवार्यं, धम्मं न सुणेइ उज्झए लज्जं । विसयविमोहिय”	” २९ चंपागएण चंपं गएण	”	” ‘दिट्ठा’ इत्येतस्य पश्चादयमधिक पाठः— अवि य-सा वलइ खलइ वेवइ	”
” १२ गविट्ठो जीव गविट्ठो य जीव	” २९ चंपागएण चंपं गएण	”	” ‘दिट्ठा’ इत्येतस्य पश्चादयमधिक पाठः— अवि य-सा वलइ खलइ वेवइ	”
” १३ सेट्ठिणा...विरहवि सेट्ठिणा-साहिपंति न कस्स वि वोत्तूर्ण नेय पायडिज्जंति । विरहवि	” २९ चंपागएण चंपं गएण	”	” ‘दिट्ठा’ इत्येतस्य पश्चादयमधिक पाठः— अवि य-सा वलइ खलइ वेवइ	”
” १६ जहोवल्लो वुत्तंतो तओवल्लवुत्तंतो	” २९ चंपागएण चंपं गएण	”	” ‘दिट्ठा’ इत्येतस्य पश्चादयमधिक पाठः— अवि य-सा वलइ खलइ वेवइ	”

पत्रस्य	पङ्क्तौ	मुद्रितपाठः -	व० प्रतिपाठः -	पत्रस्य	पङ्क्तौ	मुद्रितपाठः -	व० प्रतिपाठः -
		सेयजलं फुसड वंधए लक्खं ।	४८	१	हारियं ति	कट्ठियं ति	
		सुरयपडुय व्व वाला	५०	२	सान्नी,	सामिणी,	
		कंडुयलीलाए वट्ठती ॥	५१	३	जावड्य कट्ठि०	जाव तत्थ वि कट्ठि०	
४६	३१	पुच्छिओ०	पुच्छियमसेसं । दाडं	५२	तेण चित्तिं	तेण वि चित्तिं	
		च पारिओसियं	५३	४	व(वि)क्खेवं	विक्खेवं काळण पु-	
४७	२	चतुर्थचरणस्थाने	विपियकरणं च	५४	काळण०	च्छामि सामिणी ।	
		सन्तुणं				तओ	
४८	३	वुत्तंतो से भारियाए	वुत्तंतो नियभारियाए	५५	भण्डं नित्तिदो	भण्डण नित्तिदं	
४९	५	आसन्नट्ठियाए	आसन्नत्थाए	५६	ताव	ताव	
५०	६	मयणाए (गेग)	मयणेण	५७	काले ण जमिह	काले जाण न	
५१	८	मन्ने०	मन्ने जणस्स नय-		टिज्जति	दिज्जइ	
		णाड होंति लोयम्मि ।	५८	१०	उत्तरार्थं यथा-	कालो जाण गमि-	
५२	१०	झाएइ निययहि-	झाएइ हिययमज्झ-			ज्जइ ते होंति विस-	
		ययम्मि	म्मि			ज्जिया पुरिसा ।	
५३	१२	पेच्छइ अलद्धलक्खं	पेच्छइ य अद्धलक्खं	५९	'धणं ति' इत्येतस्य	पश्चादयमधिक	
५४	१३	जंपड य अपुव्वत्थं	जह जंपड अफुडत्थं		पाठ - 'पडियं च-मानोपहतचित्तस्य,		
		तह	तहं		लाभोऽपि न सुखावहः ।		
५५	१४	पडियं से सक्खियाए	पडियं च सयक्खि-		पौरुषं मानमूलं हि,		
		याए	याए		माने म्लाने कुतः सुखम् ॥		
५६	१५	उससियंग ति०	उससियं किं ति	६०	पडिवन्नं सुहयं०	पडिवन्नमुहुं तं धेवं	
			कह वि लक्खेहि			पि बहुत्तु	
५७	१६	विलवि(व)ड	विलवड	६१	तो वि न लेयण	तो लेयणह न जुत्तु	
५८	१७	सेट्ठिणा स्वाडसयं,	सेट्ठिणा स्वं,		जुत्त		
५९	१८	स्वाडसएण ।	कलाडसयाओ ।	६२	द्विपञ्चागतनीगाथापश्चादिमे द्वे गाथे		
६०	१९	जत्थाकिइ (ड)	अविथ-जत्थाकिइ		अधिके-इच्छापडिवन्नमुहुं,		
६१	२०	अष्टचत्वारिंशत्तमीगाथापश्चादियमधिका			काले थोवं पि होइ रमणीयं ।		
		गाथा-			परिमलियमाणभंगो,		
		सता वि गुणा गुणवं-			पच्छा पुहईण वि न कज्जं ॥		
		तयाण वालिहनमभरक्कता ।			लक्खं पि तं न बहुयं,		
		अत्युज्जोवेण विणा			ज दिज्जइ माणिगो परिभवेण ।		
		पयडा वि न पायडा होंति ॥			वाया वि ससम्माणा,		
६२	२५	ता-उच्छुगामे	अविथ-उच्छुगामे		जा दिज्जइ सा सुहावेइ ॥		
६३	२७	इट्ठा य	एक्का य	६५	त्रिपञ्चागतनीगाथापश्चादयमधिक श्लोक		
६४	२९	अन्नया य	इओ य		गुरुपत्नीव सा ज्ञेया, या श्र्वार्थशक्रमागता ।		
६५	३१	आडत्तो कीलाविणो-	आडत्तो पासयकीला-		स्वभुजोपाजिता या तु,		
		ओ । जाया	विणोओ । जाव य		सा च सत्त्ववता मता ॥		
			जाया	६६	कि इमिणा	कि मे इमिणा	
६६	३१	वसणं । आडत्तो	वसणं । तओ आडत्तो	६७	०खयकरेणं	०खयकरेणं	
६७	३२	अणवरयं ति	अवि [र] यं ति		पराणिण विमल-	पराणेमि विमलमइं	
					मइं, ता ग०	ग०	

स्य	पङ्क्तौ मुद्रितपाठ -	व० प्रतिपाठ -	पत्रस्य	पङ्क्तौ मुद्रितपाठ -	व० प्रतिपाठ -
२०	चतु पञ्चागतमपद्यपश्चादयमधिक पाठः- अर्थेन [तु] विहीनस्य, पुरुषस्याल्पमेधसः । व्युच्छिद्यन्ते क्रिया सर्वाः, ग्रीष्मे कुसरितो यथा ॥ अन्नं च-छद्मं लज्जा परिहर- इ पोरुसं तह धरेइ मज्जायं । दीणत्तणं पवज्जइ, डज्जइ मित्तं कलत्तं च ॥ नीयघरेसु वि भत्तं, भामइ लंघेइ उचियमायारं । कं कं न करेइ नरो, लोए उयरग्गिणा तविओ ॥		४८	३० 'इमिणा दब्बेण' यावत् 'दिट्ठो विमणसो' स्थाने-इमिणा दब्बेण आरामतडाग- देवभवणाइयं करावेहि, देह दीणाणा- हाण महादाणं, कारावेह सत्तागारे, कारावेह जिणाययणाइं जिणपडिमाओ जिणपूयाओ, किमेएणं चूयवसणेणं ? जिणयत्तेण भणियं-न उणो उवल- मिस्ससि ति । दिट्ठो विमणसो विरहे आरासघट्टणं विहुरे आरापरिय- ट्टणं सत्तपञ्चाशत्तमीगाथापश्चादियमधिका गाथा-‘अहवा मरति गुस्सव- णलंघिया कड्डिऊण नियजीहं । न वि गंतूण खलाणं भणंति दीणं महासत्ता ॥ १० य वि ११ 'थेवं पि माणमलणं' यावत् 'गमणव- कखेवेण' स्थाने-थेवं पि खुडइ हियए अवमाणं सुपुरिसाण विमलाणं । वायालीहयरेणं पि पेच्छ अच्छि दुहावेड ॥ अहवा-जत्थगओ तत्थगओ सामणिसीहो न जुप्पइ हलम्मि । सप्पुरिसा वि तह चिय फुसि नयणा किं रुत्तेणं ॥ तहा वि तां निययनयरविक्खेवेण १५ तओ विसज्जा° तओ तेहि विसज्जा° सेट्ठिणा समालोचि° सेट्ठिणा तमेव आलोचि° १६ निय पुरिसे सहाए नियपुरिसा दाऊण दाऊण सहाया १७ जायं अणुकूलं जायं, अणुकूला ग- तओ (गा)मछट्ठि ति । तओ १९ 'उवरोह' यावत् उवरोहसीलया 'एस' एत्तियं कांडं पेसेइ अम्हे एस २० करेमो काहामो २३ कीलत्थ कीलणत्थं	
२१	'जिणयत्तेण' इत्येतस्य पश्चादियमधिका गाथा-‘विज्जो गएहिं सोहइ, विज्जो चिय होइ तेहि पामुक्को । अन्नत्थ गया वि गया, तह वि हु लक्खेहि लब्भंति ॥				
२३	पञ्चपञ्चागतमीगाथापश्चादियमधिकं पद्यम्-‘ताहइं छेयउ वरसरह, जे हंसिहिं मुंचंति । ते पुणछिद्धरपाणिण वि, महिमंडंत भमंति ॥				
२४	जु(जू)यं जूयं				
२५	जं निवारियं, जं धरियं,				
२६	त्ति । चिन्तियं च त्ति । भणियं जीव- सेट्ठिणा-म° देवसेट्ठिणा, अवि य-म°				
२८	पट्पञ्चाशत्तमीगाथापश्चादियमधिक पाठः तथा च-काव्यशास्त्रविनोदेन, कालो गच्छति धीमताम्-। व्यसनेन तु मूर्खाणां, निद्रया कलहेन च ॥ मूर्खत्वं हि सखे ममापि रुचितं तस्यापि चाष्टौ गुणा, निश्चिन्तो बहुभोजनो वठरताभावो दिवा सुप्यते । कार्याकार्यविचारणान्धवधिरो मानाप- माने सम, कृत्वा सर्वजनस्य मूर्ध्नि [स्व]- पदं मूर्खं सुखं जीवति ॥				
२९	सिद्धजणगर° सिद्धलोयगर° जि० द० ११				

पत्रस्य	पङ्क्तौ	मुद्रितपाठः-	व० प्रतिपाठः-	पत्रस्य	पङ्क्तौ	मुद्रितपाठः-	व० प्रतिपाठः-
४९	२४	०णियाए परावत्तिय ०णियाए मूलीए परावत्तिय	५०	१५	‘एएणं’ यावत् ‘जर-वाहि’	एएणं विलविएणं निरत्थएणं ? जं होउ तं होउ । जर-वाहिं	
”	२५	०दुक्खेण पीडियं ०दुक्खपीडियं ०	”	१७	जि[ण]वयणं जिणवयणं	”	”
”	२६	किञ्च पढियं च	”	”	एकोनसत्ततितमीगाथापश्चादयमधिकः पाठः-‘जेण-जिणसासणम्मि भत्ती, पंडियगोटी विसिद्धसंसग्गी । सुणिवरदाणपसंगो, न होइ थेवेहिं पुचेहिं ॥’	”	”
”	२८	पठितमीगाथाप्रान्तं इमास्तिसो गाथा अधिका-‘सग्गसरिसो वि देसो पियविरहे कुणइ दारुणं दुक्खं । रत्तं पि सग्गसरिसं जायइ पियसग्गसो जत्थ ॥ जसु दीवहु रवि उग्गमइ, पुणु अत्थमणइ जाइ । तहि विचालिहि(?), चंपिजंतु न माइ ॥ आरामघरनिवेसा, भमियडच्छियरमियजंपियुदेसा । दीसंति ते पएसा, ते चिय पुरिसा न दीसति ॥	”	१८	‘ता’ यावत् ‘चर- माणी’ स्थाने- ‘ताव इत्थ द्विया चैव पटमाणी पव- सियभत्तावयं चर- माणी	”	”
५०	१	‘अन्नत्थ’ यावत्, अन्नत्थ पिया अन्नत्थ ‘वन्धवा’ परियणो वंधवा	”	१९	‘ति । चित्तिं च-असरिसविहंग’ स्थाने- ति । आगओ विमल्लेदी । भणियं च तेण-वच्चासो घर ति । चित्तिं च ताए-एवं च ताव एवं । भणियं च- परतत्तितग्गयमणो, दुस्सीलो अलियजंपओ चवलो । जत्थ न दीसइ लोओ, वणं पि तं चैव रमणीयं ॥ असरिसविहंग	”	”
”	२	एकपठितमीगाथापश्चादधिकमिदमार्या- चतुष्टयम्-‘बहुपक्खसधिवडिओ, घेप्पइ चंदो वि राहुणा सयलो । देव्वम्मि पराहुत्ते, कि कीरइ सयणविहवेहिं ॥ जइ कारणेहि कुप्पइ, तह वि न छेइ मोहियं सुयणो । न हु राहुमुहग्घत्थो, सोममियंको मुयइ कंति ॥ दुज्जणदुव्वयणकिला- मिओ वि पयइ न सज्जणो मुयइ । पज्जरइ राहुमुहसं- ठिओ वि अमयं चिय मियंको ॥ सुज्जनो न याति विवृत्तिं, परहितनिरतो विनागकालेऽपि । छेत्तेऽपि चन्दनतर, सुरभयति सुखं कुठारस्य ॥	”	२१	माणसभरिएहि मारच्चभरिएहि	”	”
”	११	०क्लंक्रद्वमियाओ ०क्लंक्रदुक्खत्तवि- य । याओ ।	”	२२	मेल्लिजउ मेल्लिजइ	”	”
”	१२	मह मम	”	”	दै(दे)वे दिव्वे	”	”
”	१३	मह मम	”	२३	‘अम्हं’ यावत् ‘दहिपुरं नाम नयरं’ स्थाने- अम्हं कूडवगो मत्थए चलणं । एवं चित्तेमाणी ठिया अजाण सगासे विमल- मइ । उज्जाणाओ सो वि जिणयत्तो गओ दहिपुरं नयरं ।	”	”
”	१४	मह मम	”	२६	फुत्तति सो विसिद्धा ० फलइ ‘एसो अउव्वो विसिद्धा ०	”	”
”	१५	मह मम	”	२७	किं फलोवायं ? किं पि फलणोवायं ?	”	”
”	१६	मह मम	”	२८	‘दंसिओ’ यावत् ‘तुट्ठो’ स्थाने फलाविओ फुट्ठा- विओ य । तुट्ठो	”	”
”	१७	मह मम	”	२९	पुत्तत्तेणं पुत्तत्तेणं	”	”
”	१८	मह मम	”	३०	विहिं सिणेहेणं । विहिं । सिणेहवहुमा ० वहुमा ०	”	”

पत्रस्य	पङ्क्तौ	मुद्रितपाठः-	व० प्रतिपाठः-	पत्रस्य	पङ्क्तौ	मुद्रितपाठः-	व० प्रतिपाठः-
५०	३१	'जिणयत्तेण' इत्येतस्य पश्चादयमधिकः पाठः- 'अवि य-धम्मो अत्थो कामो, पुरिसत्था तिञ्चि निम्मिया लोए । ताणं जस्स न एक्कं, पि तस्स जीयं अजीयसमं ॥				पुहवी इ होइ निय- पाउय व्व धीरेहिं अकंता ॥ गुरुबंधवसयणुकं- ठिया वि गरुए वि वयणपव्वभारे । अगहियववसायफला कत्तो धीरा नियत्तंति ॥	
५१	१	अहलाइं [ताइं] अफलाइं जाइं दुरु- दुरुद्धुल्लियाइं फुल्लियाइं	५१	२२	'भणियं' यावत् भणियमेवं । एवं 'पवहणं' । भणंतेण सजत्तियं वहणं ।		
"	२	जनकरं मणकरं	"	२३	'आड(उ)निया, यावत् 'भंडाडं' आडत्तिया । गहि- याइं परतीरजोगाईं नाणाविहभडाइं		
"	"	०ति॥ धर्माधं ०ति ॥ तथा च- धर्माधं	"	२४	धेत्तूण गहिऊण महाघरे महानयरे		
"	६	कामो अत्थेण विणा कामो वि अत्थर- अत्थो हिओ अत्थो	"	२६	पूर्वार्धं यथा— सीसं पलियपलितं ठाणंतरवियलिया मुहे दंता ।		
"	७	'अत्थस्स' यावत् अत्थस्स ता उवाया 'दिसिगमणं' दिसिगमणं	"	२७	अशीतितमीगाथापश्चादयमधिकः पाठः- वंकालोय[ण]सद्ध- च्छिपेच्छियं महुरमम्मणुल्लवं । आयणसोहहि(?)णवरि पुत्ति पलिए समुच्चिजे ॥ गयउ त जोव्वण वप्पडउ, आवासडा डहेवि । एव्वहि जर आवासिड, धवडा वयवड देवि ॥		
"	८	उत्तरार्धं ईदग्- नरवडसेवा कुसल- तणं च माणावमाणेसु ॥	"	३०	जरधोइयाए जरधोव्वियाए वडनं दशनविहीन वाचो न परिस्फुटा न गतिशक्ति । नितरामिन्द्रियवृत्ति, पुनरपि वाल्यं कृत जरया ॥		
"	९	च पि	"	३१	'भणिया' यावत् गहिया य सा तेण 'तम्मि नयरे' जणणी । तम्मि य नयरे		
"	११	विज्झ(जा)० विज्जा०	"	५	जो [ए]इए आसन्नो जो तीए आसन्नो 'नयर' यावत् नयर परिवाडीए 'सोयएणं' स्थाने एक्केण सोवएणं वारा(र)ओ वारओ		
"	१३	'एवं' यावत् 'अन्नं च-' एयं चित्तिऊण भणिओ सिट्ठी-ताय ! गच्छामो सिघल्लदीवं दव्वोवज्जणत्थं । अवि य- विद्वच्चं च नृपत्वं च, नैव तुल्यं कदाचन । स्वदेजे पूज्यते राजा, विद्या सर्वत्र पूज्यते ॥ अन्नं च-					
"	१६	सप्तसप्ततितमीगाथाप्रान्तेऽयमधिकः पाठ - अक्खुडियाल्लउ अणु वडघाएहि हुयउ न जस्सु । तसु संपइ ल्मगंति य वि फेह्लुसि पटइ अवस्सु ॥ अपर च-उज्जमंतह धीरे साहसिए वोहंतए साहसिए (?) को वि कालु ससए चडंतहु । जिह रामह तह नरहु होइ लच्छि उज्जम करतहु ॥ पडियं च-					
"	२०	कुव्वंति साहंति					
"	"	एक्रेनाशीतिगाथापश्चादयमधिक पाठः- अन्नं च-मेरं तणं व सत्तं (रन्नं) घरंगणं गोपयं व मयरहरो ।					

पत्रस्य	पङ्क्तौ	मुद्रितपाठः—	व० प्रतिपाठः—	पत्रस्य	पङ्क्तौ	मुद्रितपाठः—	व० प्रतिपाठः—
५२	८	दिट्ठा जिण°	दिट्ठा स्यमाणीजिण°	५३	१७	‘पुरिसं’ यावत् ‘गुणदोषा’ स्थाने—	‘पुरिसं’ ॥ अपि च—अप्रमत्तसुसन्नद्धो गुणदोषा°
”	९	ताए	तीए	”	२१	वाहिं	वाहिरओ
”	११	‘मन्नंति’ यावत् ‘सुयणा’	मन्नंति नियजीयं ॥ चंदणतरु व्व सुयणा	”	२२	निहविया दिव्वक-	निहवियं । दिट्ठा ण्णगा महा° कण्णगा महा°
”	१४	य(उ)वयारु	उवयारु	”	२३	आलत्ता तेण । सो आलत्ता सा तेण ।	वि य तीए । सो वि य ड्यरीए ।
”	१५	पडिक्खयति	पडिक्करड	”	२४	वोद्धावेडं ।	वोद्धालावो ।
”	”	पद्माशीतितमपद्यस्य पश्चादिमे द्वे गाथे अधिके—	सो उवयारो जो विह- लियाग विहवे वि कुणइ सव्वे वि । भहवयम्मि महायस- पवाइ किं कीरए कज्जं ॥ पणयागयस्स गुणिणो उवयार जं कुणंति कि चोज्जं । सव्वो वि वेइ भिक्खं अव्वो सोवज्जिए थाले ॥	”	२५	‘हि प(य) ठियाइं ‘हि चिट्ठिय थेव’ थेव°	”
”	२४	‘भणियं’ यावत् ‘जइ जसु’ स्थाने—	भणिया इच्छाविया । चित्तिं च तेण— तणल्लगे वि समुट्ठि- एण जलविंदुयसरि- सेण । जइ जसु	”	२६	हिययपन्हावणीए	हिययउल्लावणीए
”	२९	संपत्तीफल°	संजत्तीफल°	”	२८	पाउरणेण	णिययपाउरणेण
”	३०	कुसुमकय ..मागो परि°	कुसुमकयमुंडमालो परि°	”	”	अब्भितरदीवे आ°	अब्भितरदीवासने आ°
”	३१	‘नयरमज्जेणं’ यावत् ‘भो को एस’ स्थाने	नयरमज्जेणं । पासायट्ठिएहिं दिट्ठो साणुराएहिं नायरलोएहिं । दिट्ठो य राइगा अहिमुहमागच्छंतो, पुच्छिओ य आसन्नपरियणो—भो को एस	”	३०	घोरमाणाय(ए)	घोरमाणीए
५३	४	‘जेण’ यावत् ‘रयणं’ स्थाने—	जेण एरिसा डेवल्लोगदुहयरा महा- पुरिसा खयं गच्छंति, तो दिव्व । कि तुमे एवंविहं रयणं	५४	१	‘थिओ’ यावत् ‘जाव’ स्थाने—	थिओ ताओ चैव पलोएमाणो, जाव
”	१०	गच्छंतो य बहुवेलं गच्छंतो बहुयं वेलं	”	”	३	छाहिं अंतरिओ	छाहंतरिओ
”	१२	तेण	णेण	”	९	‘वि(वी)सत्थिमाए’	वीसत्थिमाए । नय- यावत् ‘सूयणेण’ - रसंरक्खणसूयणेण
”	१३	‘सगासं’	‘सयासे	”	११	ससंभवं(मं)	ससंभमं
”	१४	घरगओ	घरगओ	”	१२	सो	एस
”	१५	[हो]उ	होउ	”	१६	तुमं न जाणसि°	तुमं जाणसि ।
”	१६	सहसा खयंकरीयं अण°	सहस्सघायखयंकरी अण°	”	१७	कुमारेण	तओ कुमारेण
”	”	”	”	”	”	एयं(वं) ता सम-	एवं ता इत्थ सम- ल्लिगाए
”	”	”	”	”	१८	ससंभंताए	ससंभमं ताए
”	”	”	”	”	२०	सो मरीर°	सो तुह सरीर°
”	”	”	”	”	”	कओ विगय°	कओ विय विगय°
”	”	”	”	”	२३	‘परोवयार’ यावत् ‘जेण’	परोवयाररओ पडिवन्नवच्छलो ति । जेण
”	”	”	”	”	२६	[सु] पुरिसाण	सुपुरिसाण
”	”	”	”	”	३०	‘दंसणु(णू)°	‘दंसणू°
”	”	”	”	”	३१	जंपंताणं सद्दो	जंपणयसद्दो
”	”	”	”	५५	३	तओ पुच्छिओ	तओ संजायहरिस- कोउणेणं राइणा पुच्छिओ

पत्रस्य	पङ्क्तौ	मुद्रितपाठः—	व० प्रतिपाठः—	पत्रस्य	पङ्क्तौ	मुद्रितपाठः—	व० प्रतिपाठः—
५५	४	तुम्ह पसाएण सुहं	तुम्ह चलणाणुभा-				सिरिमई । संठाविया
		ति	वेण सुहं ति				य सेट्टिणा-अहं ते
”	९	सामलिगा	समलिया				तरस ठाणे होहामि
”	”	अहो	अहवा				ति । तओ आढत्ता
”	११	सो नवरि	न हु नवरि	५६	२३	तुम्हे चैव	ताया चैव
”	”	य	वि	५७	१	‘अकरणीय’ यावत्	‘सामिणि ! सुण’
”	१९	पण्णवतीतमीगाथापश्चादियमधिका					अकत्तव्वं च सुमहि-
		गाथा—					लाण । भाणियं च
		उवहासेण व मित्तो					तेण-सामिणि ! सुण
		त्ति जंपियं ताई दोळि वयणाई ।		”	४	अहिमवेति	अमिह्वइ
		टंकुक्किनाई वज्जपत्थरे ताई सुयणाण ॥		”	५	उत्तरार्धं यथा—	
”	२४	अतरगओ	अतरगओ			वम्महसरपसरपरा-	
”	२८	जहाविहवेणं	महाविहवेणं			जिएण लज्जा मए चत्ता ।	
”	२९	विणिइयं	विणिओइयं	”	६	पवोत्तरशताङ्कमती गाथेदशी—	
५६	२	सयलजणे हसणीया	सयलजणहासणिज्जा			ता मे कुणसु पसाय	
”	३	ताए	तीए			सायं अणुहोमि ता तुमे समयं ।	
”	३-५	अन्नदेसम्मि	अन्नरजम्मि			पायाण निच्चकालं	
”	६	शताङ्कमतीगाथापश्चादियमधिका गाथा—				सुस्सकरो य ते होहं ॥	
		विज्जाणं लच्छी पो-		”	९	उत्तरार्धं यथा—	
		रुस च चाय(इ)त्तणं च नियदेसे ।				जाओ भारद्वाओ	
		जह वंधूसु वि रज्जइ				सा जाय महासई नाम ॥	
		न तहा कदया वि परविसए ॥		”	११	प्रथमपादं यथा—	पावो हु इमो धम्मो
”	७	विसज्जाविया राडणो	विसज्जिया राइणा	”	१२	सुण्हाहि	सुण्हाइ
”	९	पुच्छिय	आपुच्छिय	”	१४	साहसेक्कल्याण	साहसिक्कनिरयाण
”	१३	वाहियं	पवाहिय	”	१५	उत्तरार्धं यथा—	
”	१४	ओ विसयाणं,	ओ मयणस्स, अइ-			परिणामविरसविसया-	
		उवल्लुद्धो	विसमत्तणओ विस-			भिलासविमुहं मणं जाण ॥	
			याणं, लुद्धो	”	१७	नवोत्तरशतगाथापश्चादियमधिक पाठः—	
”	१५	ताव मं एया इच्छइ	ताव इमा मम इच्छइ			अहवा-ते कह न वंदणिज्जा	
		त्ति	त्ति			जे ते दट्ठूण परकलत्ताई ।	
”	१६	नियपुरिसा-जइ	नियपुरिसा, भणि-			याराहय व्व वसहा	
			या य-जइ			वच्चंति माहि पलोयंता ॥	
”	१७	किचि महग्घं	किचि अच्चंतमहग्घं			ता जीवियं गणिज्जइ	
”	१९	तीए(तेहिं)	तेहिं			नरिद ! पुरिसस्स महिलियाए वि ।	
”	२२	‘भूमिभागं ।	भूमिभागं । तओ			सरयससिनिम्मलगुणं	
		आढत्ता’ स्थाने-	महयाए वेलाए			जाव य सीलं न खंडेइ ॥	
			कओ कोलाहलो ज-	”	१९	दशोत्तरशतगाथापश्चादियमधिक पाठः—	
			हा-जिणयत्तो गओ			जेण-परदारे रुवगुण-	
			त्ति । तं च सौरुण			जिए वि निक्कामया सकामे वि ।	
			आढत्ता विलविउं				

पत्रस्य	पङ्क्तौ	मुद्रितपाठः—	व० प्रतिपाठः—	पत्रस्य	पङ्क्तौ	मुद्रितपाठः—	व० प्रतिपाठः—
		एयं महव्वयं न उ-		५९	८	निग्गया सणियस-	निग्गयाओ सरि-
		ण रद्धिमुदासमुव्वहणं ॥ तथा च—				णियं ।	याओ य ।
५७	२३	द्वादशोत्तरगतगाथान्वयमधिक	पाठः—	”	११	विहरन्नाणसाहु-	साहुणीओ
		पुणो वि पढियं				पीओ	
”	२५	तं न [पुणो] ॥ तं न पाविहसि ॥		”	१२	आसि, बहुमयाओ	आसि, ता बहुम-
”	”	त्रयोदशोत्तरगतगाथापश्चाद्वयमधिक.		”	”	अज्ज	याओ एयाओ अज्ज
		पाठ -कतो मरम्मि सलिलं		”	१४	तत्थ तीए विमल-	तत्थगयाए विमल-
		हे हरिण ! हयास ! मूढ ! मा वच्च ।				मतीए सुओ	मतीए सुणिओ
		मायन्त्रियाय नडिया		”	१५	भंताए सागयं	भंताए भणियं तीए
		अन्ने वि मया मया इत्थ ॥ अहवा—				सागयं	
”	२६	पायालपव्वद	पायालावद्ध	”	”	अउव्वलावण्ण	अउव्वल्लवावण्ण
”	२७	कालम्मि	काले वि	”	१६	‘पडिहारीहिं’ यावत्	पडिहारिसहिया ।
५८	२	उरु	थण			‘दिन्नाइं’	गहियं कलप्पल्लयं
”	३	तुर्यं चरणं यथा—	हरइ कु जीवंतस्सु ?				(करपल्लवं ?) दिन्नाइं
”	४	‘निर्वंधेण’ यावत्	निर्वंधेण पयारिडं ।	”	१७	‘वंदिया’ यावत्	वंदिया देवा साहु-
		‘ताव’	भणियं च ताए—ताव			‘साविगाए’	पीओ । कयं वंदणं
”	६	[सुचति ?]	सुचइ				साविगाए
”	८	आद्यचरणं यथा—	देवेहि परिग्गहिओ	”	१८	सरीरपउत्ती । तओ	सरीरपउत्ती सील-
”	१३	वाधियसरीरो	तावियसरीरो				पउत्ती य । तओ
”	२०	तृतीयचरणं यथा—	विसयविमोहियम-	”	१९	सया(वा)ह	सवाह
			णसा	”	२०	राओ	नेहो
”	२१	पुणो पढियं	पुणो वि पढियं	”	२१	उज्झियययं	उज्झियनेहं
”	२२	जे किर वि रक्खग्गा जे चेव रक्खग्गा		”	”	पड्विशत्युत्तरगतगाथापश्चाद्वयमधिका	
”	२३	चतुर्विंशत्युत्तरगतगाथापश्चाद्वयमधिकः				गाथा—ता छेओ पुत्ति ! जणो	
		लोक—जत्थ राया सयं चोरो,				जाव न नेहस्स गोयरे पडइ ।	
		भंडिओ य पुरोहिओ ।				नेहेण पुणो छेयत्तणस्स खम्मंति मूलाइं ॥	
		विस्सभघायया चोरा,		”	२३	नेहनियलेण	नेहनियलेहि
		जायं सरणओ भयं ॥		”	”	सप्तविंशत्युत्तरगतगाथापश्चाद्वयमधिका	
”	२४	कयाइ अन्नं पि	कयाइ कि पि अवरं पि			गाथा—तणकट्ठेहि व अग्गी	
”	२८	प्वनुवर्तनं बहुविधं	प्वनुवर्तना बहु-			लव्वणजलोहो नईसहस्सेहिं ।	
		विधा				न इमो जीवो सक्को तिप्पेउं कामभोगेहिं ॥	
५९	१	साढं	सट्ठं	”	२४	जय(ण)स्स	जियस्स
”	”	केणावि ओयरे-	केणावि उव्वरणं	”	२५	अष्टाविंशत्युत्तरगतगाथापश्चादिमे अधि-	
		यव्वं ।	कायव्वं ।			के गाथे—जित्ति यमित्तो कीरइ	
”	२	मोत्तूण मम	मोत्तूण अन्नो मम			मणोरहो नवर अत्थकामेसु ।	
”	३	करणगाइं	करणीयाणि			तत्ति यमेत्तो पसरइ ओहट्ठइ संवरिज्जंतो ॥	
”	४	इओ य उत्तर	तओ उत्तर			वरि विमु खड्ड मं विसय	
”	६	कोसिल्लियादि	कोसल्लयाइं			एकसि वित्तिण मरंति ।	
”	”	‘कम्माराणं’ यावत्	कम्माराणं पिय-			विसयामिस पुणु धारिया	
		‘पमत्त’	णियं । तओ पमत्त			नर नरइहिं निवडंति ॥	

पत्रस्य	पङ्क्तौ	मुद्रितपाठः—	व० प्रतिपाठः—	पत्रस्य	पङ्क्तौ	मुद्रितपाठः—	व० प्रतिपाठः—
५९	२८	त्रिगत्युत्तरगतगाथापश्चादियमधिका गाथा—खणदिद्वनद्वविहवे खणपरियट्टंतविविहसुहदुक्खे । खणसंजोगविओगे संसारे रे सुहं कतो ॥		६०	२६	पडिच्छामि पडिक्खामो कइचि वरिसाणि कइवयवरिसे ०ययणे सुस्सुस(स) ०ययणेसु सुस्सुसं पेच्छिय विगयवो- पेच्छइ विगयवोहि-	
६०	२	समागमो दारिद समागमो य दारिद उव्वेवया भवुव्वेवया		३१	३०	हिथं प० त्थप० वाहाहि वाहाहिं समुदं तरिउं तरिउं	
६१	३	०वसएण ०दोसएण		३२	३१	केरिसं ?— केरिसं ? अवि य—	
६२	४	०पजरम्मि यावत् 'सगलति पुणो' स्थाने ०पजरम्मि । जे होंति सुहपसगा अच्छ- रियमिणं सुधम्मिणं ॥ उक्तं च— चला विभूति क्षणभङ्गि यौवनं, कृतान्तदन्तान्तरवर्ति जीवितम् । तथाप्यवजा परलोकसाधने, अहो नृणां विस्मयकारि चेष्टितम् ॥ मणुयाणमेव पियसहि ! एयाइं होंति चडणपडणाइं । इय जाणिऊण धीरा विहुरे वि न कायरा होंति ॥ अवि य—संगलइ पुणो		६३	६	दाहिणपव्वसेडीए दाहिणसेडीए असोयसिरी (री) असोयसिरी अंगारमई अंगारवई (एवं सर्व- त्र ० '०मई' स्थाने ० '०वई')	
६४	६	सगलति विय० सगलगविय०		६४	६	रुवेण कलाहिं य । रुवकलाहि । चित्तं रमड त्ति । चित्तं भरेइ । तरड ? आसजेहिं तरड ? तओ आसजे 'निरुविओ' यावत् निरुविओ जाव रुवेण 'भणियं' कामदेवो व, हणुय व्व धीरयाए । तओ तेहि भणियं	
६५	७	पि य त चिय पि तह चिय		६५	७	त्ति । परि० त्ति । अवि य— परि०	
६६	८	प्रथमं चरणं यथा— सामन्नाणि य लोए		६६	८	साहुसाई(हसाई) साहसाई जुत्तिविही- जुत्तिविह(ही)णाइ णाइ	
६७	९	न(त)त्तियि च्छेरयं न नत्थि अच्छेरयं		६७	९	नवर बहुवीरा नवर न हु वसणे	
६८	१४	आद्यं चरणं यथा वारियवामा सच्छंद		६८	१०	वि तह वि तह वि हु	
६९	१५	षट्त्रिंशत्युत्तरशतगाथापश्चादियमधिकः पाठः पसरइ अणिरुव्वमती महिला मइलि व्व माणसे इच्छा । गुणतंतुनिवद्धा पर वर्यसि ! दुक्खद्विया होइ ॥ ता वर पढमयरं चिय अणंतदुक्खुव्वभा महापावा । इच्छा मणे निरुद्धा पसरती दुट्टमहिल व्व ॥ जेण		६९	११	विसमे वि [य] विसमम्मि वि मुंचए मुंचई उत्तरार्धं यथा— फुरिए चिय आरमे लच्छीए पेसिया दिट्ठी ॥	
७०	१८	पुणो वि भणियं पुणो पडियं		७०	१२	वरसं(विरचं)ति ववसति	
७१	२१	०वुत्तं [तो] ०वुत्तंतो		७१	१३	पेच्छामो पेच्छामो से	
७२	२२	'तओ' यावत् तओ जाया से अव- 'सामो' गइ सो चैव एस मे भत्ता जाव कहिओ वण्णेण सामो		७२	१४	'०राहिं' यावत् ०राहि ? पडियं 'तुंगत्तणेण' च—मा जाणह जह तुंगत्तणेण	
				७३	१	'महाणुभावया' यावत् 'अम्हाणं' स्थाने महाणुभावो को वि एस, अविगला सव्वसामग्गी, उचिओ एस अम्हाण सामिणीए । तओ भणियं—अहो महाणुभाव ! मा अम्हाणं	

पत्रस्य पङ्क्तौ	मुद्रितपाठः-	व० प्रतिपाठः-	पत्रस्य पङ्क्तौ	मुद्रितपाठः-	व० प्रतिपाठः-
६२	३ कुग	कुगसु	६३	१४ १५३ तनीगाथापश्चादधिकः पाठः-	
"	४ देह	देसु		पठियं च तीए-	
"	" उत्तारिमो	उत्तारेमो	"	१५ दंसणसुहेण	दंसणखणेण
"	" सयमेव । अण्णो	सयमेव । पठियं च-अण्णो	"	१७ ई(पी)ई	पीई
"	६ हलुडं	लहुई	"	" तारिमा(सो)	तारिमो
"	७ एह	एवं	"	१८ झीणो	छिजो
"	९ विम्हिओ रयाइ ^०	विम्हिओ य रयाइ ^०	"	१९ 'कयसि' यावत्	कयसि गयो इहं
"	" पुजिया	पूडया	"	'उज्जिस्सण'	अण्डम्मि उज्जि-
"	१० 'तं' यावत् 'गहिया' तप्पेच्छणावावडा	लद्धावसरेणेव खलेणं गहिया	"	२० सणु (सो अणु)	यो अणु
"	११ 'अवि य-' इत्येतस्य पश्चादिममधिकं पद्यम्-खणि पासिजइ पुल्ल य, खणि रोयइ खणि सोयड ।		"	" वु(तु)ज्ज	तुज्ज
"	हियड पडट्टउ कामएउ, हरिसविमायहि जाइ ॥		"	२१ पूर्वार्धे यया-	हा हा दइयय ! मामिय !
"	१४ नीसाससरसं ^०	नीनासरोसं ^०	"	२२ आद्यं चरणं यया-	आणेस्सण घराओ
"	१६ आणंठेण	साणंठेण	"	" रहइ	इण्ह
"	१७ आगच्छंति(अच्छंति) अच्छंति		"	२४ तुमं	तुज्ज
"	१८ 'सिरेण (रिणा)	'सिरिगा	"	२६ गु(तु)ह	तुह
"	२४ उ(न)	न	"	" महायत्स(स)	महायत्स
"	३० अवयरिय सुयामो	अवयरामो थोव-थेववेलं ।	"	" एत्थि(णत्थि)	नत्थि
६३	१ 'ताओ' यावत् 'तुमं' ताओ दो वि अच्छंति। स्थाने भणिया अंगारवइ जिगयत्तेण-अहं सुयामि ताव तुमं		६४	२ अइमिमि(निग्घि)-	अइनिग्घिणाए
"	४ सुयसु थेववेलं	सुयसु तुमं थेववेलं	"	३ किमिहारन्ने	वि इहारन्ने
"	" न(तं)	तं	"	१० प[उ]राण	पवरण
"	६ 'माणी' यावत् 'कीरड' स्थाने पयत्ता, अवि य-जं कइए वि न कीरड		"	१५ 'समाणे' यावत् 'दुक्कडं'	क्वाडे दिट्ठं वीयरा-यदेवहरयं 'हा मिच्छा मि दुक्कडं'
"	८ तृतीयचरणं यथा-	तं कयकजस्स पुणो	"	१८ 'सिरिम' यावत् 'उवरि'	सिरिमइए सो चैव एस मे भत्तारो ति जाव कहिओ एरिमो नम उवरि
"	१० पीई(ई)	पीई	"	२४ जइ	जं
"	११ चिन्तियं सुविणंतरेण चित्तिउं सुविणंतरे वि		"	२६ सज्जणो य	सज्जणेण
"	१३ सोभयरोननिय सोयभरोनमिय (सोयभरोनमिय ?)		"	२७ तो	सो
			"	२९ १७२ तर्मागाथापश्चादियमधिका गाथा-जो अणुकूले रञ्चइ पडिकूले विप्पियं समायरइ ।	

पत्रस्य पङ्क्तौ	मुद्रितपाठः—	व० प्रतिपाठः—	पत्रस्य पङ्क्तौ	मुद्रितपाठः—	व० प्रतिपाठः—
	पडिबिबड् अट्टाड		६६	१ उस्स(स्सु)रं	उच्छूरं
	व्व परजेणे सो सुहं जियइ ॥		॥	२ सहसा	सहासं
६४	३१ पणयं	विनयं	॥	३ सोहणयं ति	सोहणं कहाणयं ति
६५	१ 'पुरिसाणं' यावत्	पुरिसाणं विसया य	॥	४ 'तुज्झ' जाव 'राउले'	तुज्झ एत्थ हत्थाओ
	'भणियं'	हवंति । सिरिमईए			जाड ? मम पुण
		पडियं			राउले
॥	५ अणेरयभरिया	अणेरयणभरिया	॥	६ 'वीयाए' यावत्	वीयाए वि तहेव
॥	८ अन्नं च	पडियं च		'तइय'	संजायपच्चयाए
॥	१० १७५ तमीगाथापश्चादयमधिकः पाठः—				सहासं जंपियं ति ।
	अन्नं च—कुप्पह कुप्पाविज्जह				तओ तइय'
	जइ इच्छह सासयाडं सुक्खाइं ।		॥	८ तइयाए	तइयाए वि
	दंता वि य णं विणु चू-		॥	१२ लोगअट्टारिउ ति ।	लोगं, अवसीहूओ
	डियाए रायं न बंधंति ॥			निवेइयं	ति । तओ निवेइयं
॥	१२ 'तीए' यावत् 'सो तीए वि एगाणिणीए		॥	१५ खेलाविओ हत्थी,	खेलाविऊण करण'
	वि जिणयतो' स्थाने कुलहरगमणं न बहु-			करण'	
	मयं ति । ता एत्थ		॥	१६ गवव्व(गंधव्वं)	गंधव्वं
	ठिया चेव पडि-		॥	'निचल' यावत्	निचलकणो दिओ
	क्खामि ति चिंति-			'साहु'	लोगेहि साहु'
	ऊण भणियं—एवं		॥	२० हत्थी	हत्थी वि
	च ताव एवं । सो		॥	रूविणा	रूवधारिणा
	वि जिणयतो		॥	२१ 'एयं' यावत्	एयं चितिय एगंते
॥	१७ सोयासिणीओ	सोवासिणीओ		'कुमारो'	भणिओ तेण कुमारो
॥	१८ उव्वहमाणीओ उ-	उव्हासमाणीओ	॥	२६ हकारेह	हकारावेह
	(रू)यं अच्छंति	रूवेण अच्छंति	॥	२७ भणियाओ—	राया भणियाओ ताओ—
॥	१९ भणियं—अणेग'	मणियं—आमं,			राया
	अणेग'		॥	२८ पच्चिहाणह(पच्चहि-	पच्चहिजाणह ति
॥	२० एत्थंतरम्मि जिण'	एत्थंतरम्मि हसिऊण		णाह ?) ति	
॥	२३ पुंसरा (पुरिसे)	पुरिसे	६७	१ उण एस	उण स एस
॥	॥ वोलावेमि सा(ताओ)	वोलावेमि हसावेमि	॥	३ चलणेसु	सामिचलणेसु
	तओ	य । तओ	॥	४ 'सरियाओ कुमा-	'सरियाओ ताओ
॥	२४ 'वसं(य)सया	'वयंसया		रीओ पडि'	कुमार । तओ पडि'
॥	२५ पुच्छेज्जह ।	पुच्छेज्जह । तेहिं	॥	६ सत्ति (किंतु)	किंतु
	एवं ति	भणियं—एवं ति ।	॥	७ राइणा (णो)	राइणो
॥	॥ 'चरियं' यावत्	चरियकप्पियाणं	॥	८ 'वती आगासेणं	'वती य आगासेणं
	'भणिऊण'	चरियं पुच्छेज्जह ।		वेयड्डं	गयाइं वेयड्डं
		एवं ति भणिऊण	॥	९ सस(प)यं फेडेह	सपयं फेडेइ एस
॥	२९ इयरेहिं	तेहिं		एस(य) वज्ज'	वज्ज'
॥	३० 'आबल्ल' यावत्	आइल्लप्पभिइ कहिउं	॥	१० 'वसुब्भिन्नपुल्लओ	वसवहल्लपुल्लओ
	'जाव'	वसंतउराओ जाव	॥	११ गयणेणं	रायाणं

पत्रस्य	पङ्क्तौ	मुद्रितपाठः-	व० प्रतिपाठः-	पत्रस्य	पङ्क्तौ	मुद्रितपाठः-	व० प्रतिपाठः-
६७	१३	फेडिय(या)	फेडिया	६९	७	१८९ तमपद्यपश्चादिममधिकं वृत्तम्-	
"	१४	°कणयसम्पहं	°कणयसम्पहं			दत्तं वह्निपि नैतदेव सफलं यन् पात्रहीने	
"	१५	विमिया	विम्हिया			धनं, क्षिप्तं बल्वजकण्टकाकुलनले क्षेत्रेऽ-	
"	"	का(रा)य°	राय°			खिले बीजवत् ।	
"	१७	सुसइ य	सूसइ			रागद्वेषतमोमलव्यपगते पात्रे गुणा-	
"	१८	१७६ तमीगाथापश्चादियमधिका गाथा-				लङ्कृते, दानं स्वल्पमपि प्रयाति बहुधा	
		तुह सोहृग्गुणिधण-				न्यप्रोषवीजं यथा ॥	
		वह्नियजलणावली महं कामो ।		"	९	आप.वेहित° अद्भिः स्नेहित°	
		तह कुणसु सुयण ! जह सो		"	१२	विनश्येत्(त) विनश्येत	
		पसमिजइ संगमजलेण ॥		"	१३	१९२ तमीगाथापश्चादियमधिकः पाठः-	
"	१९	पूजिऊण	पुच्छिऊण			मा मंस्था क्षीयते वित्तं दीयमानं	
"	२२	ताण समं अउव्व° तार्हिं समं अउव्वं				तपस्विनाम् ।	
"	२३	वद्धाविओ	तओ वद्धाविओ			कूपारामगवादीनां ददतामेव सम्पदः ॥	
"	२९	उत्तमंता(गे)	उत्तमंगे			अहवा-	
"	३०	°सुहेण वच्चए	°सुहेण अच्छंतस्स				
			वच्चए ।	"	१६	कुहम्मेण	कुपत्तम्मि
६८	१	'अजया' इत्येतस्य पूर्वमयमधिकः पाठः-		"	१७	उत्तरार्धं यथा-	जह सप्पस्स विदिजं
		तओ अणेगाइं वरिसलक्खाइं रजसुह-				खीरं पि विसत्तण-	
		मणुहविऊ(हवंताणं) तओ				मुवेइ ॥	
"	"	वसंतउरउज्जाणवरे वसंतउरवरुज्जाणे		"	२०	पर(रि)हरह	परिहरह चयह
"	२	उवरोहिण्ण	च पुरोहिण्ण			मुय[ह]	
"	६	°परियणेण ।	°परियणेण गओ ।	"	२१	१९६ तमीगाथापश्चादियमधिकः पाठः-	
"	८	वंदणयं	वंदणाइ			जेण-यो यत्र जायते जन्तुः	
"	"	रिसिपुरओ	सूरिपुरओ			स तत्र रमते चिरम् ।	
"	१०	वि य	च्चिय			यत. सर्वेषु सत्त्वेषु दयां कुर्वन्ति साधवः॥	
"	११	आयं चरणं यथा- देसे कुलं पहाणं				अपरं च-एकस्स कए नियजी-	
"	१७	ठाणाणि । अपरं- पयाणि । अपरं च-				वियस्स बहुयाओ जीवकोबीओ ।	
"	१८	भुवणम्मि	लोयम्मि			दुक्खे ठवंति जे के	
"	२०	°वर्गा (र्ग.)	°वर्गः			वि ताण किं सासयं जीयं ? ॥	
"	२५	°जलधिप्रपतितं	जलधिविभ्रष्टं ।			सच्चवयणस्स इहलोए परलोए य पच्चओ	
"	२६	°प्रतिभम्	°प्रतिमम्			त्ति । जेण-	
"	२८	“नराणा° यावत् नरेष्वन्यधिको विशेष-		"	२६	अल्लियं	अल्लियवयणं
		‘पशुमि°’	पस्तस्माच्च भ्रष्टा	"	२८	महातवो ।	महातवो । जेण-
			पशुमि°	"	२९	वरमरस्°	परमरस्°
"	२९	प्रोक्त°	धर्म°	"	"	°विहिण्ण(य)°	°विहिय°
६९	१	द्वितीयचरणं यथा- मणुयभवे अच्चप-		"	३०	°वेयणासमणो	°वेयणापसमो
			डलसारिच्छे	"	७०	२ सयलं	सवलं
"	५	धन्या सेयं	धन्यसेय	"	३	°मुत्तिर°	°मुत्तिण°

पत्रस्य	पङ्क्तौ	मुद्रितपाठः—	व० प्रतिपाठः—	पत्रस्य	पङ्क्तौ	मुद्रितपाठः—	व० प्रतिपाठः—
७०	४	अप्पा खविओ अवि अप्पणो	तप्प्हा खविया अवि अप्पणा	७०	१९	२०७ तमीगाथापश्चादियमधिका गाथा— सज्झाएण पसत्थं ज्ञाणं जाणइ य सव्वपरमत्थं । सज्झाए वट्ठतो खणे खणे जाड वेरगं ॥	
”	५	द्वितीयचरणं यथा—आवट्टियकडकट्ठेतत-	उत्तंवं ।	”	२१	सच्चिणति अज्जिणति	
”	६	या(पा)इयसि	पाइहिसि	”	२२	‘कायव्वो ।’ इत्येतस्य पश्चादियमधिक-	
”	८	यप्पणो	यप्पणा	”	२३	पाठ—जेण—जीयं जलविंदुसमं सपत्तीओ तरगलोलाओ । सुमिणयसमं च पेम्मं धम्मम्मि य आयरं कुणह ॥	
”	९	ताडण कसघाय अंकुसनिरोहो	तोत्तयकसघायअकु- सनिरोहं	”	२४	‘गंतव्वं ॥’ इत्येतस्य पश्चादधिकम्— तथा च	
”	१०	‘वेयण’	‘छेयण’	”	२७	प्रथमचरणं यथा—	आरभसयाइं जणो
”	”	२०४ तमीगाथापश्चादियमधिकः पाठः— अहवा—वरि मे अप्पा दंतो संजमेण तवेण य ।		”	३०	एत्थु	कि पि
”	”	मऽहं परेहि दम्मंतो बंधणेहि वहेहि य ॥ भणियं च—		”	३१	‘भयवं !’ यावत्	भयवं ! एवमेयं ।
”	”	विउल्लेण	नियमेण	”	२	कहाणयावसाणे	कहावसाणे
”	१५	ना[सौ]	नासौ	”	३१	मरणधम्मीण	ठाणधम्मीण
”	”	२०६ तमश्लोकपश्चादियमधिकः श्लोकः— एको मे सासओ अप्पा नाणदंसणसंजुओ । सेसा मे बाहिरा भावा सव्वे सजोगलक्खणा ॥		”	१६	आयरियसयासे	आयरियसमीवं
”	१६	जिणयत्तेण—	जिणयत्तेण सविणयं	”	१८	जेण—	पढियं च—
”	१८-१९	द्वितीयतृतीयचरणे	इंदियमल्लणं कसाय- यथा—	”	२०	‘छट्ठ’ यावत् ‘सिद्धि’	छट्ठमदसमदुवाल- सेहिं मासिहिं छम्मासिहिं । ता किं पावइ सिद्धि°
			दंडार्ण । भंजइ पसरो सावय ।				

अशुद्धविशुद्धफलकम्

[illegible]

पत्रस्य	पङ्क्तौ	अशुद्धं	विशोध्यम्	पत्रस्य	पङ्क्तौ	अशुद्धं	विशोध्यम्
६०	१	बीणत्त	बीणत्तण	६२	२८	ति । तओ	ति । तीए भणियं
॥	२६	पडिच्छामि	पडिच्छामि(मो)				एवं ति । तओ
६१	२	फलहं	फल्यं	॥	२९	पुप्फविमाण°	पुप्फगविमाण°
॥	३	कमीओ कहिन्नि	कमीए कहिन्नि	६३	२	तुमं वि	तुमं पुण
		पट्ठीओ	पट्ठीए	॥	॥	अंगारमई	अगारवई
॥	७	अगारिणी	अगारवई	॥	३	पसुत्तओ	पसुत्तो
॥	१३	ईइसा	ईइसा	॥	९	जइ वि नरो देइ	जइ देइ नरो
॥	१६	वाहिराई	वाहिराई	॥	२१	मोत्तुं णिक्कियं(वं)	मोत्तुणिकियं
॥	१८	सूरो	चंदो	॥	२२	रहइ	इहइ
॥	२१	लच्छी पमुंचए	लच्छीए मुंचए हरी-	॥	२५	जुण्णदुगं	जुण्णदुमं
		हरी	(रि)	॥ ३०-३१		द्वितीय-तृतीयचरणे यथा-	
॥	२७	कुरियाए	छुरियाए			चक्काण जुयं सुपीइसजुत्तं । भिन्नं पावाए	
॥	३०	वि [य] मईदो	वि मईदो			पुरा	
६२	२	‘तुम्ह’ इत्येतस्य पश्चादयं पाठोऽधिक्रे		६४	२	दलं च भोत्तव्वं(?)	फलं चैव भोत्तव्वं
		वाच्यः—		॥	३	विलविलेण	विलविएण
		अम्हेहिं ति । आइह्वा अम्हे असोगसि-		॥	१०	विसयाणं सिवियाणं	विसयाणं सेवियाणं
		णामेण विज्जाहरचक्कवट्ठिणा नियधूयाव-		॥	११	अयच्छ(पत्थ)	अप्पत्थ
		रणनिमित्तं पुरिसरयणगवेसणनिमित्तं ।		॥	१६	कुणमाणीए	भणमाणीए
॥	१०	अंगारमई	अंगारवई	॥	१७	वुत्तंतो	वुत्तंतं
॥	१२	१४७ तमी गायेदशी वाच्या-		॥	२२	सहि	सहि ।
		न जलंति घगंति न मिसिमिसंति न		॥ ३०-३१		निसिय(?) ।	निसियं । तम्मि
		सुयंति धूमवट्ठीओ ।				यम्मिकरेतो	करेंतो
		निहुयाई मामि पियविरहियाण अंगाई		६५	३	वग्गाइ(वंगाई)भग्गाई	
		उज्जंति ॥				भग्गाई भग्गाई	
॥	१८	दंसिउं यं उ	दंसियं च तत्थ	॥	५	परिसथवणिया ताए	परिसंथविया सा
		धुउवास (?)	उवासगरुयत्तणं			ताहिं	
		गरुयत्तणं		॥	७	पडिच्छामो	पडिक्खामो
॥	१९	धम्मकहा	धम्मकहाणयं	॥	९	परिहववासओ(वसं वा)	
॥	॥	अंगारमइ(ई)ए	अंगारवईए			परिहवकयं वा	
॥	२०	नियडिवज्जए द्ववउ,		॥	२०	एवंविहाओ	एवंविहा
		तगोहंसए (?)	न य पडिवज्जए	॥	२१	एयंविहासि(हि)गारं	एवंविहं सिंगारं
			दव्वओ, तओ दंसए	॥	२६	तत्थ । ताओ	जत्थ ताओ
॥	२२	पडिवज्जो मए एस,	परिचत्तो मए एस,	६६	४	उवगच्छइ	अवगच्छइ
		गहिओ धम्मो	गहिओ तुज्ज	॥	६	यवलंभोओ(?)	विइओ लंभओ
			सतिओ धम्मो	॥	९	वहु(पण्हु)त्तरं	पडुत्तरं
॥	२४	‘एगत्थ	‘दो वि एगत्थ	॥	११	उम्मूलिय खंभो	उम्मूलियखंभो
॥	२८	अंगारमई	अंगारवई	॥	१४	वावणगेण	वामणगेण
				॥	१६	अट्टालिओ	अप्फालिओ

पत्रमा	पङ्क्तौ	अशुद्धं	विशोधयम्	पत्रमा	पङ्क्तौ	अशुद्धं	विशोधयम्
६६	११	पिन्(न्ने)शमो	पि क्त्वाशमो	६९	११	नूले	नूले(ला)
"	२०	पि (के) पाति	पिपाति	"	१६	सुहं	बहुं
"	२३	मिवागे	मिवाहं	"	२४	ययं	पि अं
"	"	परिणं (पन्ने ?)	परिणहं	७०	१	संदासविटि चविर्य	संदासविटिचिवि-
६७	२	अंगारमर्गिणी	अंगारदन्तीनं	"	"	वयगे [ण]	त्याए वरमे
"	६	मिन्तरओ	मिन्तरओ	"	२	मांसं रसं°	मामारसं°
"	९	पञ्चमरी हो(ह)ओ	पञ्चमरीहूओ	"	७	ऽहमोह	ऽहमेहि
"	२५	पट(रि)ररं	चट्टररं	"	१०	तुद खलन नामब-	मुहखलन-नामब-
६८	७	मगमगं	उदुमगं	"	"	नरग ठहणं°	धग-ठहणं°
"	"	पर्यादणी राउं	पर्यादणीराउं	"	१४	एकोऽहं	अहमेओ
"	"	पि ९	पि ९	"	२२	एग चउरंगे	सचउरंगे
६९	९	मिनुलं महाद- नाम (न्याम)	मिनुलं महादस्वनामम्	"	२३	वीहपरवासं°	वीहपरवासं°
"	१०	मदायारिगपात्रे	मदायारिगपात्रे	"	२७	बारणे	बारणे
"	"	"	"	"	३०	चंगव	चंगव

